

M. A. Akşit Koleksiyonundan

Varlık

1

Sevgi; Ufak Prematüre Bebek ancak sevilir*

*M Arif AKŞİT** , Özlem Mutlu ÇELİK*** , Suzan
CELLİOĞLU**** , Gizem ARICI******

** Akşit Hocam, ben bebeği seviyorum, ona tıbbi bakım ötesi yaklaşıyorum” diyen burada adı sunulan hemşire arkadaşların ifadeleri üzerine bu makale hazırlanmıştır.

** Prof. Dr. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Neonatoloji Bilim Dalı, Pediatri Genetik

*** Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşiresi, Süpervizör, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi

**** Yenidoğan Yoğun Bakım eski Sorumlu Hemşiresi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Acil Birimi Sorumlusu

*****Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşiresi, Eskişehir Acıbadem Hastanesi

Bir sohbetle insanlar bir işi sevgi ile yapmalı deyince, arkadaşım, sevgisiz yapılan iş ve hatta yemek bile arzu duymadan, yenilebiliyor, işe yarıyor mu, diyerek soru sordu. Doğru söze ne denir dedim.

Gerçekten de sevgi her işin bir boyutu, işin, eylemin insanlık yaklaşımına getirilmesi anlamında, İnsan Hakkı olmaktadır. Yenidoğan Yoğun Bakımda çalışacak personelin sevgi boyutu olmadan çalışmasını doğru bulma ötesinde, sakıncalı görülmelidir. Bu açıdan çalışanlar, eylemlerindeki basit yüz ifadeleri ile bunu ortaya koymakta, gizleyememektedirler. Bir kaka, insanı mutlu etmelidir, beslendiği, metabolize ettiği ve dışarı çıkarabilmesi önemlidir. Aynı zamanda Gastro-intestinal sistemin işleyişi hakkında da bize çok net ve açık bilgi sunmakta, buna göre yaklaşımımızı uyarlamamıza olanak sağlamaktadır. Sevmeden, talep etmeden zorla yaklaşım olmamalıdır.

Bu makalede, sevgisi belirgin ve serviste öncü olan arkadaşlarımızın yaklaşımlarına vurgu yapılarak, sevgi konusu irdelenmeye çalışılacaktır.

Sevgi, tanımlanması hemen, hemen imkansız gibidir, ama duygusal olarak ise varlığını kesin algıladığımız bir boyuttur. Bunun en bariz ifadesi, emziren annenin duygusu olarak gözlenebilir. Sağlık elemanlarının bebeklere gösterdiği sevgi ise, hem tıbbi yaklaşımların bebeğe göre uyarlanması da daha etkin ve yeterli olmakta, dengeli bir yaklaşıma olanak sağlamaktadır. Bebeğe ve annede oluşan, salgılanan, mutluluk hormonları da denilen; serotonin, endorfin, oksitosin, dopamin ve buna benzer hormonlarla, etkileşim olmaktadır.

Sevgi, sevilen kişilerce algılanabilen, eğitimi ancak bireyde oluşan boyut ile aydınlanan, farkındalık ile oluşan bir durumdur. Yenidoğan döneminde annelerden, daha sonra anne-baba ikilisinden, erişkinlerde, eşin en büyük işlevi de sevgiyi tadımlamak olmasıdır. Sevgiyi tatmayan algılayamaz. Sevginin boyutlarını size öğreten erişkin iken, eşinizdir, eşiniz olmalıdır.

Özet

Sevgi; Ufak Prematüre Bebek ancak sevilir

Amaç: İnsan bu Evrende, yardıma ihtiyacı olarak doğar, Prematürelerin ise yaşaması için mutlaka yoğun bakıma gereksinimleri, aylarca süregelen bir bakım süreci olabilir. Çeşitli tıbbi gereksinimleri, yeterli ve dengeli olarak izleme göre sağlanmalıdır. Ancak hem saturasyon ve hem de tolere etmesinde, okşama, sevmeye ve ses ile uyaranların bile çok etkili olduğu gözlenmektedir. Bu açıdan bu Makalede bebeğe bakım ötesi, "ben bebeği seviyorum" diyerek yaklaşımları, duyguları dile getirilmektedir.

Dayanaklar/Kaynaklar: Türk Tıbbi Deontoloji Nizamnamesi temelinde, sağlık personelinin görevi; a) İnsan sağlığı, hayatı ve şahsiyetine dikkat, özen ve saygı göstermek, b) Bireyin cinsiyeti, ırkı, milliyeti, dini ve mezhebi, ahlâki düşünceleri, karakter ve şahsiyeti, içtimai seviyesi, mevkii ve siyasi kanaati ne olursa olsun, azami dikkat ve özeni göstermek ile zorunludur. Bunun yolu da sevgiden geçmektedir. İnternet yolu ile sağlanan referanslar, tıbbi yaklaşım ve sevgi konusunda belirtilenler de irdelenmiştir. İnternet bilgileri olduğu gibi verilmiş, tercüme ile anlam kaybı yapılmamıştır.

Giriş: Sevgi yaratılıştan beri içimizde olan bir duygudur. Bunu geliştirmek, yüceltmek yerine, çalışma yaşamı sıklıkla benlik, var olma, rekabet gibi duygular ile bunun yerine farklı şeyleri (para, çalışma, amir olmak gibi) gönlümüze koymaktadır. Sonuçta bunların da dönüp dolaşacağı, değer olarak sevgiyi algılaması beklenir.

Genel Yaklaşım: Sağlık hizmetlerinde, özellikle Yenidoğan Yoğun Bakımda, yaşam sınırında olan bebeklere yaklaşımın tek kaynağı sevgidir. Bunun bilincinde olan, ayrıcalık yaratanlar ile hizmet, çalışma olarak gören, ancak sevgi boyutunda olanların farkındalığı açısından bu makale yazılmıştır.

Başlıca boyutlar: Çocukları seven, onlara severek yaklaşmanın temel alınması amacı ile bu irdeleme yapılmaktadır. Başlıca kaynak, literatür yaklaşımı yerine felsefe değerlendirmesi olmaktadır.

Yaklaşım: Tıbbi Deontoloji Nizamnamesi temelinde belirtilen esasların, sevgi dile ile yapılması konusu vurgulanmaktadır.

Sonuç: Sağlık elemanının tüm yaklaşımlarına şekil veren, onu etkin kılan sevgi olmalıdır.

Yorum: Sevgi insanlığın, varlığın temeli ise, bunu kullanmak, geliştirmek ve sağlık sisteminde uygulamak önemli bir insanlık değeridir.

Anahtar Kelimeler: Tıbbi Deontoloji Nizamnamesi, sevgi, sağlık personelinin tutumu

Outline

Love; Just love the tiny preterm baby

AIM: A preterm individual cannot survive at this World alone, needs from the birth, assistance, for every manner. Especially very low birth preterm infant needs monthly intensive care facilities, medical care be requires upon effective end sufficient due to the case, by follow up. Thus, for saturation and the ventilation pressure more tolerable, by just skin to skin contact, touching, by talking and especially by love affairs. The Report especially for the nurses, who consider the medical care as love affairs of the babies.

Grounding Aspects: Under the Turkish Deontological Standards, health staff; a) for caring the health and life, with their personality for precis care and respect, b) utmost care and serve is obligatory, not concerning; gender, race, nationality, religion, other beliefs, moral states ,character and nature, social status, position, condition and political decision and so on. The only method be love and love effects on humanity. Some search, references form internet is contribute this report

Introduction: Love is constitutional be inside, creation of a feeling. Thus, we will be developed and be progressive it, but, mostly routine life pass out and to be rich, academic and be an administrator replace of human love. As a result as a valuation, love is the only one.

General Considerations: At the Intensive Care Unit of Neonatology, the critical life support required, preterm infant, the only method of medical support is love, energy and the source. Some, cannot be aware, thus be in that affair, thus, this Article is written for the one perceive and indicated as love.

Proceeding: The love is the only energy for caring and serving the infants, thus, by philosophical and by literature contributions is indicated at this Commentary.

Notions: The Turkish Medical Deontological Principles are grounding to love, thus indicated below.

Conclusion: The love is the only confirming and structured the act of medical staff, even the basic is for health, the human being, for progress and contribute as humanity resources.

Key Words: Medical Ethical Principles, love and health staff acts

Giriş

Hekim, Sağlık Personeli, sevgide kararlı ve taşkın olmalıdır.

Nefis, güzel kokulu bir şeyi sevmek beklenti iken, kaka, özellikle bebeğin kakasından hoşlanmayı beklemek zordur. Yenidoğan Yoğun Bakım elemanları için gerektiğinde prematüre bebeğin normal şekilde kaka yapılması bir sevinç kaynağı olabilir.

1969 Yılında Hacettepe Çocuk Stajında Yenidoğan Servisinde iken, Hemşire Arkadaşlar bana yedek kıyafetim olup olmadığını sordular. Yanımda yok, evim yakın dedim ve öğlen getirdim. Bana beslemem için bebek verdiler. Besledim, gazını çıkardım ve kucağımda uyudu. Yatıralım dediler, sıcaklığı içime işledi, ben bir hoş oldum dedim, biraz süre talep ettim ve tabii sonra verdim. Sordum, biz 11 kişiyiz, niye sadece bana verdiniz dedim. Bakışların bize sevecen göründü onun için verdik dediler. Üstüm kirlenir diye yedek kıyafet getirmemi söylemişler. Kaç defa çiş ile yıkadım bilmiyorum ama, iki defa kaka, ishal ile yıkadığımı anımsıyorum. Sözüm arkadaşına bebeği bırakmadan, şu olmuş; “*gözlüğüm çok kirlendi göremiyorum, temizler misin?*” Kızmak değil, mutlu olmuşum, tıkanıklık açılmış ve kaka daha kıvamlı ve ekşi kokusu da (entoleransı) daha düzelmiş idi. Daha sonra her bebeği kucağıma alınca, bebek rahatlar ve kakasını yapardı, bebeğin beni sevdiğinin, rahatladığının işareti olarak yorumlardım. Kaka ve çiş metabolizması olan ve işleyen kişilerde gözlenir. Kakanın özelliği tedavideki başarımızı gösterir. Ayrıca, gübre konusunu Ülkemizde en önemli tarımsal boyut olarak görmekteyim.

Ben, Pediatriyen olmak istemiyordum, Başasistanlar gerekçemi sordular ve bebekleri seven kişi, başka branş seçemez dediler. İtirazlarım; ben bebekleri çok seviyorum, bazı sert yapılı Çocuk Bölümündeki hocalar gibi olmak istemiyorum, ben, ilerlemek istiyorum, bebek temelinde okuyup, bilgimi arttırmak istiyorum, kalıplar ile benim karşıma çıkılmasın, Yurtdışı temaslarım olsun, kongre ve konferanslara gitmek isterim engel olunmasın, çalışmak istiyorum, engel olunmasın isterim dedim. Sözlü olarak asistan alımı oluyordu ve ilk sırada girmişim, Doğramacı da sınava gelmiş, soru sormamıştı. Bir soruyu aktarayım; bir EKG gösterildi, ben fibrilasyon dedim, onlar flutter dediler. İtiraz ettim, bu kısım flutter olabilir ama burada da fibrilasyon var, önemli olan az bile olsa fibrilasyondur dedim. Aynı zamanda bazı yerlerde de blokları gösterdim, bu açıdan karma bir EKG olduğunu ve bana göre temel anlamda fibrilasyon kabul edilmeli ve buna göre monitörize, gerekirse pil takılmalı dedim. Hocam, benden daha iyi tanımlama yaptın demişti. Sonuçta ilk nöbette 12 saat kadar monitör başında bir kritik hastaya karşı beni oturtmuş ve kardiyolojik izlem yaptırmıştır.

Sevgi, kararlı ve taşkın olmak derken, bir bebeği seven annenin, solunum sıkıntısı olan bebeği beslemek adına boğması, emzirmeyi abartarak bebeği bağımlı hale getirmesi değildir. Yeterli, etkin, gerekli ve kararlı olmalı, bilimsel boyutta olmalıdır. Seven bilir, sevmeyen ise rol yapar gibi olur. Yemek yapmayı sevenin yemeği yenir, bu açıdan gönülden gelmeli, kişisel olmalıdır. Fransa’da Sultan Abdülaziz yaklaşımında, Osmanlı Aşçısı ile rekabete giren Fransız aşçısı, bir pilavı yapamamış ve gerekçesi de “*Lezzet el kirindedir*” diye açıklanmış olduğu söylenir.

Tiksinen, zor gelen kişi için başka dala yönelmeli, gerekirse araştırmacı veya eğitici olmalıdır, lütfen bebeklere bakmasın denilmelidir.

İlk defa i.m. enjeksiyon yaptığım zaman, kanserli 17 yaşında ergen Lütfü A. idi, adale çok az olduğu için, derine inmişim ve canı acımişti. Bana “*ağrısız iğne yapılamaz mı, hep acıtıyorsunuz*” demiştir. Bu bana yaşantımdaki en önemli uyarılardan biri oldu. Bir daha ağrısız yapmaya çalıştım. Öncelikle kişiye bakarak yaptım, rızasını alarak, sevgi oluşturma amacı ile yaptım. Sonuçta tüm arkadaşlarımızın çocuklarını da ben Depo Penisilinleri, yaptım, ağrısız olmasa da konuşarak yaptım. Deriyi hafif kabartırsın, deriye bakar, uygun yeri seçer, lokal uyuşturucu lidokain sürersin, 7 dakika bekleyip, uygun iğne ile batırır, bekler ve yavaş yaparsın, gerekirse ilaç içine de anestetik madde koyarsın. Bir anda yaptı, oldu bitti bir daha yapmadım.

Sonra oturup, kahve veya sohbet yaparsın, alerjik reaksiyon açısından izlersin. Çocuk kendisi gelip, uzanmalı ve iğneye hazır olmalıdır, zorla tutarak hiç yapmadım. Ağlamalar olur, ama çoğu yalancıkta ve iğne çıktığını bile fark etmezlerdi. Buna bana ilk iğne yaptığım hastam öğretmişti. Sohbet önemli, okşayıcı olmalı, sevgi dolu olmalı ama mutlaka iğne olacağı, kaçmanın olanaksız olduğunu da algılamalıdır.

Bu makale, **ben bebeğe bakım değil, sevgi veriyorum, seviyorum** diyen hemşirelere dayanarak hazırlanmıştır. Sevgisiz sağlık yaklaşımı yapmak olanaksızdır, ancak bazı kişilerin yaklaşımı belirgin sevgi doludur, sevginin yansımasıdır. Kendileri de sevginin yoğunluğunun farkındadır. Onlar sevgide ileri, kararlı, bilinçli ve taşkındırlar.

Tıbbi Deontoloji Nizamnamesi¹

UMUMİ KAİDE VE ESASLAR; MADDE 2- Tabibin başta gelen vazifesi, insan sağlığına, hayatına ve şahsiyetine ihtimam ve hürmet göstermektir. Tabip; hastanın cinsiyeti, ırkı, milliyeti, dini ve mezhebi, ahlâki düşünceleri, karakter ve şahsiyeti, içtimai seviyesi, mevkii ve siyasi kanaati ne olursa olsun, muayene ve tedavi hususunda âzami dikkat ve ihtimamı göstermekle mükelleftir.

Burada sağlık personelinin görevi;

- İnsan sağlığı, hayatı ve şahsiyetine dikkat, özen ve saygı göstermektir.
- Bireyin kişiliği (cinsiyeti, ırkı, milliyeti, dini ve mezhebi, ahlâki düşünceleri, karakter ve şahsiyeti, içtimai seviyesi, mevkii ve siyasi kanaati) ne olursa olsun, azami dikkat ve özeni göstermek ile zorunludur.

Bu yaklaşımın tek bir anahtarı vardır, o da sevgidir. Elbet bilimsel olunmalı ama bilimi kullanan kişiler insanlık boyutunda olabilmesi, saygı ve özen ile gereken şahsiyeti, kişiliğine hürmeti de sevgi ile ulaşabilir ve sağlarlar. Sevgisiz bir metot insanlıkta, etik boyutta olamaz.

Bakım Hizmetleri

Başlıca Bakım Hizmetleri

- Ayaktan Poliklinik
- Ev ziyaretleri, Ev Bakımı
- Yaşlı İzlem
- İzlem Boyutu ile
  - Tıbbi Gözlem
  - Birinci Düzey Bakım
  - İkinci Düzey Hasta Bakımı
  - Üçüncü Düzey Yoğun Bakım
    - Temas izolasyon odası
    - Solunum izolasyon odası
  - Dördüncü seviye (IV A ve IV B) yenidoğan
    - A Düzeyi Yoğun Bakım
    - B Düzeyi, İleri Düzey Yoğun Bakım
- Sağlam Bebek/Çocuk Kontrolleri

Bu Makalede Tıbbi Bakım konusu irdelenmeyecek, bakımda sevgi dili ele alınacaktır.

Şiirsel Vurgular

1) Bilmez misin yaratılış kanunları değişmez, sevgi ile bakınca anlaşılır olur

Yaratılanlar, Yaratılış ile eş tutulamazlar, sevgi kararlı ve taşkın olarak, esasına, yaratılışa, bilimedir. Doğa kanunlarına uymayanın başı beladadır.

<p>Sevgi ile olunca ancak farkındalık boyutuna geçebiliyoruz Seversin çok şeyi bu Evrende Mal, mülk ile alabilirim sanırsın Profesör olunca, sanırsın ki bilgiler açılır sana Yönetici olunca işler düzeler sanırsın Tümünü bir aldatmacadır, eğer farkına varırsan Yaratılış bunlarda değildir Bunlar amaç değil araçtır Seversin bunları, tanırlaştırırsın Sonuçta bir bebeğin sıcaklığını algılayamazsın</p> <p>Köpeklere düşkün olan bir arkadaş Onlara destek ve yemek yardımı yapan Gönülden yaklaşım yaptığını sanan Onların yanına yaklaşmasını istemez Onlar köpektir der, sevmez, varlığını algılamaz İnsafsızca dışarda kalsın, soğukta, yağmurda der Sen ise insanlık, her varlığa insancıl yaklaşım Taşa, toprağa bile saygı ve sevgi duymalı dersin Onlar tekmeler, sen ise kucaklırsın Zaten hayvancayız hemen fark eder Ondan kaçınır, sana koşarak gelir</p> <p>Sevgide olan, kararlı taşkındır Her varlığa kişilik, insanlık vererek sever O köpek değil, adı vardır; Karmen, Tarçın ve Latte' dir</p> <p>Yaratılış, bizim de yaratılan olduğumuz gerçeği ile Tek yürek var bu göğüste, bir kalp var Tüm insanlığın sevgisini alır Kararlı ve taşkındır Gözünde, gönülünde, aklında tek şey vardır Tutum ve davranışına yansıyan Sevgidir o sevgi</p>	<p>Perceiving the truth, can only be when loves the fact You love a lot, at this World You assume, by money you can buy When being a professor, each knowledge opens the door Then an administrator, each one will be perfect on act When you are in your mind, perceive it All are fake, not the creation These are all not an aim, purpose, just a method If you make them as an adoration object Thus, all are not permanent as the creation One day all be faint or disappears</p> <p>My friend said, he/she is close to dog He/she helps them, obtain food Thus, not let them, too close to him/her They must be away, not pet them They even be outside, at rainy and cold days By words, be in love, living and nonliving thinks Especially give special act to animals I said, the animals are like humans Not called them as dog, they have also names, to call Thus, the animals are also familiar about it So, feels love and so close to us Away from our friend</p> <p>We must be far and more at love Not a stricter, concerns all the created ones</p> <p>We have only one heart in our chest Can hold love to all people Sure and be in realty of love</p> <p>It may be feel form sight and tear drops At the behaviors, at the attitudes and at the acts All based, love, real love</p>
<p>Bir bireye bakarsın, uzaktan Oturması, yürütmesi, konuşması, yemek yemesi Amacı ve güdüsünü belli eder Çünkü o kişi, kararlı ve taşkındır Sevgide ileridir, selam verir herkese, selam almasa da MAA</p>	<p>You have seen a person far away you The speech, the behavior All are the indication of love affairs Not a specific one, concerning all The love is far more and so over MAA</p>

2) Neden ve niçin severiz sorusunu sorma bana!

Tutkunuz olan şeylere hissettiğiniz duygularınız sizi bağlamasın, kör etmesin. Süslü ve güzel olanların, bir süreç içinde oldukları, yaratılış, zamana göre bunları kaldırdığı, iğreti ve geçici olduklarını algılayarak, daim, kalıcı ve devamlı olan, sevgide olun, sevgide kalın.

<p>Sevginin kaynağı nedir? İnsanlar sever Öncelikle satın almayı sever Evlerini depo haline getirir Yine de almayı sever, kullanamazsa da Sonra tasarruftan söz eder Çünkü alacağı çok, yer yok ve seçici olmalıdır</p> <p>Çok yaşamak ister, sağlığına dikkat eder Sağlığın ne olduğunu ise düşünmez Düşünmek, fikir yürütmek bile aklına gelmez Başkası düşünmeli, kendisi yaşmalıdır çünkü Yaşantısında yaşam ise ararsan bulamazsın</p> <p>Çok evladı olmasını ister, onlarla gurur duyar Huy, tutum ve davranışlarını bile bilmez Komutlara uyması onun için yeterlidir Söyleneni yapmalı, karşı çıkmamalıdır</p>	<p>Where is the source of love? In natural habit, people loves Loves, mostly not confirm his/her love Love to buy things So, their home is full of useless materials Even double, also wants to buy, and said economics Thus, wants more, therefore, must select Not requirement, but, the selection is guiding by desire</p> <p>Love to live-long Thus not care and serve the body, drinks, smokes etc. Not want to think, what is the meaning of life? Live what for, what is the humanity as supervisor of life? If live more, be lonely</p> <p>More children, want to be proud of So, if not love is given, not be so gratified</p>
--	--

<p>Kendisinden sonra ne olacağını bile düşünmek istemez Çünkü alt üst olacaktır, değişim nesillerin işlevi olmalıdır</p> <p>Bilmek ister, profesör olur, bilgi satar Bir prematüre ise tüm bilgilerini alt-üst eder Kitaplarda yazılan ile bebeğin cevabı uymamaktadır En istatistik değerlilik bile en az %5-15 sapma gösterir Bunu bilir ama karşısına çıkmasını istemez</p> <p>Ne zaman büyük tören ister, sadece standart yaklaşım olur Büyük laflar ve kutlamalar olur Ancak bir tek kişi bile seviyoruz sizi demez Sevgisizliği fark eder</p> <p>Yaşlılıkta kızar herkese, torunlara bile kızar Kaçarlar ondan, fark edemez bile Birden fark eder ki Karşı komşuya torunlar koşmakta, onunla kalmaktalar Çocukları bile onun sözünü önemsiyorlar Neden diye sorgular Çünkü o kişi, selam veriyor, selam alıyor Onları kucaklıyor, hasretle koynuna alıyor Sözel söyledikleri de pek bir şey değil Sadece onlarla temas ediyor, sıcaklıkları paylaşıyor Baktım, torunum kucağına çış yaptı, kızmadı bile Seven çocuk, çış, kaka yapar dedi Para vermedi, hediye vermedi, övmedi, yüceltmedi Ne verdi diye sorguladım Sevgi verdi Bilmezmişim ben</p>	<p>Not so think, what will be the future Not after death, after so much life passed The time period s changed, getting old No one is calling, so lonely</p> <p>You think you are the most educated A tiny preterm infant, changed all your knowledge Even the best statistics, confirm 5-15% differences You know, thus, the case can be at this group Who knows, only God knows</p> <p>At the retirement day, so great meeting Several gifts for remembrance of this day Thus, no one says as we love you You must think, as more than 65 years of age</p> <p>You may be angry, even to grandchildren They run away from you, not even noticed Thus, they want to be with nearby, the neighbor granddad They talked, they make jokes The new generation listen them, enjoy with them Hold and hug them Share the warmness</p> <p>Must confirm, what is the difference? They love, thus, he/she not loves their grandchildren The neighbor does not give gifts, money Just give them love, love affairs We must aware of, the best value is love, so give freely With no limits, no restrictions and abundantly</p>
<p>Bu Evren varlık ve oluşum ile, kazanmak ile Tatmin duygularımızı bile yatıştırmaz Zaman kısa, mücadeleimiz sevgi ile olmalı Kalpten, akıl kullanarak sadece kucaklamalı Kalpleri, gönülleri bütünleştirmeli, eğer sizde varsa elbet MAA</p>	<p>Life is short Time is so swiftly passed Not even satisfied, anything Love, just love will be the only one, for heir Love must be evidenced by mind and heart MAA</p>

3) Ölü değil, varlık devam ediyorsa, dirisindir, Atatürk gibi

İnsanlık felsefesi üzerinde olanlar diridirler, ölmüş olsalar bile, sevgi ve düşünce boyutu onları yaşamsal tutar.

<p>Amaç sevgi üzere insanlık ise, onlar diridir, olmayanların sonu kesiktir, senin değil</p> <p>Hekimlikte bilim üzere olan Tıbbi temel bilgileri üzerinde yaklaşım yapan Anlamsız tedavileri dikkate almayan Birçok yaklaşımları da dinler sadece Plasebo bile iyi sunulursa Oluştugu endojen hormonlar ile Oksitosin, seratonin, endorfin ile Rahatlama yaratır, ağrı azalmış görünür Ama tedavi edici değildir Etkileşim yüzde otuz gibi, üçte bir gibi olabilir Anlamı iyileştirmede yoktur Zakkum tedavisi ile iyi olduğunu söyleyenler Hacettepe Onkoloji Biriminde tam tedavi alanlardı Bu şekilde sunum yapmak, TV çıkmak önemli idi onlar için Buna karşın çok kişi zakkumdan zehirlendiler</p> <p>Amaç, hekimlikte tedavi etmek garantisi değil İnsana insanca yaklaşmak ve sağlık üzere olmaktadır Sağlık sadece bedensel değil Sosyal, kültürel, ruhsalı da kapsar</p>	<p>Death is not meaning of forgotten, if love, it will be forever</p> <p>The body of a living organism, will one day be decay What will be left behind?</p> <p>Physician, grounding on medical science Consider the knowledge on the patient facts Evidences are the main consideration Thus, be on follow up, what will be the effect</p> <p>Some people, assume be effective on plasebo If proper application, nearly 30% be have some Empathy, feeling of warmness, cause hormonal discharge Oxytocin, seratonin, endorphin like Thus, not healing process, only be pain curative Oleander given malign patients Not be cured even healed Thus, the patients, at Oncology Ward, indicated Only oleander treated them, they said Thus, they are taken full medical treatment This leads a lot patient noticed toxicity by oleander</p> <p>The main purpose not treatment, not given guaranties</p>
---	---

<p>1969 Yılından beri Neonatoloji de olan birisi olarak Yaşam veya ölüm boyutu değildir beni ilgilendiren Bu yolda tedavi ettiklerim değil Sevdiğim bebeklerin sevgisi ile yaşamak isterim Başkalarının maddi kazanımların daha çok Onların sevgisi benim için daha değerlidir Ölçümü de olamaz ki zaten Sevgi ölümsüzlüğe açılan penceredir çünkü</p>	<p>From 1969, I have been at Neonatology Not of course give guaranties This not meaning to destroy, stopping the hope Each day, the life is an expectation More than money can buy and give Love is the most, more valuable one Cannot be at the top, then love Not even any measurement for it</p>
<p>Bedenimiz elbet bir gün çürüyecek, yok olacaktır Amacı insanlık üzere sevgide olanlar ise Görünüşte onlarda ölecektirler ama Diridirler, sevgileri ile yayılırlar, devam ederler Sevgi bir değer olarak, yayılacak, nesillerce nakledilecektir MAA</p>	<p>What will be left, from us, for tomorrow Just a good sound, a good memory, indicates love The appearance one day be faint The feeling one day be hard to remember Thus, the love be multiplies, and easily transferable MAA</p>

4) Bir ağaç dik, sen gölgesinden yararlanmasan da birileri faydalanır

İyiliği nereye bırakırsan bırak, sana, çevreye olumlu yansımaları, sen görmeden bile torunların yaşar ve algılar.

<p>Bize öğretilen, çekirdeği çöpe değil, büyüyeceği yere atmaktır, dikmektir Bir Amerikan masalı vardır Bir kişi, elma çuvalını sırtlamış Yolda yemiş ve çekirdeklerini dikmiş, atmamış Sonra o vilayet elma ağaçları ile dolmuş</p> <p>Kavun, karpuz çekirdekleri toplanırken nedenini sorardık Tavuklara veririz Bazılarını tohum olarak ayırırız Bazılarını da kavurur ve çekirdek olarak yeriz Attığınız hiç oldu mu? Kıymetli olan saklanır, atılmaz Bilmeyen atmaması için de Çevredeki çöp toplama yerlerine özel paket konur Uyarılar ile buraya atın denir</p> <p>Biz sanırdık ki toplanan çekirdeklermiş Sohbet koyulaşınca, çekirdeklerin bir gelecek olduğu Bir servet ve değer olduğu Her birinin üzerine sevgi konularak İşlevlerinin oluşması için çaba gösterilmiş Tohum için ayrılan, özel solüsyonda tutulur Tavuklar için ek gıda, soya, yonca ile takviye yapılır Bizler için olan ise temizlenip, kurutulur ve kavrulur</p> <p>Bilmezmişim ırmağa atsam bile Düşmanımın düşmanı onu alıp kullansın Temel olan sevgi ve insanlığın yayılımıdır Alış-veriş ötesidir bu Sevginin bulaştırılmasıdır, anlatayım</p> <p>Bir nehre attığın Hindistan cevizi Bir yerde büyüyebilir Zalim olan kişinin toprağı diye düşünme Zalim 5-7 yıldan fazla dayanamaz yıkılır gider Bu süreçte de ağaç büyür, meyve verir Zaten zalim, görüntüyü bozuyor diye kesecektir Ufak fidan olduğu için kesmez, nesillere kalır Faydalanan zulümden kurtulan kişiler olur Bir sevgi halkası bütünleşir</p>	<p>Education can only be given to the wanted, demanded one There is a fairy tale One man, walking cross country in America Had an apple bag, eat and planted the seed Later they said, an apple forest was formed This is true or not, just giving an idealistic fact In the countryside, when eating melon We have to collect, the seeds Selection as for poultry, for planting and for eating Not thrown to the trash It means a value, value must be loved If you love, you must save and care for them</p> <p>The seeds are the meaning of future If you care them, you are caring the future If you love them, they will also love you</p> <p>If you love the seeds You must put in some powder, seeding powder So, the planting soil will be special Planting with desire, by smile, by love Nearly 50% or more not shown their first shots, leaves Thus, your seeds be more than 70% shoots Each germination is meaning a happiness</p> <p>When you find a coconut Let them flows down the river Find a place to be grownup This is more than given and taken, marketing A kind of distribution of love You will not even see the grown coconut They are taken and eaten by others They will at least satisfied, or more Meaning a kind of love</p> <p>Cruel person cannot be ruled more than 5-7 years The commercial will not be go on more than The Human Rights be turned, upside down One day, as no one be sure on it that The tyrant is gone forever, without any remembrance</p>
<p>Bir şey için, bana ne faydası olur dememeli</p>	<p>Not said, it will be helpful</p>

Herhangi birisi faydalanır, kullanabilir Tek boyut, değer olmalı, değerliyi değer yaratır Bir ağaç dik, torunlar faydalansın diyerek Bir sevgi dağıt, elbet sevgide olan alır onu MAA	Thus, even no harm, then use it, or give for others to use Value, is not measurable fact Not consider, not count them as numbers Love; whatever, wherever you can MAA
--	--

5) Bazen sorarız kendimize, biz niye varız, niye yaratılmışız diye?

İnsan kavga, yıkım ve yok ediş için değil, insanlık ve yaratılışı da sevgi, sosyal destek içindir.

<p>Ben niye varım? Bir soralım kendimize Ben niye varım? Özgeçmişimi, CV sorarsanız 11 yıl Ankara Kolejinde okumuşum Kime yararı var dersin; İngilizce yanıt veriyorum 11 yıl Hacettepe'nin dördüncü mezunuyum Kime yararı var dersin; Anadolu Üniversitesi kuruluşu 11 yılda profesör olmuşum Kime yararı var dersin; en genç kurucu rektör oluşum Sorunlarla uğramışım Kime yararı vardır dersin; ilk sözleşme ile devlet yatırımı Tümü somut ama başkası da bunun için olabilir di O halde tekrar kendime bakmalıyım İlk Neonatolog oluşum, ilk Yoğun Bakımlar Kuruluş ötesi Malzemesiz ortamda bile didinmem Kısaca sevmem, canlandırma değil öpmem bebekleri</p> <p>Özün özü olarak Ben ancak bu Evrene Bir sevgi halkası olmuş, bir sevgi bileziği yaratabilmiş isem Sevmişim ama seven de olmuş ise İşte ben, bunun için var olmuşum derim Sevgi dışında varlık oluşmaz da ondan</p>	<p>Why I am be? Let's us ourselves Why we are? If you ask my CV 11 years education at Ankara Collage 11 years at Hacettepe Medical Faculty 11 years later on be a professor of Pediatrics Nearly be an administrative being, 11 years</p> <p>What for? Education, now I can write in English Be a Neonatology Profession, establishing Intensive Care Establishing a new Universities at several positions Student at Hacettepe, forth graduation Lecturer at Anadolu, first number of ID New University establishing rector, Pamukkale</p> <p>At the summary, all I can do With love, by love Not make any resuscitation, just kissed the infants I love them, not for they love me too I am being, thus for this To be or not to be I am being for love, not to be away of love</p>
<p>İnsan niye var oldum, ne konumdayım diye sorar kendine Cevap sıklıkla somut geçmişimiz, özgeçmişteki Doğum ile başlayan eğitimin ve işin tanımını sunulan Biliriz ki bunlar sadece bir olgu, mezar taşında yazı olur Seversen, hoş sedan ancak kalır, işte onun için varsın MAA</p>	<p>If you ask, yourself, the reasoning of being The answer will not be so complicated If you have love Making the love affects That is all and enough, not required more than this MAA</p>

6) Sevdiğimiz şeyleri putlaştırmamalı, idol yaparsak uzaklaşır o zaman bizden

Sevgi oluşturmak için putlaştırmayın, sevginizi onunla paylaşın, bütünleştirin, ayırmayın kendinizden.

<p>Sevdiğin gönlünde ise, uzaklaştırma kendinden Çok sevdiğimizi sandığımız, bir boyut taşır Bir nevi put şekline sokarız Yaşarken kavga ettiğimiz baba ve annemizi Ölünce kutsallaştırır ve onu ulaşamaz yaparız Evet ölmüş olabilirler, ama anılarda yaşatmak Sevgilerini anmak niye zor gelir bize?</p> <p>Arabalardan anlarsın, aldın bir pahalı araç Bundan daha iyisi yapılmamış derken Üç yıl sonra başkasının, başka modelin peşine düşersin Dört tekerlek ve direksiyonun yeri değişmedi Sadece senin özlemin, arzuların ve beklentin ilerledi Putlaştırma sakın arabayı, hayran olma ona Çok zenginler tanırım Arabası eskimesin diyerek, garajda tutarken Kullandıkları ucuz araba ile yapılan kaza ile öldüler Araba ise mirasçıların oldu veya Şimdi tanınmaz halde, hurdalıkta duruyor, alan olmadı</p>	<p>Not put outside the lover We are sometimes so happy We admire, and be so respect, esteem Not put it outside from your heart You can hold all the love at your heart Not mentioned as holly You cannot reach, touch the holly ones They will be even passed out Thus, the love is immortal</p> <p>You admire to a car Thus, nearly 3 years passed, admire another one One steering wheel, and four wheel Not be on it, not to pray it Just use it, for positive and for good purposes I remembered some rich person Not used at home, city traffic their advanced cars So, crashed and died at the accidents Most unused car, are as an heir, and selling as junk, scrap</p>
--	---

<p>Sakın lanet okuma, ıslah olmayı arzula Değişim devamlıdır durmaz, zaman gibi akar gider Sevgi üzere olursan, göreceksin çok insan seninle olur Menfaat için olanlar silinir giderken Sevgi üzere olanlar kalır, seninle olur, merak etme Yoksa sonuç, hüsrana, ıstırap, ateş içinde olmaktır Klima boşuna uğraşma, soğutmaz içindeki ateşi Bilmez miyim hiç</p>	<p>Not to say heartless words Sometimes passed, the person be aware what to do Be on humanity, be on ethical considerations If there is a love, just a piece of love The personal beneficence and making harm, cruel ones Be gone, not even be remembered The differentiation, the progress at heart by mind Be last, and be happy to memorize, by love</p>
<p>Sevdiğini uzaklaştırma, gönlünde, aklında kalsın hep Nefreti ise barındırma, eyleme kız, kişiye kızma Sevgi ile dolu olursan, bakarsın düşman dost olur Zalim kendini yok edecektir zaten, tarih şahittir Sen sevmeye bak, sevgi ile ol, sakın putlaştırma sevdiğini MAA</p>	<p>For an indication of love, no need forming symbols For admiring and praying habit is not required for love Not any indications have to be shown or proof for love Love is just a something, presented by tear drops By feeling the warmness of an infant, when you are feeding MAA</p>

7) Bilmez miyim, eş, eşim benim sevgimi arttırsın, bir boyuta taşınması içindir

İnsanların sosyal olarak, kendilerine ısınasınız ve aranızda sevgi ve rahmet koysun diye nefislerinizden sizin için eşler yaratıldığını bir düşünmelidirler.

<p>Bizler aramızda sevgi ve rahmet oluşması için eş seçeriz Bilmezmişim evlenmenin gerekçesini Bir eş bulmak değilmiş amaç Evlat sahibi olmak, torunları kucaklamak da değilmiş Ömür boyu birlikte yaşamak için</p> <p>Göğse tek kalp sığıdığı gibi aşkı da koymak için Sevgiye sahip olmak için sanırdım İnsanlığa ısınmak, insanlığa sevgi ile saygı kazanmak Bir boyut oluşturmak içinmiş Yaşarken sevgiyi tanımlamak, yudumlamak için Her boyutta sevgiyi algılamak için Zor ve problemde bile sevgi ile çıkabilmek içinmiş</p> <p>Yaşam olumlu ve olumsuz yumağı iken Sevgisizlik ile bir nefes bile alınmaz Uzaklaştırmam kendimden sevgiyi Kucaklarım tüm oluşumları, Yaratılışı kendimde Siyah lekeye yer yok iken kalbimde Tüm insanlığı içine alabilir doya, doya Sevgi kadirdir buna, hiç merak etme sen</p>	<p>What is the reasoning of marriage? The reasoning of marriage Not to find a wife/husband Even, not for lifelong, live together To be children and grandson and granddaughter</p> <p>There is only one heart, fit at the chest Thus, can carry all the love on humanity For the warmness of people, babies who owns love This is a confrontation of love at the life Not positive, also negative situations Are the reasoning of love Love of the Creation</p> <p>There will be no black stain at the heart Not even a single harm Cruelty dismissed the love Love is not even marketing process Not any correlation as gender, race, so on Love is not reciprocal; love is just for love Not confused of love to others, love is love</p>
<p>İnsanların kendilerine ısınasınız ve aranızda Sevgi ve rahmet oluşsun diye nefislerinizden sizin için Eşler yaratılmıştır, sevgi dolu olarak arayarak bulunan İyice düşünen bir insan için elbette işaretler vardır Düşünce ve gönül ile ancak ulaşılabilen MAA</p>	<p>The gender, wife/husband is just an accepting of love Just be warmness and humanity relations between us Mostly human is an individual, not close a cooperation Get together, for his/her desires and be for their own Love and mind to be together, for progress MAA</p>

8) Perdeyi açmaz isen güneşi göremezsin, aç kalbini, gör sevgiyi

Yaratılanlara olan sevgim, Yaratılışı algılamak içindir. Güneş aydınlatmalı bizleri ki görelim.

<p>Farklı cephe, farklı pencere, farklı görüntü demektir Baktığın yeri görürsün Üzerinde çalıştığın konu, karşına çıkar Sevmediğin yemeği kimse masana koymaz Konsa bile yemezsin zaten</p> <p>Parayı seviyorsan, bir nevi tapıyorsan En büyük korkun fakir kalmaktır Fakir bile aç kalmaktan korkmaz Bilir ki çalışma ile aldığı para karnını doyurur Endişesi gelecek ve ailesidir onun Temel konuda çocuklarının eğitimidir</p> <p>Bilgiyi seviyorsan, onun esiri olursun</p>	<p>Love only be at your heart, if you take and save there You look where you see You have an information, that you are working for You want to eat, what you desired to eat You will be happy, where you are in love</p> <p>You mean, you love the money What for? For buy and get something? Or like a cashier, playing with money</p> <p>We have been a social activity So, the people own from us some facts First; human relations</p>
---	---

<p>Okursun, okursun, sanki bilimin sonu gelecek Sonsuzluk kavramını düşününce yıkılırsın toptan El elden üstündür, hastan bile daha güzel bilim sunar sana Eğer farkında olursan elbet</p> <p>Dünyanın hâkimi olsan, yüreğinin hâkimi olamazsın Yetinmeyi ve vermeyi bilmedikçe doyamaz ki insan Yazlığa gidip, pencereyi ve perdeyi kapatan gibi Güneş perde arkasına çekilir, sana ulaşmaz bile</p> <p>Sevgi ile dolu olan, sevgiyi ancak tadabilir Satın almaya kalkın, sevgiyi fiyat biçen Sevgisizliğe mahkûm olur</p>	<p>Thus love to be on humanity Indicates several concepts You must share form your income, for the society Even share the knowledge, the facilities Not to be a ruler, be a guider, informative, advice giver</p> <p>Money is not the aim The diplomas is also not aim Someone being on administration Thus, not a reasoning of cruelty Open your eyes and see the lightning If you close the curtain, how can you see the sun? I said love, you said how much? Not be together then</p>
<p>Sevilmek istiyorsun, bolca ve karşılıksız sev Kalbini kapatan kişinin, gönlüne nasıl girilir? Sevgiyi bir meta gibi ölçmeye kalkarsan eğer Avucunu açınca suyun kaçıp gitmesi gibi seyredersin Kalpte nefret zifti varsa, sevgi içeri de giremez zaten MAA</p>	<p>If you want to be loved Just love, not want any love affairs One sided love, not want any response Not to follow like dripping from your hands as a water Love is only for the one, whom has no black satin in heart MAA</p>

9) Zalim olup, zulüm yapan kişi sevgiden söz etmesin

Bizler bugün var, yarın yokuz, devamlılığımız ancak sevgide olur, sevgi halkası ile devamlılık sağlanırsa olur, zamanı akıp giden süreci, bu açıdan üretken ve hoşnut yapabiliriz.

<p>Yaratılışa inanmayan, Evreni yarattığını sananla anlaşılabilir Bazı benlikler sanki evreni yaratmış gibi amirlik taslar Ölümsüz gibi, hırs peşinde koşar Her şeyi bilen, diğerlerini cahil sanan Akıldan fakir iken, akıllı, bilgin sanan Söz benim, dinlemek ise senin hakkındır diyen Benim emrime uy, yoksa yok ederim diyen zorlayla Ne konuşulabilir, nasıl anlaşılabilir?</p> <p>İlişki sadece insanlık gereği merhaba ötesine geçemez Her zulmünde karşı çıkacak, tenkit edeceksin çünkü Tehdit etse bile, korkmayacaksın, boyun eğmeyeceksin Sonuçta seninle birlikte olmak istemez, yok etmek ister Sevgiyi dayalı bir birlik, sözde o ister, özde ise dikta vardır Bir bakarsın en yakınındaki ise, ibret olarak görmüş Tam farklı yaklaşım içinde olarak, sevgi aramaktadır Dostun olur, inanır insanlığa, hakikate, etik ilkelere Zaman süreci ile daha gelişir, sevgisi derinleşir Hoşnuttur o, her bireyde ondan hoşnuttur</p> <p>Zalim ibret olarak, ders verir Olumsuzlukları, topluma, yakınına ders olur Sevgisizliğin boyutunu, sonucunu gösterir Her birey kaçır ve koşar sevgiyi, insanlığa, etik boyuta</p>	<p>If you are aware of yourself as a created a human being, perceiving is mainly more easy We are just a Human being Not created this World So, not responsible of this creation</p> <p>Thus, an individual, mostly confirm himself as the one As a regulating the situations and conditions Being a boss and be a ruler of the people A desired and be regulating is obviously important But, the only force, will be oppression, leading cruelty</p> <p>Relations mainly on humanistic, on Human Rights Cruelty and force for decision making is not Informative consent is the one for To be together, by love and respect</p> <p>Cruel person is a lesson for escaping Good ones, positive for an example to follow Negative ones, for escaping and not to be repeated God bless, black is present, to be noticeable On white paper balk be discriminate Love can only be recordable if someone has noticed Smiling can be only notice when you have a heart There must be negative/ positive for balancing, creation</p>
<p>Yaratılışa karşı çıkıp, benlik içinde olanla anlaşılabilir Arada menfaat varken, sevgi bağı hiç kurulamaz Kalplerinde sevgi olanlar ise, zamanla derinleşirler Zalimler silinir giderken, onlar ise yayılırlar, kaplarlar Tarihte zulüm var ise yıkılmış, sevgide ise kalkınmıştır MAA</p>	<p>If you love yourself, only yourself Where you will find a place for others? Black will not let any love at the heart Cruelty clears the remaining of love affairs You can see love at the tear drops, thus, not money can buy MAA</p>

10) Düşman olana dost denilmez

Güvenme ve dayanmak için dostlar seçilmeli, insan hakkı, adaleti dahil, doğru, gerçeği bile inkâr edenlerden dost olmaz, yalan söyleyene saygı duyulmaz, sevgi bile duyulmamalıdır.

<p>Bir bakarsın, düşmanın dost olmuş, arada sevgi oluşursa olur elbet Fikirlerinize karşı çıkan, sizi tenkit eden Öğütler veren ve uyarılar yapan kişi dosttur</p>	<p>If a person is not on ethical principles, how can we be together? Someone be opposed, counter ideas to you Thus, I love them most, so making me advanced</p>
---	--

<p>Peki düşman nasıl anlaşılır dersiniz?</p> <p>Öncelikle insanlık üzere ve etik ilkelerde olmayan Bilim yerine, büyü, fal ve gelecektek haber veren ile Zalim ve bireylere zulüm yapandan ilişki bile kurulmaz Bir bakarsın büyüye inanan, güvenemezsin, zarar verir</p> <p>Zarar ve benlik ile yürüdüğü yolda sizi engel görür Size karşı olan kişi, kötüyü desteklemediğiniz için karşıdır Gerçek ve doğruyu desteklediğiniz için size karşı olan Siz değil o size düşman olur, eyleme karşı olunur Düşman bir bakarsın doğruyu görür dost olabilir Düşmanlık hiçbir zaman kişiye değil, yapılan işedir</p> <p>Zarara, ziyana, zalime ve sihre inanana sevgi beslenmez Doğru, gerçek ve bilim üzerine olana beslenir Kısaca kalbinde gerçek sevgi olana sevgi beslenir Yalan sevgi ile gerçek sevgiyi karıştırma Baklava, börekte sevilir ama şişmanlatır Yaratılış temelinde olmayan, aldatıcı sevgi olabilir, unutmama</p>	<p>Evaluating and discussion is friends habit What will be an enemy, if making you exaggerated? Or, lowering you, below as a human? So, truth and reality is the fact Not be on fairy tales, magic and out of science</p> <p>If everyone said and accepted the gravity Thus, if said, I can fly, I can walk on the water, on lake I can also, by plane, and by walking vessel shoes The scientific evidence cannot be chaining upon desire Thus, visual deception, illusion is the fact They are like science fiction; result is fiction not truth Harm is harm, more obvious than benefit Some arguments on positive concepts Negative ones must actually be obvious</p> <p>If you mentioned harm as a benefit Then, arguing from which aspect it is benefit? Thus humanity not accepted, at what it is the side All the cruel and harm is not appropriate even to us</p>
<p>Zalim ve hak yiyerek bir yerlere ulaşan kişi Sevgi dolu, iyilikler yapan gibi görünür, aldatıcıdır Gerçek sevgi sanılıp, aldanılabilir Eyleme bakılmalı, içeriği önemlidir, dış zarf değil İnsanlık, etik ilkeleri kapsamayana sevgi nasıl duyulur ki! MAA</p>	<p>Are you sure what are you doing? Not to be a friend at the tyrant, cruel person Harm is the only act for cruel one, not to be with him/her Be careful, consider the habits, acts, not the person Friend will be enemy, enemy be a friend, consider the act MAA</p>

11) Bir bakarsınız düşman olduklarınız arasında bir sevgi başlar

Olabilir, sizinle düşman olduklarınız arasında bir sevgi bağı oluşur ve tüm boyut değişebilir, bağışlayan ve esirgeme ile bir biçim oluşabilir.

<p>Karşıdaki, amaç ve güdü sevgi üzere ise, aynı yolda birlikte olabilirsiniz</p> <p>Büyük aşklar, büyük nefretten doğar derler Burada, nefret değil, ortada sorgu olması gerektirir Tanrıçılığa hayır demeyen, Yaratana algılayamaz Kalbinden uzaklaştırıp, seviyorum deme O boyut sevgi eylemi değil, hayranlık ile tapınma olur Karşıdaki ile bir sevgi bağı kuruluyorsa Düşman olanla aranızda sevgi olursa dostluk oluşabilir</p> <p>İnsanlık dışı olan kişi ile aranda sevgi olmaz Zalim olup, zulüm yapanla da aranızda sevgi bağı kurulmaz Dikta olup, emreden kişi ile sevgi kıvılcımı bile olmaz Parası ile sevgini satın almak isteyen, sevgi zaten satılmaz Güzelliği ile seni büyüler ama sevgini kazanamaz Senin öğretmeninin diyerek, sevgi kazanmak boşunadır Aşk naneleri okumak ile gönül kazanılmaz Senin velin, senin kurtarıcının diyerek sevgi olmaz Algılamadan, yaratana sevmek te aldatıcı olabilir</p> <p>Bir damla gözyaşı, bir bakış, kucağındaki bebeğin ısısı Bir hayvanı okşama, bir çocuğa yaklaşım Yaratılanlara bakarak, Yaratana algılama Bunlar bir simgedir sevginin Bakan olabilir ama gören gözde, gönülden bakış olmalıdır</p> <p>Karşı çıkan, bakarsın bilim üzere, irfan üzere Sana değil, eyleme bakarak karşı olmuş Felsefeler insanlık üzere, ilkeler ise zarardan kaçınma Bir bakmışınız karşılıklı dost olmuşun, kim bilebilir Her insan dostun olabilir, ancak dost bulmaz zordur</p>	<p>Not to be hate to a person, maybe he/she is the best friend</p> <p>Whatever it is You must not fact and see as a cause of a person We must be against of the action If a child break the teacup The gravity is in action Be careful, not to give a child to carry Not anger on him/her Be aware of the service facilities</p> <p>If you are angry and even hit the child You are not on humanity This will not be tolerable act So, the anger is to you, not the child, that break</p> <p>If you want to gain hearts Not by saying the love poems Not by giving flowers There must be a meaning to give and say The action is the indicator of love If a nurse feed the baby So harsh, so she want to feed Thus, with force Then, this is not the care and serve So, find another and change the nurse Who make love actions, love affairs to baby? By saying, by giving the food This is the concept what I am going to say? There is only one way for the babies Just love, and loving the baby</p>
<p>Eğer bir kişi ile karşılıklı fikir sunmakta iseniz Konu benlik ve zorbalık ile insanlık dışı değilse</p>	<p>When there is a communication with the person If the act is not for harm or cruelty</p>

Zarardan kaçınma, korunma ve gözetme ile ilgili ise Bir bakmışınız dostluk kurulmuş, arada sevgi var çünkü Sadece farklı pencereden bakıyorsunuz, sevgiye MAA	Thus, not known the method of humanity If considered, and realized the perception Awareness can make him/her good people, be even a friend MAA
--	---

12) Para bir araçtır, amaç olursa, seni tüketir, insanlık gider elden

Geçicidir para, mal ve mülk, sevgi aracı değil, sevgi oluşturmak için amaç olabilir.

<p>Parayı ne için kullandığın önemlidir! Bazı kişiler varlıkları ile öğünürler Bir yaşlı ve çirkin görünümlü bayanın Pırlanta, milyonluk kolyesine benzetirim</p> <p>Paraya sahip olmak değil Paranın harcanması önemlidir Peygamberin ölümü sonrası oluşan karışıklık Sebepler olarak zekâtı vermemek olduğu söylenir Sonuçta yılda bir, kırkta bir ile dengelenmiş bu boyut</p> <p>Kuran'da ise helal kazancımızdan verilmesi, faizden değil Gerçekte, bize, bakmakla yükümlü olduklarımızdan Yeterli olanından artanını verin denilmektedir (2/219) Yardım, ihtiyaç sahibinin sizde hakkı olduğu için yapılır (51/19) Yardıma, başa kakmak, eza ile boşa çıkmamalı (2/264) Yardıma gizler, yoksullara böyle verirseniz iyidir (2/271) Yardıma, kazanç ile değil, sevgi için ise artış olur (2/276) Yardıma, borçlunun borcunu bağışlama/ödemedir (2/280) Yardıma, iyilik ve barışa özendirme için olmalıdır (4/114) Yardıma kendine isteyen ve almayan laf dokundurur (9/58) Yardıma, kalplerin ısınması, özgürlük için yapılmalı (9/60) Yardıma, iyilik ve barış için çalışmada kullanılır (9/75) Yardıma, karşılıksız verilenleri ödüllendirir (12/88) Yardıma, barışa, iyiliğe yönelik değer üretmenin işidir (2/277) Yardıma, iyiliğe özendirme, kötülükten sakındırma (22/41) Yardıma insanlık için ise kat, kat artar (30/39)</p> <p>Sosyal yaşamda her bireyin toplumsal görevi vardır Sevgi oluşması için yardım önemlidir Kazanca için değil, sevgide artış arzulanmalıdır Bu yoksulun hakkı açısından verilir Kazancımızdan verilir, iyilik ve barış oluştursun niyetiyle İyilik özendirmesi, kötülük sakındırmasıdır amaç Sende sevgi olursa, yardımında da sevgi üretilir</p>	<p>Sharing is the love act Some, proud of their money This likes an old woman, with diamonds necklace Much money, thus, no smiling faces</p> <p>Not considering what the money is! The spending, the sharing of the money</p> <p>After the Prophet Muhammed is died There are contradictions and rebellion, revolts The reason is the giving amount from income 2,5% is accepted amount, for one year later on Thus the advisable amount is differs As, You must pay from your income, over satisfactory to you You must pay, because society has right at your income Payment is not by force, by demanding and by love The best payment be a secret and by covert way The amount be increase by love, not by force Forgive the debt is also a payment Payment must leads to peace and goodness For confirming and producing love, pay that aspects For freedom considerations Payment must not be reciprocal, one way, one sided Payment as value production at humanity For producing and helping to away of badness, harm The amount be increase only with humanity Some will be angry not to take, so be undergrounded</p> <p>Social duty, everyone has a special job For production, for helping and for love accumulation Not only by money, just by tea or coffee, for get-together For repairing simple things, as buying tea cubs Even get together meeting financial payments If all for love, and respect, all be on the way of goodness</p>
<p>Yardıma denince, akla birisine para verme gelmemeli Sosyal birliktelik için, çay, sohbet ve iyilik özenmesi Kötülükten sakınmak için, helal kazancımızdan Bize yeterli olandan artan verilir, ben her ay veririm Sevgi, barış içinde sevgi, insanlık oluşturmaktır amaç MAA</p>	<p>Money cannot buy love By humanistic purpose, help the person For considering as they have right from your income Share some, after the requirement and satisfactory amount Love and respect be follow, if you are on humanity MAA</p>

Kuran ayetleri: 2/219, 2/264, 2/271, 2/276, 2/277, 2/280, 4/114, 9/58, 9/60, 9/75, 12/88, 22/41, 30/39, 51/19.

13) Sevmiş gibi sevmek, sevgi değildir ki

Yaratılış bir bilimsel gerçek ise, onu yaratılanlar ile eş tutulması anlamsızdır, yaratılanlar geçici, doğa ve doğa yasaları kalıcıdır. Sevgide çok kararlı ve taşkın olanlar bilim insanlarıdır. Zulüm içinde olanlar ise azap içinde olurlar.

<p>Benlik menfaatin olanı sev der, menfaat kesilince ne olacak peki? Seviyorum, aşğım diyerek, bazı şeylere hayranlık duyarız Yaratılmış olan varlıklar, yaratılış olarak görülmemeli Çok sevdiğiniz yiyeceği yiyince biter Sadece aklımızda, hafızada tadı kalır Çok sevdiğiniz çiçek bir gün solar, kurur</p> <p>Arkanı adama dayarsan ölür Duvara, binaya dayanırsan yıkılır</p>	<p>Not pray to the one whom you love, respect is not praying A person has responsibilities, decision be themselves Just give the information, concern is for them</p> <p>The food, you love to eat, thus, you have eaten, finished You filled your stomach, not hungry, cannot eat Be only a memory, be remember someday The flower is vivid for a week</p>
--	--

<p>Sermayeye dayarsan, sel olur, deprem olur gider Akla dayarsan, Alzheimer olarak silinebilir Sevgi ise, çoğalır, yayılır devamlılık arz eder</p> <p>Nereye dayanacağım, nereyi seveceğim dersin Bilime dayanmak, Yaratılışa dayanmak, Doğadan güç almak Zalim güçlü görünse bile, tarihte varlığını sürdürememiş Harun'un hazinesi bile nerede bilinmiyor! Bilim üzere olanın yıkılışı ise görülmemiş</p> <p>Su, bizim varlığımız için en önemli olan maddedir Yaşam için zorunluluktur, ama bizi var edenlere tapınılmaz Kendine veli, hoca ilan edenlere de tapınılmaz ki Bizi kurtaran, doğru yola ulaştıran kişi Sadece ancak ve yalnız kendimiz olabiliriz Bizim çobanımız değil, bize bilgi ver, öğüt ver Karar bizim olmalı, sorumlu biz olacağız çünkü Sevgi, güven, dayanılan, bilimsel boyutta olmalı Yaratılış gibi, geçici hevesler sevinebilir Bunlar sevgi değil, sevilen olabilir ancak</p>	<p>There is an advertisement Not depend on man, he will one day die Not depend a wall, one day earthquake will collapsed Depend on this Bank, thus, this bank is also changed The rock, the mountains will be turned to soil You mind can be erased by Alzheimer Solid ones have a life period, one day be finished Water is the most important material at our body Thus, taken and excreting, making a turnover So, covered the World The person who said themselves as a shepherd I said, be guide themselves, not others The knowledge not for others For establishing your consent you must use it Even medicine is a tailoring So, be care the person, not the disease Only Right to Live is not upon the consent With combination of love, respect and human acts Creation is something, you may like or hate Thus, love is not temporary, it is immortal From generation to generation</p>
<p>Sevgi, yaratılanlara karşı olabilir, ancak bunlar geçici Varlık geçici iken, tükenecek ve sonlanacak olana değil Yaratılış gibi, devamlı olacak, bilimsel var olacak Akı ve gönlü bütünleştiren, insanlık, etik ilkeler gibi Soyut kavramlar temelinde olana ancak sevgi oluşabilir MAA</p>	<p>You can love; money, friend, being a leader All of them be mortal, one day be indistinct or gone Creation is more than our life Civilization, stand on the humanity perspective Elements are person, who are in love, far more and much MAA</p>

14) Mücadele insanlar ile değil, insanlık üzere bağımsızlık, olursa geçerli olur ancak

Çalışmalarınızda aktif olun, mücadele içinde olun. Ayakta durmak bile enerji gerektirir, enerji de akıl temelinde gönlünüzden sağlanır.

<p>Hak ediş içinde, bağımsızlık ve hürriyet en başta gelendir, sorumluluk ancak hür olanın işidir Bağımsızlık, sadece size özgü değil, tüm insanların olmalı En başında aklınızı ve gönlünüzü hür yapmalı Akı hür, fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür olmalısınız</p> <p>Mücadele, yaşamdır Yaşam, çalışarak değer üretme, emek oluşturma üzeredir Sevgi temelinde, insanlık boyutu olmaz ise oluşmaz Zalim, dikta ile yönetimi ele alma, hükümdar olma Para ile satın alma Hoca olarak sınav yaparak, bırakma ve geçirme değildir Mücadele bağımsızlık, birey hakkı temelinde varlıktır Civil liberties, eşitlik ve kardeşlik bağı oluşturmaktır Yaşam nasıl ömür boyu sürecek ise Mücadele savaş ve kan dökme değil, barış, insanlıktır Mücadele de ömür boyu sürer, hatta ömür ötesine taşar</p> <p>Sakın gerekçen, dini amaçlı olmasın Allah'ın talep etmesi ve sana gerekliliği de olamaz Sakın Yaratanı eksik, ihtiyacı var boyutuna getirme Çalışman, kendin içindir, nefesine karşı, ayakta durabilmen Dik durursan, diğerlerine de yardım edebilirsin Ancak önce kendine yardım et, çalış, gayret göster, insan ol</p>	<p>You use energy, for advantage, to be on act Independence is prime important Civil liberties is the first step to be a human Later, equality and brotherhood</p> <p>For your liberation, individual decision, free in mind You must be in an action, to all Not for fight and quarrel, just to be in peace Education and be own to your consent This is the best for the action Not to agree and be with the tyrant Against the cruelty, be on Human Rights</p> <p>I can even give the answer to the student Want the evaluation, not the answer If you are reasoning, grounding on medical science You then, know the subject, not by multiple choice</p> <p>Working and struggle the problems Not for religion reason Only for you, yourself, to be on humanity Defend on ethics and requirements Creator not required and not need your help If you are upright, you can help the others</p>
<p>Daha, daha çok şekilde, eline geçtikçe ister insan Ortada sevgi oluşturma, bağımsızlık, eşitlik ve kardeşlik Olmadığı zaman, elde ettiğinin anlamı olamaz Mücadele birey hakkını sağlamak, değer üretmek içindir Mücadele savaş, zulüm yapmak değil, sevgide kalmaktır MAA</p>	<p>When and what will be satisfied you? Only fight for independence, and for human rights Peace is the best way of fighting Want to be overcome, not by gun or other weapons Love is the only one conquering the people MAA</p>

15) Fesat çıkararak, bu işin gerekçelerini, fayda ve sevgi olarak sunar, aldanma

Fesat çıkararak ne işin var senin? Bırak onu, sen sevgi ve varlık boyutunda olmalısın.

<p>Eski Roma'da, demokrasi sadece şehirliler için geçerli idi, halk ve kölelere serbestlik hakkı düşünülemezdi Bir diktatör darbe yapınca İlk sözleri, adaleti kurmak, eşitliği sağlamak Biz seviyoruz, her bireyi kucaklayacağız derler Refahı ve zenginliği yaymak için idareyi aldıkları derler</p> <p>Adalet, bazı kişilere ayrıcalık sağlamak üzeredir Bireyin hakkı değil, bizim hakkımız üstündür Eşitlik, her bireyi, kölelerde eşittir, bazıları ayrıcalıklıdır Bazılarını kucaklarlar, elimiz onlara ulaşıyor ancak derler Refah ve zenginlik kendi tarafları için söz konusudur</p> <p>Ne mi olur dersiniz? Tarihe bakınca sosyal olaylarda olduğu gibi 5-7 sene sonra ezilen, horlanan ve zulüm gören halk Bir bakarsın yönetimi devirmişler Demokrasilerde seçim ile olur Diktalarda da bir tepetaklak olurlar Kendileri de anlayamaz nasıl olduğunu</p>	<p>Not to be mischief, thus, not to be with tyrant and people who makes harm The first talk of a dictator, after making a military coup The first speech of a tyrant to the common The despot and not concerning Human Rights We love you, equality is our aim, justice Democracy is the method of our applications</p> <p>Yes, they perform all, but, from their perspective They love, the one whom are slaves and be a dog Someone has more rights than others Equality at the levels; administrative, workers and slaves Justice is what we said, common decision, not yours Civilization and development is only their rights</p> <p>So, what will happen, if we consider the history? Cruelty one day be collapsed Basically they, the tyrant cause themselves All people assume they are the administrator No one want to work, they fight themselves, and gone</p>
<p>Ben sevgiden, demokrasiden söz edenden korkarım Eylem boyutu, tutumu önemlidir, gerçek kanıt önemlidir Bir munis yavru Labrador köpeği, tekmeleyen adaletten Sevgiden söz ederse, biliniz kendi takımına bile göstermez Sevgide, empati, hoşgörü ve en azından dinleme vardır MAA</p>	<p>I am afraid of, for whom speaks on freedom and justice Thus, only want power and oppressive to others I have nothing to do with such person Who kicked a Labrador retriever pet, for playing his shoes One act be an expression of the love affairs MAA</p>

16) Kazanç varken, misli ile kazanma hırsı ile, niye dostunu bile kaybediyorsun?

Misli ile kazanacağım derken, müşterini bile kaybedersin, hatta seni haksız kazancın nedeniyle zalim kabul ederek, iflasına bile neden olabilirler.

<p>Çok kazanmak istiyorsan, yardım et, barış ve sevgi amacı ile bağışta bulunmalısın Bir malı aldığının birkaç katı satmak karlı olmak değildir Ne kadar kar ettiğini öğrenen kişi, sana sevgi duymaz Sadakalar da yüzüne, gözüne bulaştırıp, kazanç için olmaz Bir karşılık beklersin, alamaz isen nankör deme sakın</p> <p>Orta, Kuzey Asya'da çeşitli toplumda Noel Baba hikayeleri Karşılıksız bağış yapma, hediye dağıtma adetleri vardır Noel Baba tüm insanlığın ortak değeridir.</p> <p>Bir Bakalım Destansı Boyuta (Kaynak: VibioTV²) Noel Babanın Adı farklı iken sonra Noel Baba olmuş • Nar-Doğan (Orta Asya-Güneş Doğan) • Ayaz Ata (Kazak ve Türkmen) • Şarkta soğuk Buba/Baba (Azerbaycan), Torun Kar kız • Koğala Kağan (Dersim, Aralık Kağanı), Eşi Fato • Vestade (Çerkez) • Kağan Baba, Jiner (Ermeni) • Tomris Baba (Gürcü) • Defmaros (Sibirya) • Noel Baba (İskandinav, Lapland bölgesi) • Yeni Güneş (Keltçe) o MS336: Konstantin İznik Konsülleri Hristiyanlaştırmış o Taze hurma çıktığı aylar (Ağustos-Eylül), kışa dönmüş o Antalya Demre Nicolas simge olarak tanımlanmıştır. o 1880 Noel Baba resmi, toplu sakallı gülen dede olmuş. o 1929 Büyük Buhan ile bugünkü yapıya dönüştürülmüş, o Ekonomik boyuta CocaCola ile çekilmiştir.</p> <p>Bizde bunun yılda bir değil doğal yapıldığı gözlenmektedir Her fırından ekme alan, 3 taneden birisini askıya koyar</p>	<p>You can sell a good, over and over income, thus, not the second one Profit is not meaning to sell, at a great amount Economy is not concern as cheap or dear Economy principles are; Effective, Eligibility, Efficient, Also added the satisfaction be happy for as; Enjoyment</p> <p>For highest percent income, increasing the Value added If it is rare, be selling scare, only one or two If eligibility more people can take it Each buying one can be making advertisement</p> <p>The history of Santa Claus as follows (Ref: VibioTV) • (The name at Middle Asia) Sun Rise, Flame, Birth • (Kazakhstan and Turkmen) Frost Dad • (Azerbaijan) Father/Dad, Cold Daddy, girl is Snow Girl • (Dersim) Cold December Kagan, and wife Fato • (Circassian) Vestade • (Armenian) Kagan Daddy, Jiner • (Georgian) Tomris Daddy • (Siberia) Defmaros • (Lapland Area, Scandinavian) Father Noel, Santa Claus • (Keltic) New Sun o (At 336AC) Byzantine Nicolas as Christianity Symbol o (Old August, September) as palm/date festival o At Antalya Demre as Nicolas real person/priest educator o At 1880 smiling red old Father Noel, Santa Claus (SC) o 1929 At great economic collapse SC is as commercial o Economically Coca Cola makes the last figurative state</p> <p>As naturally preformed in Tukey, not only once a year I paid 3 bread at the bakery, one for the free sand</p>
--	--

<p>Fırıncı genellikle 3 ekmeğe değil, 2,5 ekmeğe parası alır Muhtaç olan gider askıdaki o ekmeği alır, katık yapar Ramazan'da iftar için, her akşam ekmeğe asılır Ramazan fitresidir gerekçesi, fakiri doyurmaktır amaç</p> <p>Helal kazancından, bize ihtiyacımızdan fazlası verilir İki ekmeğe alıyorsan eğer, birini de yoksul olana ayır Paranın üstünü alma yerine, fırıncıya ver, biriktirsin Ekmeğe olarak askıda ekmeğe yapısın Bilirim, bizim fırıncı, bir askıda ekmeğe parası verince İki de kendisi ekler, 3 ekmeği aksıda ekmeğe olarak sunar</p> <p>Katkı, sevgi ile olabilir Fırıncı, birçok para vereni geri çevirdiğini de bilirim Onların parası yaramaz demıştır Cimrilik yaparak, başışı ekmeğe ile kurtarmaya çalışıyorlar Hak etmeden kazananın ekmeği yenmez diyor</p>	<p>Thus mostly I paid, 2,5 bread money Baker added the amount and put 2 more one At holly time, I paid one for each day, free bread I saw, they put two for free I asked the reason, one from you, one from us, they said</p> <p>Contribution be positive if gives something Supporting is so vivid Cannot even estimate, you give one It will be sometimes be 5 Free bread at outside is a traditional method Most bakers have outside some shelves</p> <p>If you pay on, be an example It will grammatically increase Each, return back and pay extra or free bread Meaning not giving and taken gifts, gift is themselves</p>
<p>Yarının, geleceğin temeli sevgi olmalıdır Çok şahit olmuşumdur, askıda ekmeği almayanları Askıda ekmeği alanlar, gizli olarak, fark ettirmeden alırlar Ancak, ekmeğe olmasına karşın, benim koyduğumu kapışan Elden verenleri fırıncının geri çevirenleri de çok gördüm MAA</p>	<p>If you want to gain, more, increasing the interest more Adding more money is not last forever, one day collapsed They find other market to buy So, love and empathy, what the they like Selling by smile is the most profitable one MAA</p>

17) Etik ilkeler ve İnsan Haklarına uyum, yaşamın esası olmalıdır

Kanunlara kurallara, bilgilendirme sonrası uyum, cezalardan da kaçınım, sonra kimse sizi sevmez.

<p>Bizler kimseye itaat etmeyiz, ilkelere, yasalara ve insanlığa bağlı, aklımızı kullanarak, gönülden çalışırız Hiçbir insan itaat etmez Zarar oluşmasından kaçır Suç unsurlarından korunur Olumlu yolda, olumsuzluklardan uzak olmak Etik ilkelere uyum, benimsemek itaat değildir Bilimsel boyuta uymak, yerçekimi kuralına uymak Ona itaat etmek değildir</p> <p>Ceza Kanunlarına uymayan, suç işleyen ceza görür Cezalar kanunlarda yazıldığı gibidir Yoruma, kıyasa ve geleneğe bakışa kapalıdır Kanıt olarak ispatı gereklidir Düzenlemeler, suç kapsamında ele alınmaz Kanunsuz suç olamaz Şefahtçi, koruyanlar da suça ortak kabul edilirler Suç indirimi değil, artımı olur</p> <p>Hukukta temel yaklaşım boyutunda olduğu gibi İslah evleri, hapisaneleri dolduranlar Cezayı inkâr, bana ceza veremezler diyenlerle doludur Sadece Mahkemeler ceza verebilirler, yasaya dayanarak Suça göre ceza öngörülmelidir, bireyselleşmelidir</p>	<p>We must be on the humanity principles and ethical, legal standards You cannot force me, to obey you Give the information, then I made my consent You can only be restricted at crimes That indicated by law Not by valuation, by comparison and thoughts Suspiciousness be not an evidence Evidence based proof is the fact of crime Not someone's ideas or some estimations For regulation purposes, you must give the reasoning This is not a crime, this is only a warning Ethical principles are the guiding aspects First some special indications at the cases, conditions Later what to do, an explanation, an advice No other person can lowered the punishment If they try to be reduced themselves Being also share the crime, so increase the punishment</p> <p>Thus, you must choice, take the responsibility Be first not have harm causing, primum non nocere Evaluating of the condition, follow up and be care Therefore for a slave, not any argument The ruler gives the order</p>
<p>Sevgi boyutunu bırakıp, suç üzerinde olanlar Bireye itaat ve kurtarıcıya bakarak kurtulmazlar Kanunlara uyum gereklidir Cezalar bilinir, bilmiyorum özrü olamaz Sevgide olan, zarardan kaçanın suç ile ilişkisi olmaz ki MAA</p>	<p>Obeing the law, not makes anyone discomfort Crime laws are obvious, no need information Consider ethical principles means decision on it Humanity, Human Rights are main leading factors So, be on law, means also love gaining roles, plays MAA</p>

18) Zarardan kaçınım, hayır ve barış amacı ile iyiliğe yönelen zalim olamaz

Bilerek, isteyerek, bilinçli olarak iyilik ve barış yönelik işler yapanlar, ödülleri için içinde olmaları yanında, bir gülücük ile çok boyutlu alırlar. Zarar verenler için tam tersi geçerlidir.

<p>Tesadüf olarak değil, bilerek, güvenerek dayanarak iyilik ve barışa yönelik işler yapmak amacımızdır Çalışarak değer üreten ile Piyangodan para kazanan bir olmuyor 3-4 yıl sonra hazır paralar tükeniyor Değer üretenin ise değeri katlanıyor</p> <p>İnanarak, bilerek, çalışarak, iyilik ve barış üzere olan İnsanlık ve etik ilkeler ile güdüsünü izleyen, yorumlayan Zulümlere karşı çıkan, mücadele eden Birey hakkı temelinde hak edişlere bakan Ödülleri, para ve mal ile ölçülemez Gönülleri kazanan, gönülde sevgi ile taht kuran Bir daha oradan indirilemez, değil mi?</p>	<p>Ethics; first, be thing what is right, second ought to do, and act, by and on ethical principles Working hard and making a value, gain money, salary Someone gain money at lottery One has so much money hard to count Other only for daily income, and some savings The rich by lottery has no meaning for investment Some years pass, nearly 1-2 years is enough The lottery rich one is poor and own other's funds This is a historical noticeable data Therefore, to be a rich, is by mind and act If you are in love, leads other to love, distributed So, widely be rewarded by reciprocal love affect Not even for lifelong, be also after death</p>
<p>Bilerek, inananak, çalışarak değer üretkenler Kopyacılık değil, özel ve özgün olarak yaşayanlar Zarardan kaçarak, amaçları, iyilik ve barışa yönelenler Ödülleri zengin olmak olarak bakarsan eğer Evet, gönül kazanırlar, sevgi halkası oluştururlar MAA</p>	<p>You are working hard, for value production Not meaning money or so on, just for love The reciprocal concept will not be just as money You must gain love and own a respect, on love Yes, the one on ethical concepts, be in love gain item MAA</p>

19)Yerçekimine inananda, inanmayan da onun etkisi altındadır

Sizi sevmeyenleri sevebilirsiniz ama sevgi kişilerde değil, kişiliğe ve eylemlere olur. İnsanlık üzerine olmayanın, bizim sevgimizden uzak durmasına çaba sarf etmeliyiz.

<p>Bize güvenen, ama arkamızdan güvenmem diyenden korkmalıyız Yerçekimine güveniyorum diyerek Kendini boşluğa bırakan kişiye sorarım Güvencen nedir diye? Okuduğu dua ise nerede bilim! Ayağına bağladığı lastik özel ip ise kabulümdür Dua diyerek ayağına ip bağlayan ise Ne yaptığının farkında bile değildir</p> <p>Bilimde deneylerden önce hipotez kurulur İlk çalışmalarda oluşum için; terli gömlek, buğday ile Sonafta fare yavruları olmuş Kafes konulunca ise, varlık teorisi çökmüş İşte bilimde bile bilimsel görüş gerekir Yapılan yaklaşıma inandık diyenler Daha sonra ise tümünden karşı çıkabilirler Öncelikle bilim, bilimsel yaklaşım ile irdelenmelidir Veri, kanıt, en ileri çalışmalarda bile %5 farklılık gösterir Doğada değişim, farklılık boyutu vardır Bu açıdan kitaplara değil, hastaya bakılmalı, izlenmelidir Yaklaşımın esası, bilimde de sevme ile olur, kesinlikle</p>	<p>Love cannot be formed by force, mind and heart be by warming with humanity Sometimes I asked myself, why he/she loves it? Wondering, because, the fact is, it is harmful Even cause several problems to him/her Is this a loving of the executer/enemy syndrome</p> <p>Even someone makes an argument Walking on the water, a lake Not taking any precautions, just wanted to walk Some said, he/she is angel be in heaven Reasoning is simple, day and night praying Making someone any help, or any contribution No, not even to himself/herself Even a lot of money, look poor and so miserable Reasoning, God sees them and fells mercy I said, you are in deception, the special shoe, let to walk God is close then aorta, so be with you Be in humanity, away of harm, be in love Aid is by thoughts, by helping and by other facilities He/she said, it is hard, just praying is simple What is your source? No, someone said that...</p>
<p>Güvenmediğin, dayanmadığın, gevşek ve kaypak zemine Bir bina inşa edilmez, bir deprem, sarsıntıda yıkılır Sevdiğin kişiye de dayanmak, güvenmek temel ise İnsanlık boyutunda, etik ilkelerde olması esas olmalı İnandık diyerek, tam tersini yapınca, anlaşılır olmasın sana MAA</p>	<p>Someone said, yes I believe, I understand They are not, because the perception will not be A 6 years old used one, today, tomorrow and yesterday Thus not aware of the days, the time concept So, someone said, yes, others said no, look the habits MAA</p>

20)Bir insana dokunan, tüm insanlığa dokunmuş kabul edilmelidir

Size dokunan bir yaranın, tüm insanlığın sorunu olduğu, olacağını göz ardı etmemelidir.

<p>Senin sorunun toplumun sorunu, toplum sorunu da senin sorunundur, izole edilemez Yağmur ormanları yanıyor, bana ne diyemezsin! Oksijenin %20'si oradan gelmektedir Hepimizin soluduğu havadır bu, Atmosferik ısınma da insanlığın sorunudur</p>	<p>Your problem is my problem, my problem is yours, ours Not pass your problem Your problem is our problem, the societies problem You find a trash in the street If not taken, several trashes be collected If not be opposed and not make, give warning</p>
---	---

<p>Bir yerde zalim birisi, halkını göçe zorluyor Göçmeyenleri de kalanları da öldürüyor Bana ne dersen eğer Senin yaşadığım yerde de zalimler türer Zorbalar, zulüm yaparak, iyilik, medeniyet getirdim der Sana söz hakkı değil, yaşam hakkını bile çok görebilir Adalet için, dolanır durursun, mahkemelerde sürünürsün</p> <p>Bu süreç gelip geçicidir, başımıza geldiği için net bilinir Sen hukuk yapısında, insanlık yolunda, etik ilkede kal Zalimler ise dönüp dolanacak, ispat bile edemeyecek Zararın kanıtı olmadığı için süreç alacak Ama bitecek bunlar Bilime, hukuka, hak edişe inananlar, buna dayananlar Zulüm yapanlar sevilmez, bir süre sonra silinirler Sen ise, sana da yara, ıstırap değmiştir ama Bir örnek olarak toplumda dik yürürsün</p>	<p>This turned to a habit</p> <p>The most important one is the cruelty If you will not take a place, when someone hitting others You may not be affected Thus, you can call police Give warning not to make The worse, if you said, it is not concerning me Or this is not my duty Thus, as a human, being on humanity When seeing and noticing any crime You must warn, try to be stopped, and be called officer Each intuitions have such guiding or security people They main job is to be in peace, to at this place So, try to be direct connect to make calm This is done to another person If it will be to you, all passed away!</p>
<p>Ben düşünürüm, eğer Güneşin doğmasını görüyorsam Başkaları da görmekte, birini üzen yara, bizleri de değmeli Yeni, iyi be hayırlı bir gün başlıyor diyen ile Günü nasıl atlatacağım, belaları nasıl kıracağım diyen de Yaşamda sevgi bu açıdan kaçınılmaz olmaktadır MAA</p>	<p>I am thinking, if the needle hurts me It must be hurt to everyone I will not be an exceptional state So, if I love everyone Love is spreading and overflow, so comes to me also MAA</p>

21) Çalışarak değer üretmek varken, başkasının kölesi olmak neyin nesidir?

Çalışarak değer yaratma çabası, kölelik ve emir ile değil, içten severek, isteyerek yapılan bir eylem olmalıdır.

<p>Bizler doğru, insanlık üzere olmak için çaba sarf etmeliyiz Çalışarak değer üretmek, İbranice ibadet demektir Çalışma, birisine itaat ve köle olmak için değildir Bağımsızlık, barış ve iyilik, fayda amacı içindir</p> <p>Bir resim, bir tablo yapana Eseri için, güzel ve çirkin demek doğru değildir Kendisinin yapması önemlidir Olumlu yanları desteklenir, olumsuzlardan kaçınılır Zaman içinde gelişme sağlanması istenir</p> <p>Bir arkadaşın resim sergisine gittim Uzun uzadıya resimleri irdeledik Öğrencileri geldi, onlarda katıldılar Sordular, niye yorum yapıyorsun diye! Bir birey, gördüklerini söylemeli, katkı sağlamalı Sevgi dilinin özelliği başta söylevidir yorum Güzel veya çirkin karar anlamındadır Arkadaşın benim bakış açısını duymak ister Onu belirtiyorum dedim</p> <p>Akrabaya söylerim, benden çekinenler yanında Dinlemek isteyenler, sohbeti arzu eden de çoktur Yetim ve öksüzlere, çaresizlere örnek olmak için gerekli Yakın komşuya, uzak komşuya fırsat düşün, içini döksün Yanınızdaki arkadaşta, talebelere, gelecek ve yaşam bilgisi Yolunu bulamayanlara, bizden yardım isteyenlere Katkıda bulunmak, büyüklük ve küçüklük taslamadan Kimler öncelikli denince, anne ve babamı başta saydım Ana-babaya, yazılı mektup olarak ilettim Öldüklerinde söylenecek söz kalmadı, sadece helalleştik</p> <p>Sevgi dili kullanılmalı, zarar ve zulüm dili kapalı olmalı Yaşam zaten olumlu ve olumsuzlukların harmanı ise Bizim de bir çalışarak katkımız olsun, değerler yaratarak Sevelim, sevimliyi de hak edelim</p>	<p>Our main duty will be to be on humanity and work for value conception</p> <p>Each person is unique, specific and sole Be look like, thus, not be the same So, helping is not for known or not state If someone wants, you must give Sorry, everybody needs love and even just a hello Thus, our main act as human being, be get together for all Not make any discrimination Thus, cruel person and people making harm is apart We must be angry to their act, not for personal item</p> <p>I visited an excursion of my friend, paintings Mostly they said, good, best or I like it I didn't use such words Try to evaluate the drawing The meaning are given to the pictures The aim and the use of colors Try to want a contributions</p> <p>She will do more, a positive simulation to her They are good, continue to do is not enough for me Each painter want to be improve by each painting So, she want more, I try to give some information We discussed together and she is so happy and contented</p> <p>If you let to talk together You have said something, you must take the respond The main communication way is love Not just love togetherness Love the art, love to painting Thus, also making paints, drawings or design</p> <p>To be contribute, good and even not like is not You must explain what you have seen, positive acceptation Making empathy, what will you do Thus, not have any word, as "if I were you", "if I was you"</p>
--	--

Yaşam doğumdan bu yana çalışma demektir Selam verme bile bir sevgi oluşturmak için olmalı Bir gülümseme, çok şey değiştirir, iletişimde Çalışmanın amacı da değer yaratmak olmalı Bu, kazanç ve gelir ötesinde, insanlık dileği ile olmalı MAA	Life is a continuous beat of our heart So, let beat it for love, at humanity Energy be from the value establishing Most valuable one is of course love Love circle, starting from yourself, spreading to everyone MAA
---	--

22) Kibirlenerek insanlardan yüz çevirirsen, seni seveni hiç bulamazsın

Bir öğüt olarak; kibirlenerek insanlardan yüzünü çevirme, yeryüzünde kasılarak yürüme, çünkü, sonra bilesin, kimse kurula, kurula kendini övenleri sevmez.

<p>Bizler kendimizi büyütsek, mutlaka daha büyük bulunur, küçültmek ile de birilerini buluruz. Ancak kendimiz gibi biri ancak kendimiz olabiliriz. Bir konferansta arkadaşımın anlattıkları beğenildi Ben sordum öğrencilere, ne anlattı diye? Kitabı özetledi, süreyi de zamanını da oldukça geçti Kitabı anlattığı için algı daha kolay oldu Sordum, alerjide IgE etkisi ne kadar idi diye? Bilemedi, konu alerjik hastalıklarda immünite idi Kendinden emin, kibirler içinde anlattı IgE gibi temelleri de anlatmadı Hatta soru soran bile olmadı Tüm şekillerde kitaptan alınmıştı</p> <p>Sordum kendime, alerji ne demek diyerek! Bunu açıklamak neredeyse olanaksız ise Bir algı oluşturmali, bu immunitenin bir boyutu diyerek Öünmeden, öğrenci boyutu ile, basitten başlayarak Sonra sordum kendisine, ben anlaşılın diye değil Kitabı onlara sunmak için anlattım dedi Soru olsa idi, kitabı açın okuyun diyecektim dedi</p> <p>Bizim hocamız temelde hastalarımızdır Kibirle, burnu havada yürüyen bir taş ile yıkılabilir Her önündeki yana çekilir ama selam vermez Bir toplantıda, aman kaçalım hocalar geliyor dediler Ben hocanız değil miyim diye söyleyince Siz bizim arkadaşımızsınız dediler</p> <p>Sevgi dili farklı oluyor Bizim talebelerle konuşacağımız konu yok diyorlar Samimi olursak, bizimle arkadaş oluyorlar Arada mesafe olmalı, uzak durmalılar bizden diyorlar Sevgilerini kaçırıyorlar, onların sevgileri de yaşanmıyor Ortada ne oluyor? Bilinmez ama sevgi halkası değil elbet</p>	<p>We are unique and sole, so, if exaggerate, it is not we, so, find someone, if reduced there will be someone, not we, if we are sure on us, there will be nobody, just us. I am a professor in Pediatrics So, I ask the questions, and make an examination Getting the results, and giving the points</p> <p>He/she passed or failed I said, he/she owned and not me</p> <p>Thus, in my examinations, I even give the answer They have to be reasoning and grounding the medical fact Explaining the patient and condition In an example, mother milk has 1,5g/dL protein Cow's milk has 3,3g/dL, goat's milk has nearly 5g/dL For protein content, whose milk is the best? They must explain, the problem is not giving the protein Metabolizing and the advantage and bioavailability The nature, the creational fact, and mathematics For using the protein, needs calories, how you can give The essential amino acids and the satisfactory limits Requiring and giving amount, plus other contributors The protein in enzyme, others just a protein One is active, other is static So much differentiation, not known all, but, be aware of it The place of the examination is the market You can find several foods, indicating the protein So, nearly all foods are evaluated an also be an enjoyment</p> <p>This is not enough We ordered some food, for us, to eat Calculating the calories, protein, minerals, fats etc. Is it satisfactory and efficient to us How can we balanced this food, by extra meal? Salads, extra olive oil adding etc..</p>
<p>Kibirle yürüyen, kendi yolunu bile göremez Birisini de uyarmaktan kaçınır Sonuçta, varmak istediği yer ile vardığı yer farklıdır Kabahat, ona sorarsan, elbet kendinde değil başkasındadır Bir fark etse, sevginin gücünü, ama farklılaşma gerekir MAA</p>	<p>I am sometimes so proud Proud of myself, as a physician My friends warned me, you will be slipped and fell down It is the medical science fact, you are just a person So be in thankful, cheerful, not be so proud MAA</p>

23) Güzelliğin, iyiliğin, sevginin ölçütü olmaz

İsteyerek, bilinçli olarak iş yapan kişi, yaptığı iyilik ve barış onun ödülüdür, herhangi bir karşılık beklemez.

<p>Birisine sevgi göstermenin bedeli ölçülemez, karşılığı sevgi olmalıdır Çalışarak değer üretme çabasında olan kişi Oluşturduğu değer zaten onun için kazançtır Temelde amaçlanan sevgidir, insanlık boyutunda Bilerek, isteyerek, kavrayarak, algılayarak, farkındalık Amaç zarardan kaçarak, hayırlı ve barışa yönelik olmaktadır</p>	<p>The only reward for us, at making beauties and work on peace, the action itself Aiding, helping for humanity, for Civil Rights Not need any award, the pleasure is more than given A rose given to your wife, is more than money can buy Even sharing the water in a desert, more than diamond Thus, awareness and perception of what is going on</p>
---	---

<p>İnsanın kendi algısı ile şükretmesi en büyük karşılık olur Cinsiyeti bulaştırırsan bozulur, kokar o sevgi Ben ne arzulamam gerekir diye düşünürüm Benliğim, varlığım ve geçmiş boyutu dikkate alınca Olumlu ve olumsuzluklardan ayakta kalmış, dik isem Şükretmekten başka dileğim olamaz</p>	<p>This makes it more valuable, and comprehensible Love is such as; By the smile, smiling faces By the tear drops falling down the cheeks The sleeping an infant, after breast feeding All is an indication, of course if you realize it</p>
<p>Çalışarak değer üretme çabasında olan kişi Amacı, hayırlar ve barış amacı ile olmakta Boyutu önemli değildir, sonucu da önemsizleşir İnsan olmanın gururu, etik ilkelerdeki boyut doyum sağlar Şükretmek, durumu değişim ve gelişim açısından önemlidir MAA</p>	<p>The purpose of work, for creation of values Establishing something for humanity Even a granule or huge, not important the amount The ethical principles, from one person to all Thanks, in the name of love for respect consideration MAA</p>

24)Kötülük, kötülük yapmak ile temizlenmez, affetme ile de temizlenmez

Her yapılan işin bedeli, karşılığı olur, özellikle zulüm yapan bunun karşılığını mutlaka görür, tarihsel bir olgudur bu.

<p>Kir, ne kadar temizlenirse bile kalıcı olabilir. Sevgi dili ancak iyileştirici olabilir Her yapılan zararın bir bedeli olur En büyük bedeli de sevgisizliktir Zalimi yıkan şey, etrafındaki halka değil Zulüm yaparak, toplumsal depremi tetiklemesidir</p> <p>Yanlışın düzeltilmesi için, tazmin edilmeli Kırılan kalbin ise yapışmasını bekleme Zalim için onun iyiliğe dönüşünü bekleme</p> <p>Ceza suç işleyene verilir Kasten, bilerek ve isteyerek yapan ile Dikkat ve özen eksiliği ile oluşan zarar Hata sonucu oluşan boyut Ceza olarak farklı yapıdadır Cezanın amacı ıslah ve terbiye olsa bile Zararın tazmini gereklidir</p> <p>Kötülükleri kırabilmek, olumlu şekle dönüşmek Ceza vermek ile oluşmadığından Sevgi temelinde, saygının geliştirilmesi önemlidir</p>	<p>If you make any harm, you reciprocally get the result, thus, the history confirms this reactions as true Each action has a reciprocal a counter action When you make flexion at arm Counter muscles are in relaxation, extension If you make a positive act Reaction may be just smile If you make negative action Outcome may be in anger or harsh response Cruel act is not only for individual reaction The response be for humanity, for justice act</p> <p>Crime is such an act, cause harm Intended to do is the utmost penalty Care and precaution lacks is important too Not confirm the ham, is also a crime, be take the cautions Crime is at several conditions, court specialized at case</p> <p>Complications and accidents are not crime act Thus, be paid the damage and that causing the harm Penalty is not the meaning of handed the crime Overcome and precautions are the aiming habit to do</p>
<p>Zarar oluştuğunda mutlaka hakkın teslimi gerekir Bu ceza olarak uygulansa bile Etik ve sosyal olarak terbiye, ıslah boyutuna dönmeli Tek yolu vardır, sevgi oluşturmak, sevgi ile saygı yaratmak Suçun kaldırılan ceza değil, sevgi halkası oluşturmaktr MAA</p>	<p>If there is a harm, restoring the damage is essential Each harm is a crime act, punished by law Punishment aim is, for return into humanity, being human Confirming love at the heart of the person Dirt can only be cleared with clean water, means love MAA</p>

25)Elinden çıkana üzülemez için, olaya ders olarak bakılmalı; örnek kadar ibrette bir derstir

Eğitim alırken, öğrencilik yıllarında başarısız olduğunuz dersler, size çalışmanız gerekenleri gösterir, başarılı olduklarınız ise ilerlemeniz gereken konuları işaret eder, mutlu ve mutsuzluk nedeni olarak alınmamalıdır.

<p>Kaybettiğimize üzülüp, kazandıklarımıza sevinmek; peki ders alma konusu nerede? İnsanlar olumsuzluk boyutunda iken Bunun ibret olarak ders almasının gerektiği Algılama ile farkındalık ile Ne kadar erken dönme ile, zarardan dönmenin sevinci Üzülme ile elde edeceğimizin olamayacağını da algılama</p> <p>Elimizden çıkana üzülüp, ümitsizlik bize yakışmaz Kazandıklarımız ile sevinip, şımarık Bu iki davranış, eğitim almış kişiye yakışmaz değil mi?</p>	<p>What makes you happy or unhappy? When people are at the negative perspective Consider this as a lesson, taken as not to be repeated Perceive and aware of the reasoning Taken precautions and escaping from that Will be your achievement Sadness will not be the solution</p> <p>Even the gaining aspects, will be pleased so much We must repeat it, continuing the advance Differentiation, development, increasing is educational</p>
--	---

Yaşam, benliğin yüceltilmesi ve alçaltılması değil Yaşam, sevgide olmak, insanlık üzere bulunmak olmalı Çalışma, değer üretme üzere olmalı Kazanç elbet sağlanır, yeter ki hak edilerek olsun	Progress is what we need to follow So, gain means more advance Progression be goes on until the last day of life The only gaining will be just love, love at humanity
Kaybettiğine üzülüyorsun, tamam geri gelecek mi? Kazandıkların ile seviniyorsun, tamam devamı gelecek mi? Yaşam bir ders almak ise, olumsuz ve olumlulardan İnsanlığı kaybedersen, sevgiden uzaklaşırsın Sultan, amir olursun ama sevgisizlik bir nevi azaptır bilesin MAA	When you lost something, it makes you unhappy Also when you gain something, you are happy The feelings are only for a time limited Not meaning to be the ruler, this leads you fiery with agony Humanity is immortal, not fainted or reduced MAA

26) Sır, sizinle ilişkisi olan, sizi sıkıntıya sokacak kişi ile paylaşılmaz

Kendimizden daha az bilgisi ve tecrübesi olandan danışmanlık alınmaz, sonra bu veriler sizin karşınıza çıkabilir.

Sevgiden anlamayana aşktan söz edersen, cinsellik aklına gelir ve seni perişan edebilir Sırını paylaştığın kişiye dikkat et Aradaki ilişki, seni zora sokabilir Senden beklentisi olan için bir şantaj konusudur Dost ise, belirli süreçten geçmiş olması önemlidir Kendimizi perişan edecek bir boyuta girmemek için Bizi sarpa sardırıp, perişan edeceklerden uzak durmalı Bizi sıkıntıya sokacak şeylerden de kaçınmalıdır Nefret ve kırgınlık ile etkileşimin boyutu bellidir Sevgi dili değil, zora sokma boyutu önemlidir Bizler için birey değil, eylem, yapılan fiil önemlidir Kişiye uyarı yapar, fiile kızarız, uyarı yaparız	The secret can only be saved at the locked box, thus, the life secrets must keep at the safe place, mind and heart Be aware of the person, whom you give the secret He/she can use it against to you If there will be an advantage to use May be not hesitate and blame you Not making you any crime accusation and judge Just want some extra facilities form you Cannot be for blackmail or threatening My be they want for closer to you Some children plays this role The parent must love them more, more than another child The act is important, the behavior We must warn, thus, be keep a distance with that person
Yaşamda, insanların birbirini kontrol etmesi amacı etkindir Sevgi ile, bilgilendirerek rıza şartını aratmak Sorumluluk vererek, bağımsızlığı, barış oluşması önemlidir İlişkilerde, insanlık boyutu yoktur, etik ilkeler olmaz ise Tehlikedesin, sen faile değil fiile bakarken o nefret eder MAA	If you give your secret to someone, told about it Please be sure, he/she will not use it, against to you Relations be changeable, not be keep safe as usual If someone want some benefits form you They can use the secret, not considered the love MAA

27) İnsanlar hiçbir kişi ile insanlık dışı ilişki yaşayamazlar, sevgi kirlenmemelidir

Etik ilkelerde etik dışı herhangi bir parametre bulaştırılmamalıdır, anlamların karışması en büyük yanlışlık olacaktır.

İnsanlar ötesi, hayvanlarda bile sevgi dili ile cinsellik dili farklıdır Sevgi içinde olmayan bir kişi Olayı doğrudan bir menfaat, kazanç olarak bakar Daha da ileri giderek, insanlık boyutunu zedeler Cins, ırk ve kabile gibi ayrımcılık ile karıştırır Bağımsızlık, eşitlik ve kardeşliği, benden senden olarak Farklılaştırarak olaya bakar Bunu adı sevgi değil, ayırtırmadır Atam gibi, <i>sporunun ahlaklısı ve çevik olanı severim</i> Kavga, dövüş ve zorbalık ile kazanılan maç değil Fair play ile etik, dostluk, takım oyunu ile olmalı En büyük ikilem, cinsel boyuta taşıyarak İnsanlık değerlerini aşağıya alıp, çirkinleştirmektir Bu tuzağa düşmemeli, hemen yolu baştan değiştirmelidir	Not make the definition unethical If there is no love in a person Considering the words in different meanings The love is not meaning as sexual habit Sexuality is not concerning as love There is no differentiation between the humans Human Rights; equal in gender, race, and others Separation and diversity is forbidden This is not as love indication Changing and diminishing the love concept As, the love between the mother and infant Atatürk indicates, <i>I love the sportsman for ethics and agile</i> Fair play is what we need, not the score Football is not the place of war We will be leading to peace, not war Sport activities for confrontation of love, not hate
İnsanların en zayıf tarafından vurarak Şeytan denilen, zarar temelinde benliği öne çıkarmak Birey hakları temelinde, adalet kavramlarını bozmak Eşitlik denilerek, daha fazla eşit, daha az eşit diye ayırmak Cinsiyet ve ırk ile tanımlamalar yapmak insanlık değildir MAA	If you find a weak side of a person Hit, again and again from this subject This is not a humanity, even at court, evidences are proved They must be crime, not personal behaviors Each person has a liberty, equality and friendship, accept it MAA

28) Emir ile iyileşme, kural ile şifa bulma, hangi dönemde kalmıştır?

Ben kurala uyarım diyen ile ben geleneklere bakarım sözünü size gerekçe olarak ileten ile akıl ve bilimsel işiniz olamaz. Onların ipleri başka boyutlardadır ve objektif olamaz.

<p>Öğüt ve bilgileneceği dikkate almayacak isen, tersini yaparsan, niye çözüm önerilerini alırsın ki! Yönetim modelleri başlıca 3 tipte özetlenebilir Bir lider vardır, emreder ve olur Sistem vardır, sistem dengesine göre oluşur Birey hakkı vardır, sorumluluğuna göre yapılır</p> <p>Köle gibi çalışmak, sorumluluğu başkasına yüklemek Ben değil, sistem, kurallar, gelenek emrediyor demek Suç unsuru olan durumda, zulüm var ise ortada Birey suçlanır ve ceza alır, suç ferdidir</p> <p>İnsan Hakları, bireyin bağımsızlığı, eşitliği ve kardeşliğidir Fransız İhtilalinin üç simgesidir, halen kurulmaya çalışılan Çabalar, kazanç üzerine olması kabul gibi görünse de Her bireyin hakkı olduğu da dikkate alınmalıdır Her kazancın bir sosyal boyut olarak insanlarla paylaşmak En önemlisi de sevgi, kardeşlik paylaşımı esastır Bundan vaz geçme değil, varlık için şarttır, eşit şekilde</p>	<p>We are not slaves, we want use our consent, please only give information. The administrative systems can be summaries as three One, there is absolute leader, others obeying There is a system, traditions, leader guide the structure Civil liberties, must serve and protect form other forces</p> <p>Slaves have no responsibilities, so obey Even system is requires obeying, be servant of the system Thus for individual responsibility, you are the one</p> <p>French Revaluation, liberties, equality and brotherhood The community, mainly the core is the individual The government main duty is serve and care of it For people, free in mind, free in act, free in ideas etc. Not means making any harm, to anybody Including to himself/herself, not make any harm Crime is individual concept Love is the only one as a glue for the community</p>
<p>Bireyin hakkı öndedir Bu hakkın korunması, kamu, kurum ve kuruluşlardan Modern devletin, hukuk yapısının temel işlevi olmalıdır Kimse kimseye emredemez, bilgi verir, rıza kişiye aittir Sorumluluk dayanaktır, kişi nasıl sorumlu tutulabilir sonra! MAA</p>	<p>Civil liberties is the prime Primum non nocere, not make any harm is the concept Just give the information, consent is individual rights Right to life is at the top, not be fainted at regulations Taken the person at the core, considering him/her is the fact MAA</p>

29) Bilinmez, bilim dışı, kontrol edilmez usullerle, fala bakarak, insanlar arasında değerlendirme yapılmaz ki!

Şeytan bir fikirdir, bizi hoş sandığımız şeylerin peşine takarak, insanlıktan uzaklaştırır, düşmanlık, şiddet ve nefreti insanlara yöneltmemize sebep olur, etik ilkelerden geri çevirir, benlik arzusu ile yaklaşır.

<p>İnsan Hakları aleyhine zalimlik ile insanlık oluşamaz Şeytan bir varlık, bizi etkileyen obje değildir Şeytan, bizim içimizde benlik kaynaklı bir İd'tir Süper-ego bir taraf çekerken, ego dengelemelidir davranışı</p> <p>İnsanın daha fazla istemesi belirgindir Şişman nüfusun oranının %40 oranında olması Bir sosyal statü olarak da önemli olmaktadır Tanrıçaların tümü şişman olduğu da bir gerçektir</p> <p>İnsanlar, boş zamanlarında sosyal etkinlik olarak Kumar, kâğıt oyunları ile vakit geçirmeleri Düşünme boyutu olmadan, konuşma iletişim sağlar Alkol ile rahatlama sağlandığı kesindir Bu dengeyi sağlamak ise neredeyse olanaksızdır Daha çok, daha fazla istek tükenmez bir türlü</p> <p>Bazıları bu boyutu, daha çok bilim diyerek yüceleştirir Daha fazla sevgi elde etmek için çabalar Gönülde yok ise, akıl desteleyemez bilesin Bu açıdan her ikisini bir sevgi doyunluğu sağlamalı Yaşarken de olgunlaştırmalı İnsanlık ve etik ilkeler temelinde zarardan kaçınmalıdır Acaba, şüphe ve tereddütler ile başlayan Dedikodu ile olasılık ile genişleyen Hâkim olma dürtüsü ile oluşan boyut ise Sevgiyi kaçırmaz, sosyal bir yoksunluk durumuna düşeriz</p>	<p>Satan is an idea, called Id, and confirm us some unusual acts, for missing humanity and ethics Satan is not an outside creature effecting to us Satan is Id, our desires and our wishes Must be balanced by ego, under superego concepts The decision and or the consent After taken information</p> <p>Thus, if a population over 40% is obese The balancing mechanism is not so active We done harm to ourselves, by eating so much Less active, physically less energy used</p> <p>If your heart has love No place for dirt and harm Let it be in action Thus, hesitations and some arguments As, what is good for me? Not considering other conditions I don't mean for crime, it is most obvious I am indicating be on cruel and making harm By reasoning of some grounding, not be on humanity Civil liberties, equality and brotherhood The main three concepts be remembered always Primum non nocere is the leading aim From the constitutional aspect Love is simple and as a human our behavior, that we have</p>
---	--

Para, hocalık ve yönetim ile daha da kaçırırız	So save and developed love and such efforts
Geleceği kimse bilemez Perşembe'nin durumu, Çarşamba'dan belli olur denir Sevgi temelinde, insanlık yolunda olan kişiler için Sosyal statü değil, gönül kazanma önemlidir Zarardan kaçan olarak, sevgide ileri, taşkın olur, olacaktır MAA	Who knows the future? Nobody At gambling, not assume to gain 60% pair to the owner share, for the player only 40% Socially be more money, thus, no reputation If you are not at humanity, no one loves, no admiration MAA

30) Ateşi olan bir hastaya, hayır ateşi yok diyen kişiye, gösterdiğin 39°C derece bir anlam ifade eder mi sanırsın!

Kalplerinde, duygularında kabuk olan, ağırlığı olanların içine sevgi giremez, kendilerine bile nefretleri vardır.

Sevgi içinde olmayan, bebeği besleyeceğim diyerek boğma olasılığı olabilir, aman dikkat edin İnsanın bir yaşamı vardır Sabah, akşam boyutu içinde bir halka, daire Buradan çıkamaz, bir nevi etrafında kabuk vardır En hızlı değişim, eğitim ile olur Eğer diploma almak amaç ise, değişim oluşmaz Algılama, farkındalık oluşması gereklidir Değişim sende olmalıdır Ortamı, kişiliğini dahil değiştirirsen, sen neredesin? Eğer durumunu yüceltmek istiyorsan yoksunlara bak Eğer daha ileri yükselmek istiyorsan, ileridekilere bak Eğer kendine bakmak istiyorsan, ayna yeterli değildir Öncelikle kabuğunu kır, gördüğün yüze değil ifadeye bak Sevgi yok ise, sevmeyi öğren, âşık olmaya çalış Müzik, şiir ve etkileşimlerin önemini unutma Eşin sana bu kaynağı sağlayacaktır, sakın kaçırma Yaratılışı algılamaman, yaratıldığını fark etmen İşte olmak veya olmamak, tüm mesele burada yatıyor Sevgi varsa, varsın, sevgi yok ise, bir kişisin, görüntüde	Someone covered their heart, so, you cannot break the crust We have a life In morning hard to wake up Same duties, work, same faces, same talk Nearly same breakfast Thus, we don't even want any changes also Routine act is safe and known one Education is a great change for us If we hang the diploma on the wall, return to daily act No meaning of any education We make same exaggerations, even praying to a person Reasoning is simple, they are; boss, or father in act Sometimes reduced the position, like a servant or a slave At each condition, we have no feeling to them So we constructed a wall Making a core to ourselves; they are for them, I am for me Why should I be in social act? I am satisfied with myself Think twice, you are in a society, live between or in them Get together is not for them, also for you So, if you love, the crust will be crashed Then, and be in a good cooperation
İnsan kabuğunu kırmadıkça, farkında olamaz Kültürel kabuk, adı, ailesi ve bulunduğu ortam Bunu eğitim ile kırması, yeniden doğması gerekirken Bilgi kırıntıları içinde kaybolabilir Bu açıdan etik, felsefe ve düşünce temeldir üniversitede MAA	In utero life is a different stage at our life Even at childhood, we are preparing the life At adult period, are we quite sure on the exact ourselves? First we must break our shell, let us be free Free in mind, free in heart, be ethical, be human at first MAA

31) Bilime dayanın deyince, ben fal ile iyileşeceğim diyen kişinin, hekimlikte işi olamaz

İnsan hiçbir şeye tapınmaz, akli ve vicdanı ile sevdiği ve takip ettikleri olur, bunları tanrılaştırılmaz, tanrılaştırılmamalıdır.

Kanıtı dayanmadan, sadece varsayımlar ile tıbbi yaklaşım olmaz, büyüçülük işlevi olur ancak Aman uçurumun kenarına yaklaşma düşersin diyene Uçurumda neymiş, düşmem uçarım, yerçekimi etkilemez Düşte anla ne olduğunu diyemezsiniz İnsanlığa uyun, birey hakkını koruyun, sevgide kalın diyen Sosyal anlamda şiddetli karşı çıkılır Benlik ve menfaat zedelenmesi vardır Ancak, göz boyama ve yanıltma amacı var ise Tabii, adalet, bağımsızlık, hak ediş, barış sözü yankılanır Eyleme bakınca da zulme örtü olarak konulmaktadır Diplomalı bilim adamı olmuş, hekim olarak çalışan Plasebo olduğunu bilmesine karşın, tedavi olarak sunan Bilim yerine, büyü ve hurafeleri öne çıkaran	When a physician said, I have look fortune teller, then he/she is not be a physician If you warned, you will be infected If said, I am covered, not any microbes be effective If also said, I will not be fall down I am like an angel, walk on water, fly on sky This is of course not be on scientific Thus, if I said, he/she is physician As some mostly confirm, justice, peace and etc. But, behaviors are contrary, he/she is a tyrant Oppression and inhuman act the habit Thus, try to cover by the speech As if a physician, medical staff Try to treat, by placeboes
---	---

<p>İşte bu kimseler, bilimin başta nefretini çekerler Bilim sesini, sonuçta gösterir, tek kişi iyileşmez Kanser tedavisi yapıyorum diyen bile kanserden ölür</p>	<p>In place of medical science Magic and consider the fortune telling Then, he/she has a diploma, but not a physician</p>
<p>Siyanozda, oksijensiz kalan bir bebek okumak ile Dua ile iyileşir mi diye sorsam! Okumak, uzman olmak, öğrenmek, bilmek demektir Hekimin yorumu, sağlık elamanı ile yaptığı plan duadır Dışardan bakan için büyü, bilimsel olan için tümü bilimdir MAA</p>	<p>Cyanosis cannot be healed by praying Holy water cannot be a medical drug Education is to be on science, not on phantasies The fact of a doctor said, is medical evaluation Grounding on the patient records, reasoning on science MAA</p>

32) İnsan yol gösterici ister, ama harita bile olsa, yine bildiğini yapar

İnsan uyarıcı bekler, ancak tüm yaşamdaki olan olaylar, karşılaştıkları, her gün bir uyarıcıdır, algılayamaz, farkında bile olamaz, farkında olursa da kızar, nefret eder.

<p>Bir fikir vardır, Güneye gidecektir, sabit fikir olarak, onu değiştirmek olası olmaz, vardığı yeri de Güney olarak algılar İnsan bir haritam olsun, yolu bulurum der Harita eline geçince ise yok, ben kendime göre gideyim Benim yolum daha kısa, daha güzel bir güzergâh der Uyarıcı gelse bile insan algılamalı, farkındalık oluşmalıdır</p> <p>Her güneşin doğuşu, her olay, durum bize ders olmalı Olumlular örnek, olumsuzlar ise ibret olmalıdır Sevinmek veya nefret etmenin bir anlamı olamaz Yaşam ayakta durma ile alakalıdır Destekle, birisini tutarak ayakta durmak değil Akıl ile gönül bağı ile kendinin farkındalığı olarak</p> <p>İnsanlar devamlı bir uyarı gelmesini bekler Ömür beklemek ile geçer Yaratılışın boyutları gözü önündedir Yaratana algılamak için yaratılanlara bakmaz Bilime arkasını dönerek, rüya ve hayallere dalar Bir baba gelecekte söz eder Yanımdaki oğlunun gelecek olduğunu algılamaz Sevgi tek boyut iken, emir ile bunları yıkar Gönül bir değer iken, onu para ile takasa kalkar Bilimin insanlık üzere olması gerekirken, tersini yapar Uyarı, farkındalık beklerken, kaçırdıklarını algılamaz</p>	<p>All the thing we met and happenings are a warning to us, thus, if we cannot confirm, we show anger to them A physician want to learn more at the Neonatology They said, be on the Newborn Ward Feed them, nurse them, and care and serve them By washing the newborn infant we can learn more Thus, each baby has specialties, not the same Each bath, teaches us several matters For small preterm it is quite different</p> <p>The distribution of the population Z score for extraordinary population This mostly be an indicator of a science A precursor or forth signal of the mechanism As most abnormalities, describes the development</p> <p>You can overcovered the extraordinary Or, you may search them, and try to understand The creation, the nature, by scientific approach In history, they confirm as Satan, and sign of evil Try to get rid of them, destroy or covered Today, the case reports are the first indication of science So, starting to confirm the situation Mostly metabolic diseases can confirm by such cases Each case, each condition, each day All of them are a warning, if we can perceive</p>
<p>Kızım fizik ve kimya konusunda sorun yaşardı Ben, formül değil, doğal boyutlarını ortaya koyardım Bir taş bırakıp, düşmesini kavramasını ister Buradan formülü çıkarıp, algılamasını sağladım Görsel, deneysel olmadan, formül ile sonuç zor alınır zaten MAA</p>	<p>Someone needs some warnings for changing their habits Crying of a child, is it not enough indication? Hunger, a person, cannot even buy a bread, is it not? You feel so discomfort, not consider the meal, why? Pain is an indication of there is some problem, so be awake MAA</p>

33) Bilime dayanmayan, bilim üzere olandan elbet nefret eder

Yaratılış, bizim, özellikle canlıların bir süre sonra doğal tabiata, oluşumları, atomlara döneceklerini belirtir. Bu gerçeği kabul veya reddetmenin bir anlamı olması istenirse, yaşam boyutu düzenlenmelidir.

<p>Kurtarıcı, ilahlaştırma, sosyal doyum sağlarsa da insanların yokluğuna da neden olurlar Yaşamın bir sonu var, ölüm Doğum ile başlayan bir macera gibi Her canlı ötesi, cansızlarda değişim ve yok olurlar Dağlar, tepe sonra da toprak oluyorlar Bu bir süreç olarak bizim algılamakta zorlandığımız</p> <p>Sanki ölmeyecek gibi gelir bize Aynada değişim yavaş olur, fark etmek zorlaşır Eski resimlere de bakmak, hafızaları zorlamak olur Bu açıdan, varlığımızın değişimini kabul etmek zordur</p>	<p>Not wait any saver, you can only be saved yourself, so please be try to swim You are in an ocean, falling from a deck No one saw you and you are alone So, do you let yourself drowning or try to save? First you must calm, think what to do? If in panic, not recovered even 5 minutes Try to find a support, like life-vest, life saver So, keeping your energy, starting to swim to a land</p> <p>People will not be assume the death The differentiation at the mirror is slow</p>
---	---

<p>Her yıl, ilkbahardan sonbahar değişimini görür, algılamaz Yaşlandıkça sevgi dolu olmamız beklenirken Kızgınlık ve nefrete giden bir ürperme kaplar Beklentilerimize ulaşmamış, zengin olmamış Çalışmış, didinmiş ama çocuklar bile kendi başına İlahlaştırdıkların bile toprak olmuş, anılmaz olmuşlar Düşünce ve felsefeler eskimiş, yeniler örtmüş üstünü Beğendiğin müzikler bile rafa kalkmış</p> <p>Değişim esastır, bırak ilahlaştırdıklarını Eskiler değerli olsa, bit pazarına nur yağar Kendini yeni yapıya uyarlayan gerekir Yaratılışın gerçeğidir bu Uyum ve kabulün tek şartı vardır Sevgidir çözümü İnsanlığı, bireyleri, onların bağımsızlığı Değişimleri ve gelişmelerini izlemek gurur vermeli Ben derim ki, yeniler bizden daha ileride Bizim tecrübelerimizden faydalanıyorlar Bizim sevgimiz üzerine ilerliyorlar Eğer yok ise, unutulmak kaçınılmaz olacaktır Yaratılışın kuralıdır bu</p>	<p>Looking the old pictures, be remembrance fact Hard to accept the variation and altering Not even at shape, the ideas, decisions be in progress</p> <p>We will not reach the demanding point If we reach at this target Means, the perspective is narrow, so short We have more power, thus, not used them We are more advanced, thus, target is simple So, if reaching the demanding point it is not reasonable</p> <p>Differentiation and progression be must be category Not meaning as richness Not as more knowledge based Not for administrative status More proud talented aspect More ethical and humanistic attitudes More be an example of the new generation Don't argue what it is! Love, love to all as a constitutionally Love the creation, the nature, all the positive ones Even love the negatives, that shows the goodness</p>
<p>Yaratılışı tek başına anmalı insan Sonuç eğer sana sevgi temelinde insanlık boyutu Değişimi, gelişimi kabul etmen olmalı, ölümsüzlük değil Kaçınılmaz olan eğer varlığın devamlılığı ise Ancak sevgi, bir hoş seda kalacaktır, gelecek nesillere MAA</p>	<p>Why are you so, full of hate? You are rich, good status, and a manager of a great factory You want to someone be love you I understand, so, you must be in act, by mind leading heart First you must love, share without any profit, just for love MAA</p>

34) Bilime arkasını dönen, fal ve büyü ile geleceği söyleyene kim inanır?

İnsan hiçbir kimse veya şeye köle olamaz, kendi benliği ile ayakta, dik ve boynu bükülmez olmalı, bilgilenme ile kararını kendisi vermelidir. Nefret değil, sevgi üzerine olmalıdır.

<p>Büyük geleceği söyleyenler, yanılma ötesi, bilime, sevgiye inananların yokluğuna neden olmuşlardır Bilim tersine döndürülmez Bilimden yararlanılarak tersi yapılabilir Yerçekimine her uçak uyararak uçar</p> <p>Bir gücü abartmak veya küçültmek değil Gerçek ve doğru olanı, ölçütü ile ele almak gerek Sevgi ise ölçülemez değerdir, kıyaslamaya kalmayın Annemi mi, babamı mı daha çok seviyorsun, saçma soruyu Soran kişi, sevgiden noksanıdır, ölçütler, kalıp içindedir Kaçmak gerekir ondan, iletişim bile zarar verebilir</p> <p>Yaratılış bizi var etmiş ise Güzel örnekler kadar, ibretlik durumlarda vardır Nimet verilenler üzere olmalı, sapkınlıktan kaçmalı Zarar daha net ve belirgindir, korunmak gerekir Kaza olunca, geri çevrilmez artık Sevgi size dayanma, çözüm önerisi sunar, takip etmeli</p>	<p>Reasoning to science, the only way of people grounding on act</p> <p>Science will not be reversed, whatever the rules is When using gravity, you can fly the planes Not contrary as tales and magic or curse No one knows the future, may be only estimated So, we must be on science and scientific way</p> <p>Not being exaggerated, or reduced the power The reality and the truth, has an evidence-based condition Love is not a measurable value Depending on the person</p> <p>When a person asked as The measurement or estimation of love quantity Asked, who you love most; mother or father? Just, run quickly away of such person He/she has borders, not be at humanistic concepts If the creation is obvious for us, to confirm, so be fit at it</p>
<p>Bir bireyin kesin dayandığı, güvendiği, endişe etmediği Bilimsel, doğa kanunları ve oluşumlardır Güneşin doğacağı, yerçekimin etkisinden şüphe olmaz Yaşam sonucunda ölüm olacağına göre İnsanların bu kibir, sevgisizliğinin anlamını bilmek zor MAA</p>	<p>This is not a grounding of measurable values Science can be evaluated by dimensions Each day, expecting the sun will rise At life, what will be, the future is unknown The meaning of love can be confronted if you are in love MAA</p>

35) Sevgi doğurucudur, nefret is yok edici

İnsan çalışması ile hak ettiğinden rızkını sağlamalıdır. Daha çok arzu ve azgınlığın anlamı, tümünden kayıp olabilir. Hakkını savunmak ile fazla istemek hukuk boyutu olarak farklıdır.

Bozuk yiyecek artık besin olamaz, hastalık yapar ancak	More, more and more; what will be satisfied you?
---	---

<p>Besin değeri olan bir şeyi Kültürel ve farklı nedenlerle yasaklamanın Bilimsel olmayan boyutun, kime yararı olacaktır?</p> <p>1970 yıllarında sağlık taraması sırasında Bir köyde emzirme konusunu işliyorduk Ben ağanın kızayım, özel mama veririz Koyunları olan da kendi hayvanlarından verir Fakir olanlar, ancak onlar emzirirler dediler Bende, onlar daha az hasta olurlar o zaman dedim Sahiden de biz fakirlikten hasta olmuyorlar sanıyorduk Özet olarak emzirmeyi kabul etmediler İnatları, sosyal boyut azgınlığı idi Üstelik bizlere de kızdılar, bunlar hiç reklama bakmamışlar Biz, bilime bakarız, gelişime bakarız, Doğruya bakarız, reklama bakmayız dedik</p> <p>Sevgi doğurucudur, bizler kontrol için gittik Sevgi oluşturamadık, bir çaylarını bile içmedik Önemli olan annelerin görüşü olduğu Balığın baştan koktuğunu fark etmedik Sevgi halkası oluşturamadık</p>	<p>If you indicate something There must be scientific grounding For personal and cultural perspective It will lead you to a wrong direction</p> <p>One of our health survey at 1970's We tried to explain the benefit of breast-feeding One mother said; I am not fool, poor mother do Later on the goat milk, and sheep milk The rich one, gave the formula I asked whether they are more prone to diseases They are not, she said, because they are poor Added, not any correlation with breastfeeding The commercials, and advertisements are more active Who will give; 1,5g/dL mother protein to 5g/dL formula? They said not known the proclamation of the benefit Thus, we cannot indicate to the mothers, at 1970's The numbers are meaning the truth and reality</p> <p>Love is diffusible and be overcome Thus required some time, basically to be on science Natural law is same as created, we must trust them</p>
<p>Bir tıp kitabında, beslenmeyi değiştirmek İnanç değiştirmekten zordur der Hızlı kültürel değişim eğitim ile olmaktadır Eğitilen kişi, olaya yukardan bakarak değil Topluma inerek, sevgi oluşturarak bu işi yapmalıdır MAA</p>	<p>The changing of feeding habit is so hard Even you can change he believes, thus not the fairy tales Education can be differentiated more quickly the cultures Not hope to be led the opposite direction If not be at science, ethical principles, sure be at the wrong MAA</p>

Kaynaklar

Birisi size aşk, sevgi nedir diye sorarsa, sakın cevap vermeyin. Hissedilmesi gereken bir boyutun tanımlaması olmaz ki. Birçok tanımlama yapılabilir ama, gerçek sevgi ancak hissedilendir. Gözlenen sevgi, annenin bebeğini bakması, emzirmesi ile gözlenmektedir.

Hekimlik mesleğinde sevgi boyutu, hemşirenin prematür bebeği yıkaması ve silmesinde belirgin anlaşılır. Bir görev gibi yapan ile severek yapan belli olur. Birisi sizin elinizi tuttuğu zaman, nazik ve okşar gibi tutması ile sert görev gereği tutması hemen anlaşılır ve yumuşak tutan elden çekinilir. Ancak düşmekten korumak için tutuşta sıkı değil, kavrayıcı tutuş gereklidir.

Bu makalede, Yayınlarda sevgi konusunu öncelikle işleyerek, tıbbi bakım konusunda sevgi vurguları gündeme getirilmeye çalışılacaktır.

1. Love³

Wikipedia

Love encompasses a range of strong and positive emotional and mental states, from the most sublime [virtue](#) or good habit, the deepest [interpersonal affection](#) and to the simplest [pleasure](#).^{[1][2]} An example of this range of meanings is that the love of a mother differs from the love of a spouse, which differs from the love of food. Most commonly, love refers to a feeling of strong attraction and emotional [attachment](#).^[3]

Love is also considered to be a [virtue](#) representing human [kindness](#), [compassion](#), and affection, as "the unselfish loyal and benevolent concern for the good of another".^[4] It may also describe compassionate and affectionate actions towards other humans, one's self or animals.^[5]

Love in its various forms acts as a major facilitator of [interpersonal relationships](#) and, owing to its central psychological importance, is one of the most common themes in the [creative arts](#).^[6] Love has been postulated to be a function to keep human beings together against menaces and to [facilitate the continuation of the species](#).^[7]

Ancient Greek philosophers identified [five forms of love](#): essentially, [familial love](#) (in Greek, [Storge](#)), [friendly love](#) or [platonic love](#) ([Philia](#)), [romantic love](#) ([Eros](#)), [quest love](#) ([Xenia](#)) and [divine love](#) ([Agape](#)). Modern authors have distinguished further varieties of love: [unrequited love](#), [empty love](#), [companionate love](#), [consummate love](#), [infatuated love](#), [self-love](#), and [courtly love](#). Asian cultures have also distinguished [Ren](#), [Kama](#), [Bhakti](#), [Mettā](#), [Ishq](#), [Chesed](#), and other [variants or symbioses of these states](#).^{[8][9]} The [triangular theory of love](#) suggests "intimacy, passion and commitment" are core components of love. Love has additional [religious](#) or [spiritual](#) meaning. This diversity of uses and meanings combined with the complexity of the feelings involved makes love unusually difficult to consistently define, compared to other emotional states.

Yorum

Aşk, sevgi sözcüğü insanlar arasındaki ilişki boyutu olarak belirtilmekte, etik güzel davranış, karşılıklı çekim ve basit mutlu olmak olarak ifade edilmektedir. Nazik ve sevecen olmanın da bir bulgu olduğu vurgulanmaktadır. Ancak birçok kimse köpek sevdiğini söyler ama köpekler onlardan kaçarlara, çünkü sevgisi gösteriştir ve hayvan bunun zorlama olduğunu anlayarak kaçar. Severken yanağını çimdiklemek gibi bir yaklaşım olmaktadır.

Contents

The word "love" can have a variety of related but distinct meanings in different contexts. Many other languages use multiple words to express some of the different concepts that in English are denoted as "love"; one example is the plurality of [Greek words for "love"](#) which includes *agape* and *eros*.^[10] [Cultural differences](#) in conceptualizing love thus doubly impede the establishment of a universal definition.^[11]

Although the nature or [essence](#) of love is a subject of frequent debate, different aspects of the word can be clarified by determining what *isn't* love (antonyms of "love"). Love as a general expression of positive sentiment (a stronger form of *like*) is commonly contrasted with [hate](#) (or neutral [apathy](#)). As a less-sexual and more-[emotionally intimate](#) form of romantic attachment, love is commonly contrasted with [lust](#). As an interpersonal relationship with romantic overtones, love is sometimes contrasted with [friendship](#), although the word *love* is often applied to close friendships or platonic love. (Further possible ambiguities come with usages "girlfriend", "boyfriend", "just good friends").

Abstractly discussed, *love* usually refers to an experience one person feels for another. Love often involves caring for, or identifying with, a person or thing (cf. [vulnerability and care theory of love](#)), including oneself (cf. [narcissism](#)). In addition to cross-cultural differences in understanding love, ideas about love have also changed greatly over time. Some historians date modern conceptions of romantic love to courtly Europe during or after [the Middle Ages](#), although the prior existence of romantic attachments is attested by ancient love poetry.^[12]

The complex and abstract nature of love often reduces discourse of love to a [thought-terminating cliché](#). Several common [proverbs](#) regard love, from [Virgil's "Love conquers all"](#) to [The Beatles' "All You Need Is Love"](#). [St. Thomas Aquinas](#), following [Aristotle](#), defines love as "to will the good of another."^[13] [Bertrand Russell](#) describes love as a condition of "absolute value," as opposed to [relative value](#).^[14] Philosopher [Gottfried Leibniz](#) said that love is "to be delighted by the happiness of another."^[14] [Meher Baba](#) stated that in love there is a "feeling of unity" and an "active appreciation of the intrinsic worth of the object of love."^[15] Biologist [Jeremy Griffith](#) defines love as "unconditional selflessness".^[16]

Yorum

Sevgi ve aşk konusunda çeşitli kelimeler ve sanatsal yapıtlar oluşturulmuştur, ancak gerçek sevgi açısından, gülümseyerek yanaktan dökülen bir damla yaş, mutluluk duyma şeklinde yüzdeki ifade en önemli bulgulardır ve kelimeler ile tanımlamak zordur. Bir vurgu olarak, Âdem ile Havva cinsiyeti fark etmeleri ile Dünyaya indikleri belirtilir.

Impersonal love

People can be said to love an object, principle, or goal to which they are deeply committed and greatly value. For example, compassionate outreach and volunteer workers' "love" of their cause may sometimes be born not of interpersonal love but impersonal love, [altruism](#), and strong spiritual or political convictions.^[17] People can also "love" material objects, animals, or activities if they invest themselves in bonding or otherwise identifying with those things. If sexual passion is also involved, then this feeling is called [paraphilia](#).^[18] A [common](#) principle that people say they love is [life](#) itself.

Interpersonal love

Interpersonal love refers to love between human beings. It is a much more potent sentiment than a simple *liking* for a person. [Unrequited love](#) refers to those feelings of love that are not reciprocated. Interpersonal love is most closely associated with [interpersonal relationships](#).^[17] Such love might exist between family members, friends, and couples. There are also a number of psychological disorders related to love, such as [erotomania](#). Throughout history, [philosophy](#) and [religion](#) have done the most speculation on the phenomenon of love. In the 20th century, the science of [psychology](#) has written a great deal on the subject. In recent years, the sciences of [psychology](#), [anthropology](#), [neuroscience](#), and [biology](#) have added to the understanding the concept of love.

Yorum

Sevgiyi bir cisme, bir insana hedeflediğinizde onu tanrılaştırmış, kutsallaştırmış olmanızdır. Tanrı sevgisi de aynı şekilde sizden uzaklaşmadan olmalıdır. Sizin içinizden gelecek kuşatmalıdır. Yerçekimi gibi sizden uzaklaşan değil, sizle oluşan, bütünleşen boyut olmalıdır.

Biological basis

Biological models of sex tend to view love as a [mammalian](#) drive, much like [hunger](#) or [thirst](#).^[19] [Helen Fisher](#), an anthropologist and human behavior researcher, divides the experience of love into three partly overlapping stages: lust, attraction, and attachment. Lust is the feeling of [sexual desire](#); romantic attraction determines what partners mates find attractive and pursue, conserving time and energy by choosing; and attachment involves sharing a home, parental duties, mutual defense, and in humans involves feelings of safety and security.^[20] Three distinct neural circuitries, including neurotransmitters, and three behavioral patterns, are associated with these three romantic styles.^[20]

[Lust](#) is the initial passionate sexual desire that promotes [mating](#), and involves the increased release of chemicals such as [testosterone](#) and [estrogen](#). These effects rarely last more than a few weeks or months. [Attraction](#) is the more individualized and romantic desire for a specific candidate for mating, which develops out of lust as commitment to an individual mate forms. Recent studies in [neuroscience](#) have indicated that as people fall in love, the brain consistently releases a certain set of chemicals, including the [neurotransmitter hormones](#), [dopamine](#), [norepinephrine](#), and [serotonin](#), the same compounds released by [amphetamine](#), stimulating the brain's [pleasure center](#) and leading to side effects such as increased [heart rate](#), loss of [appetite](#)

and [sleep](#), and an [intense feeling of excitement](#). Research has indicated that this stage generally lasts from one and a half to three years.^[21]

Since the lust and attraction stages are both considered temporary, a third stage is needed to account for long-term relationships. [Attachment](#) is the [bonding](#) that promotes relationships lasting for many years and even decades. Attachment is generally based on commitments such as [marriage](#) and [children](#), or on mutual friendship based on things like shared interests. It has been linked to higher levels of the chemicals [oxytocin](#) and [vasopressin](#) to a greater degree than short-term relationships have.^[21] [Enzo Emanuele](#) and coworkers reported the protein molecule known as the [nerve growth factor](#) (NGF) has high levels when people first fall in love, but these return to previous levels after one year.^[22]

Psychological basis

[Psychology](#) depicts love as a cognitive and social phenomenon. [Psychologist Robert Sternberg](#) formulated a [triangular theory of love](#) and argued that love has three different components: intimacy, commitment, and passion. Intimacy is a form in which two people share confidences and various details of their personal lives, and is usually shown in friendships and romantic love affairs. Commitment, on the other hand, is the expectation that the relationship is permanent. The last form of love is sexual attraction and passion. Passionate love is shown in infatuation as well as romantic love. All forms of love are viewed as varying combinations of these three components. Non-love does not include any of these components. Liking only includes intimacy. Infatuated love only includes passion. Empty love only includes commitment. Romantic love includes both intimacy and passion. Companionate love includes intimacy and commitment. Fatuous love includes passion and commitment. Lastly, consummate love includes all three components.^[23] American psychologist [Zick Rubin](#) sought to define *love* by [psychometrics](#) in the 1970s. His work states that three factors constitute love: attachment, caring, and intimacy.^{[24][25]}

Following developments in electrical theories such as [Coulomb's law](#), which showed that positive and negative charges attract, analogs in human life were developed, such as "opposites attract". Over the last century, research on the nature of human mating has generally found this not to be true when it comes to character and personality—people tend to like people similar to themselves. However, in a few unusual and specific domains, such as [immune systems](#), it seems that humans prefer others who are unlike themselves (e.g., with an orthogonal immune system), since this will lead to a baby that has the best of both worlds.^[26] In recent years, various [human bonding](#) theories have been developed, described in terms of attachments, ties, bonds, and affinities. Some Western authorities disaggregate into two main components, the altruistic and the narcissistic. This view is represented in the works of [Scott Peck](#), whose work in the field of [applied psychology](#) explored the definitions of love and evil. Peck maintains that love is a combination of the "concern for the spiritual growth of another," and simple narcissism.^[27] In combination, love is an *activity*, not simply a feeling.

Psychologist [Erich Fromm](#) maintained in his book [The Art of Loving](#) that love is not merely a feeling but is also actions, and that in fact, the "feeling" of love is superficial in comparison to one's commitment to love via a series of loving actions over time.^[17] In this sense, Fromm held that love is ultimately not a feeling at all, but rather is a commitment to, and adherence to, loving actions towards another, oneself, or many others, over a sustained duration.^[17] Fromm also described love as a conscious choice that in its early stages might originate as an involuntary feeling, but which then later no longer depends on those feelings, but rather depends only on conscious commitment.^[17]

Evolutionary basis

[Evolutionary psychology](#) has attempted to provide various reasons for love as a survival tool. Humans are dependent on parental help for a large portion of their lifespans compared to other mammals. Love has therefore been seen as a mechanism to promote parental support of children for this extended time period. Furthermore, researchers as early as [Charles Darwin](#) himself identified unique features of human love compared to other mammals and credit love as a major factor for creating social support systems that enabled the development and expansion of the human species.^[28] Another factor may be that [sexually transmitted diseases](#) can cause, among other effects, permanently reduced [fertility](#), injury to the fetus, and increase complications during [childbirth](#). This would favor monogamous relationships over [polygamy](#).^[29]

Comparison of scientific models

Biological models of love tend to see it as a mammalian drive, similar to [hunger](#) or [thirst](#).^[19] Psychology sees love as more of a social and cultural phenomenon. Certainly love is influenced by [hormones](#) (such as [oxytocin](#)), [neurotrophins](#) (such as [NGF](#)), and [pheromones](#), and how people think and behave in love is influenced by their conceptions of love. The conventional view in [biology](#) is that there are two major drives in love: [sexual attraction](#) and [attachment](#). Attachment between adults is presumed to work on the same principles that lead an infant to become attached to its mother. The traditional psychological view sees love as being a combination of [companionate love](#) and passionate love. Passionate love is intense longing, and is often accompanied by [physiological arousal](#) (shortness of breath, rapid heart rate); companionate love is affection and a feeling of intimacy not accompanied by physiological arousal.

Yorum

Biyolojik olarak vücudun sentezlediği mutluluk hormonları denilenler; nöral iletiler, Dopamin, Norepinefrin, Serotonin, Amfetamin, Oksitosin ve Vazo-pressin gibi ilaçlar, hatta Endorfin salgılmaktadır. Bunları dışardan verince fizyolojik etkileri olmakta, insan gevşemekte ama mutlu olmamaktadır. Uyuşturucu bağımlıları da mutluluğu ilaçlarda aramakta ama bulamamaktadırlar.

Cultural views

Ancient Greek

[Greek](#) distinguishes [several different senses](#) in which the word "love" is used. Ancient Greeks identified four forms of love: kinship or [familiarity](#) (in [Greek](#), [storge](#)), [friendship](#) and/or [platonic desire](#) ([philia](#)), sexual and/or [romantic desire](#) ([eros](#)), and [self-emptying](#) or divine love ([agape](#)).^{[30][31]} Modern authors have distinguished further varieties of romantic love.^[32] However, with Greek (as with many other languages), it has been historically difficult to separate the meanings of these words totally. At the same time, the Ancient Greek text of the [Bible](#) has examples of the [verb agapo](#) having the same meaning as [phileo](#).

[Agape](#) (ἀγάπη *agápe*) means *love* in modern-day Greek. The term *s'agapo* means *I love you* in Greek. The word *agapo* is the verb *I love*. It generally refers to a "pure," [ideal type](#) of love, rather than the physical attraction suggested by *eros*. However, there are some examples of *agape* used to mean the same as *eros*. It has also been translated as "love of the soul."^[33]

[Eros](#) (ἔρως *érōs*) (from the Greek deity [Eros](#)) is passionate love, with sensual desire and longing. The Greek word *erota* means *in love*. [Plato](#) refined his own definition. Although *eros* is initially felt for a person, with contemplation it becomes an appreciation of the beauty within that person, or even becomes appreciation of beauty itself. *Eros* helps the soul recall knowledge of beauty

and contributes to an understanding of spiritual truth. Lovers and philosophers are all inspired to seek truth by eros. Some translations list it as "love of the body".^[33]

Philia (φιλία *philia*), a dispassionate virtuous love, was a concept addressed and developed by [Aristotle](#) in his [Nicomachean Ethics](#) Book VIII.^[34] It includes loyalty to friends, family, and community, and requires virtue, equality, and familiarity. Philia is motivated by practical reasons; one or both of the parties benefit from the relationship. It can also mean "love of the mind."

Storge (στοργή *storgē*) is natural affection, like that felt by parents for offspring.

Xenia (ξενία *xenia*), hospitality, was an extremely important practice in [ancient Greece](#). It was an almost ritualized friendship formed between a host and his guest, who could previously have been strangers. The host fed and provided quarters for the guest, who was expected to repay only with gratitude. The importance of this can be seen throughout [Greek mythology](#)—in particular, [Homer's Iliad](#) and [Odyssey](#).

Ancient Roman (Latin)

The [Latin language](#) has several different verbs corresponding to the English word "love." *amō* is the basic verb meaning *I love*, with the infinitive *amare* ("to love") as it still is in [Italian](#) today. The Romans used it both in an affectionate sense as well as in a romantic or sexual sense. From this verb come *amans*—a lover, amator, "professional lover," often with the accessory notion of lechery—and *amica*, "girlfriend" in the English sense, often being applied euphemistically to a prostitute. The corresponding noun is *amor* (the significance of this term for the Romans is well illustrated in the fact, that the name of the City, [Rome](#)—in Latin: *Roma*—can be viewed as an [anagram](#) for *amor*, which was used as the secret name of the City in wide circles in ancient times),^[35] which is also used in the plural form to indicate love affairs or sexual adventures. This same root also produces *amicus*—"friend"—and *amicitia*, "friendship" (often based to mutual advantage, and corresponding sometimes more closely to "indebtedness" or "influence"). Cicero wrote a treatise called *On Friendship (de Amicitia)*, which discusses the notion at some length. Ovid wrote a guide to dating called *Ars Amatoria (The Art of Love)*, which addresses, in depth, everything from [extramarital affairs](#) to overprotective parents.

Latin sometimes uses *amāre* where English would simply say *to like*. This notion, however, is much more generally expressed in Latin by the terms *placere* or *delectāre*, which are used more colloquially, the latter used frequently in the love poetry of [Catullus](#). *Diligere* often has the notion "to be affectionate for," "to esteem," and rarely if ever is used for romantic love. This word would be appropriate to describe the friendship of two men. The corresponding noun *diligentia*, however, has the meaning of "diligence" or "carefulness," and has little semantic overlap with the verb. *Observare* is a synonym for *diligere*; despite the cognate with English, this verb and its corresponding noun, *observantia*, often denote "esteem" or "affection." *Caritas* is used in Latin translations of the Christian Bible to mean "charitable love"; this meaning, however, is not found in Classical pagan [Roman literature](#). As it arises from a [conflation](#) with a Greek word, there is no corresponding verb.

Chinese and other Sinitic cultures

Two philosophical underpinnings of love exist in the Chinese tradition, one from [Confucianism](#) which emphasized actions and duty while the other came from [Mohism](#) which championed a universal love. A core concept to Confucianism is 仁 (*Ren*, "benevolent love"), which focuses on duty, action and attitude in a relationship rather than love itself. In Confucianism, one displays benevolent love by performing actions such as [filial piety](#) from children, kindness from parents, loyalty to the king and so forth.

The concept of 愛 (Mandarin: ài) was developed by the Chinese philosopher [Mozi](#) in the 4th century BC in reaction to Confucianism's benevolent love. Mozi tried to replace what he considered to be the long-entrenched Chinese over-attachment to family and clan structures with the concept of "universal love". In this, he argued directly against Confucians who believed that it was natural and correct for people to care about different people in different degrees. Mozi, by contrast, believed people in principle should care for all people equally. Mohism stressed that rather than adopting different attitudes towards different people, love should be unconditional and offered to everyone without regard to reciprocation; not just to friends, family and other Confucian relations. Later in [Chinese Buddhism](#), the term *Ai* (愛) was adopted to refer to a passionate, caring love and was considered a fundamental desire. In Buddhism, *Ai* was seen as capable of being either selfish or selfless, the latter being a key element towards enlightenment.

In [Mandarin Chinese](#), (*ài*) is often used as the equivalent of the Western concept of love. (*ài*) is used as both a verb (e.g. *Wǒ ài nǐ*, or "I love you") and a noun (such as *àiqíng*, or "romantic love"). However, due to the influence of Confucian (*rén*), the phrase (*Wǒ ài nǐ*, I love you) carries with it a very specific sense of responsibility, commitment and loyalty. Instead of frequently saying "I love you" as in some Western societies, the Chinese are more likely to express feelings of affection in a more casual way. Consequently, "I like you" (, *Wǒ xǐhuan nǐ*) is a more common way of expressing affection in Chinese; it is more playful and less serious.^[36] This is also true in Japanese.

Japanese

The [Japanese language](#) uses three words to convey the English equivalent of "love". Because "love" covers a wide range of emotions and behavioral phenomena, there are nuances distinguishing the three terms.^{[37][38]} The term *ai* (愛), which is often associated with maternal love^[37] or selfless love,^[38] originally referred to beauty and was often used in religious context. Following the [Meiji Restoration](#) 1868, the term became associated with "love" in order to translate Western literature. Prior to Western influence, the term *koi* (恋) generally represented romantic love, and was often the subject of the popular [Man'yōshū](#) Japanese poetry collection.^[37] *Koi* describes a longing for a member of the opposite sex and is typically interpreted as selfish and wanting.^[38] The term's origins come from the concept of lonely solitude as a result of separation from a loved one. Though modern usage of *koi* focuses on sexual love and infatuation, the Manyō used the term to cover a wider range of situations, including tenderness, benevolence, and material desire.^[37] The third term, *ren'ai*, is a more modern construction that combines the [kanji](#) characters for both *ai* and *koī*, though its usage more closely resembles that of *koi* in the form of romantic love.^{[37][38]}

Indian

In contemporary literature, *kama* refers usually to sexual desire.^{[39][40]} However, the term also refers to any sensory enjoyment, emotional attraction and aesthetic pleasure such as from arts, dance, music, painting, sculpture and nature.^{[41][42]}

The concept *kama* is found in some of the earliest known verses in [Vedas](#). For example, Book 10 of Rig Veda describes the creation of the universe from nothing by the great heat. There in hymn 129, it states:

Persian

[Rumi](#), [Hafiz](#) and [Sa'di](#) are icons of the passion and love that the [Persian culture](#) and language present.^[citation needed] The Persian word for love is *ishq*, which is derived from [Arabic language](#),^[45] however it is considered by most to be too stalwart a term for interpersonal love and is more commonly substituted for "doost dashtan" ("liking").^[citation needed] In the Persian culture, everything is encompassed by love and all is for love, starting from loving friends and family, husbands and wives, and eventually reaching the divine love that is the ultimate goal in life.

Yorum

Sevgiyi cinsellik boyutuna getirmek, bir kavramı hayvanlaştırma boyutu olmaktadır. Eşlerimiz bize sevginin diğer boyutlarını kazandırmak için olduğu, ömür ötesi varlığımızın oluşmasına yaptığı katkı öne çıkarılmalıdır.

Kültürlere göre sevgi farklı olmakta, genel bakınca Doğu Kültürlerinde sevgi bir dolu paket olup, içinde çeşitli kavramlar vardır. Batı Kültürlerinde ise bireye yöneldiği gözlenmektedir. Eski yapıtlarda öncelikle tanrı figürleri doğrudan bir doğa üstü varlıklara yönelirken, daha sonra insan yapıları, Herkül, Süpermen gibi yapılar, takiben aile büyüklerinin olduğu, kişisel yapılar olmaktadır. Bundan sonra figürler ve yazıtlara tapınma olmaktadır. Zamanımızda da kalıntı olarak, belirli simge ve sözlere yüksek sevgi, bir bakıma tapınma yapıldığı görülmektedir. Aradaki fark, bilimsel düşünce, gerçeklik ve doğruluk kavramıdır. Bir büyüğümüz bize birçok şey sağlamıştır ama insandır ve gelişim devam ettiğine göre ilerlemeye devam etmeli, felsefesini sürdürmeliyiz, kopya değil, değişim yaşanmalıdır. Seyahat denilince, at, sonra araba, daha sonra otomobil, şimdi uçaklarla yapılmalıdır.

Religious views

Abrahamic religions

Judaism

In [Hebrew](#), אהבה (*ahava*) is the most commonly used term for both interpersonal love and love between God and God's creations. [Chesed](#), often translated as loving-kindness, is used to describe many forms of love between human beings.

The commandment to love other people is given in the [Torah](#), which states, "Love your neighbor like yourself" ([Leviticus](#) 19:18). The Torah's commandment to love [God](#) "with all your heart, with all your soul and with all you might" ([Deuteronomy](#) 6:5) is taken by the [Mishnah](#) (a central text of the Jewish [oral law](#)) to refer to good deeds, willingness to sacrifice one's life rather than commit certain serious transgressions, willingness to sacrifice all of one's possessions, and being grateful to the Lord despite adversity (tractate Berachoth 9:5). [Rabbinic literature](#) differs as to how this love can be developed, e.g., by contemplating divine deeds or witnessing the marvels of nature.

As for love between marital partners, this is deemed an essential ingredient to life: "See life with the wife you love" ([Ecclesiastes](#) 9:9). Rabbi [David Wolpe](#) writes that "...love is not only about the feelings of the lover...It is when one person believes in another person and shows it." He further states that "...love...is a feeling that expresses itself in action. What we really feel is reflected in what we do."^[46] The biblical book [Song of Solomon](#) is considered a romantically phrased metaphor of love between [God](#) and his people, but in its plain reading, reads like a love song. The 20th-century [Rabbi Eliyahu Eliezer Dessler](#) is frequently quoted as defining love from the Jewish point of view as "giving without expecting to take" (from his *Michtav me-Eliyahu*, Vol. 1).

Christianity

The Christian understanding is that love comes from God. The love of man and woman—*eros* in Greek—and the unselfish love of others (*agape*), are often contrasted as "descending" and "ascending" love, respectively, but are ultimately the same thing.^[47] There are several Greek words for "love" that are regularly referred to in Christian circles.

- [Agape](#): In the [New Testament](#), *agapē* is charitable, selfless, altruistic, and unconditional. It is parental love, seen as creating goodness in the world; it is the way [God](#) is seen to love humanity, and it is seen as the kind of love that Christians aspire to have for one another.^[33]
- [Phileo](#): Also used in the New Testament, *phileo* is a human response to something that is found to be delightful. Also known as "brotherly love."
- Two other [words for love in the Greek language](#), *eros* (sexual love) and *storge* (child-to-parent love), were never used in the New Testament.^[33]

[Christians](#) believe that to *Love God with all your heart, mind, and strength* and *Love your neighbor as yourself* are the two most important things in life (the [greatest commandment](#) of the Jewish [Torah](#), according to [Jesus](#); cf. [Gospel of Mark](#) chapter 12, verses 28–34). [Saint Augustine](#) summarized this when he wrote "Love God, and do as thou wilt."

[The Apostle Paul](#) glorified love as the most important virtue of all. Describing love in the famous poetic interpretation in [1 Corinthians](#), he wrote, "Love is patient, love is kind. It does not envy, it does not boast, it is not proud. It is not rude, it is not self-seeking, it is not easily angered, it keeps no record of wrongs. Love does not delight in evil but rejoices with the truth. It always protects, always trusts, always hopes, and always perseveres." ([1 Cor.](#) 13:4–7, [NIV](#))

[The Apostle John](#) wrote, "For God so loved the world that he gave his one and only Son, that whoever believes in him shall not perish but have eternal life. For God did not send his Son into the world to condemn the world, but to save the world through him." ([John](#) 3:16–17, [NIV](#)) John also wrote, "Dear friends, let us love one another for love comes from God. Everyone who loves has been born of God and knows God. Whoever does not love does not know God, because God is love." ([1 John](#) 4:7–8, [NIV](#))

[Saint Augustine](#) says that one must be able to decipher the difference between love and lust. Lust, according to Saint Augustine, is an overindulgence, but to love and be loved is what he has sought for his entire life. He even says, "I was in love with love." Finally, he does fall in love and is loved back, by God. Saint Augustine says the only one who can love you truly and fully is God, because love with a human only allows for flaws such as "jealousy, suspicion, fear, anger, and contention." According to Saint Augustine, to love God is "to attain the peace which is yours." (Saint Augustine's [Confessions](#))

Augustine regards the duplex commandment of love in Matthew 22 as the heart of Christian faith and the interpretation of the Bible. After the review of Christian doctrine, Augustine treats the problem of love in terms of use and enjoyment until the end of Book I of *De Doctrina Christiana* (1.22.21–1.40.44;).^[49]

Christian [theologians](#) see God as the source of love, which is mirrored in humans and their own loving relationships. Influential Christian theologian [C.S. Lewis](#) wrote a book called *The Four Loves*. [Benedict XVI](#) named his first [encyclical](#) *God is love*. He said that a human being, created in the image of God, who is love, is able to practice love; to give himself to God and others (*agape*) and by receiving and experiencing God's love in contemplation (*eros*). This life of love, according to him, is the life of the saints

such as [Teresa of Calcutta](#) and the [Blessed Virgin Mary](#) and is the direction Christians take when they believe that God loves them.^[47]

[Pope Francis](#) taught that "True love is both loving and letting oneself be loved...what is important in love is not our loving, but allowing ourselves to be loved by God."^[50] And so, in the analysis of a Catholic theologian, for Pope Francis, "the key to love...is not our activity. It is the activity of the greatest, and the source, of all the powers in the universe: God's."^[51]

In Christianity the practical definition of love is summarised by [St. Thomas Aquinas](#), who defined love as "to will the good of another," or to desire for another to succeed.^[13] This is an explanation of the Christian need to love others, including their enemies. As Thomas Aquinas explains, Christian love is motivated by the need to see others succeed in life, to be good people.

Regarding love for enemies, Jesus is quoted in the Gospel of Matthew chapter five:

"You have heard that it was said, 'Love your neighbor and hate your enemy.' But I tell you, love your enemies and pray for those who persecute you, that you may be children of your Father in heaven. He causes his sun to rise on the evil and the good, and sends rain on the righteous and the unrighteous. If you love those who love you, what reward will you get? Are not even the tax collectors doing that? And if you greet only your own people, what are you doing more than others? Do not even pagans do that? Be perfect, therefore, as your heavenly Father is perfect." – Matthew 5: 43–48.

Do not forget to love with forgiveness, Christ saved an adulterous woman from those who would stone her. A world of wronged hypocrites needs forgiving love. Mosaic Law would hold Deuteronomy 22:22-24 "If a man is found lying with a woman married to a husband, then both of them shall die — the man that lay with the woman, and the woman; so you shall put away the evil from Israel. If a young woman who is a virgin is betrothed to a husband, and a man finds her in the city and lies with her, then you shall bring them both out to the gate of that city, and you shall stone them to death with stones, the young woman because she did not cry out in the city, and the man because he humbled his neighbor's wife; so you shall put away the evil from among you."^[52][\[circular reference\]](#)

Tertullian wrote regarding love for enemies: "Our individual, extraordinary, and perfect goodness consists in loving our enemies. To love one's friends is common practice, to love one's enemies only among Christians."^[53]

Islam

Love encompasses the Islamic view of life as universal brotherhood that applies to all who hold faith. Amongst the 99 names of God ([Allah](#)), there is the name *Al-Wadud*, or "the Loving One," which is found in Surah [\[Quran 11:90\]](#) as well as Surah [\[Quran 85:14\]](#). God is also referenced at the beginning of every chapter in the Qur'an as *Ar-Rahman* and *Ar-Rahim*, or the "Most Compassionate" and the "Most Merciful", indicating that nobody is more loving, compassionate and benevolent than God. The Qur'an refers to God as being "full of loving kindness."

The Qur'an exhorts Muslim believers to treat all people, those who have not persecuted them, with *birr* or "deep kindness" as stated in Surah [\[Quran 6:8-9\]](#). *Birr* is also used by the Qur'an in describing the love and kindness that children must show to their parents.

Ishq, or divine love, is the emphasis of [Sufism](#) in the Islamic tradition. Practitioners of Sufism believe that love is a projection of the essence of God to the universe. God desires to recognize beauty, and as if one looks at a mirror to see oneself, God "looks" at himself within the dynamics of nature. Since everything is a reflection of God, the school of Sufism practices to see the beauty inside the apparently ugly. Sufism is often referred to as the religion of love.^[citation needed] God in Sufism is referred to in three main terms, which are the Lover, Loved, and Beloved, with the last of these terms being often seen in Sufi poetry. A common viewpoint of Sufism is that through love, humankind can get back to its inherent purity and grace. The saints of Sufism are infamous for being "drunk" due to their [love of God](#); hence, the constant reference to wine in Sufi poetry and music.

Bahá'í Faith

In his [Paris Talks](#), [Abdu'l-Bahá](#) described four types of love: the love that flows from God to human beings; the love that flows from human beings to God; the love of God towards the Self or Identity of God; and the love of human beings for human beings.^[54]

Indian religions

Buddhism

In [Buddhism](#), *Kāma* is sensuous, sexual love. It is an obstacle on the path to [enlightenment](#), since it is selfish. *Karunā* is compassion and mercy, which reduces the suffering of others. It is complementary to wisdom and is necessary for enlightenment. *Adveṣa* and *mettā* are benevolent love. This love is unconditional and requires considerable self-acceptance. This is quite different from ordinary love, which is usually about attachment and sex and which rarely occurs without self-interest. Instead, in Buddhism it refers to detachment and unselfish interest in others' welfare.

The [Bodhisattva](#) ideal in Mahayana Buddhism involves the complete renunciation of oneself in order to take on the burden of a suffering world. The strongest motivation one has in order to take the path of the Bodhisattva is the idea of salvation within unselfish, altruistic love for all sentient beings.

Hinduism

In [Hinduism](#), *kāma* is pleasurable, sexual love, personified by the god [Kamadeva](#). For many Hindu schools, it is the third end (*Kama*) in life. Kamadeva is often pictured holding a bow of [sugar cane](#) and an arrow of flowers; he may ride upon a great parrot. He is usually accompanied by his consort [Rati](#) and his companion Vasanta, lord of the spring season. Stone images of Kamadeva and Rati can be seen on the door of the Chennakeshava temple at Belur, in [Karnataka, India](#). *Maara* is another name for *kāma*. In contrast to *kāma*, *prema* – or *prem* – refers to elevated love. *Karuna* is compassion and mercy, which impels one to help reduce the suffering of others. *Bhakti* is a [Sanskrit](#) term, meaning "loving devotion to the supreme God." A person who practices *bhakti* is called a *bhakta*. Hindu writers, theologians, and philosophers have distinguished nine forms of *bhakti*, which can be found in the [Bhagavata Purana](#) and works by [Tulsidas](#). The philosophical work [Narada Bhakti Sutras](#), written by an unknown author (presumed to be [Narada](#)), distinguishes eleven forms of love.

In certain Vaishnava sects within Hinduism, attaining unadulterated, unconditional and incessant love for Godhead is considered the foremost goal of life. Gaudiya Vaishnavas who worship Krishna as the Supreme Personality of Godhead and the cause of all causes consider Love for Godhead (Prema) to act in two ways: sambhoga and vipralambha (union and separation)—two opposites.^[55]

In the condition of separation, there is an acute yearning for being with the beloved and in the condition of union there is supreme happiness and nectarean. Gaudiya Vaishnavas consider that Krishna-prema (Love for Godhead) is not fire but that it still burns away one's material desires. They consider that Kṛṣṇa-prema is not a weapon, but it still pierces the heart. It is not water, but it washes away everything—one's pride, religious rules, and one's shyness. Krishna-prema is considered to make one drown in the ocean of transcendental ecstasy and pleasure. The love of Radha, a cowherd girl, for Krishna is often cited as the supreme example of love for Godhead by Gaudiya Vaishnavas. Radha is considered to be the internal potency of Krishna, and is the supreme lover of Godhead. Her example of love is considered to be beyond the understanding of material realm as it surpasses any form of selfish love or lust that is visible in the material world. The reciprocal love between Radha (the supreme lover) and Krishna (God as the Supremely Loved) is the subject of many poetic compositions in India such as the [Gita Govinda](#) and [Hari Bhakti Shuddhodhaya](#).

In the Bhakti tradition within Hinduism, it is believed that execution of devotional service to God leads to the development of Love for God (*taicche bhakti-phale krsne prema upajaya*), and as love for God increases in the heart, the more one becomes free from material contamination (*krishna-prema asvada haile, bhava nasa paya*). Being perfectly in love with God or Krishna makes one perfectly free from material contamination. and this is the ultimate way of salvation or liberation. In this tradition, salvation or liberation is considered inferior to love, and just an incidental by-product. Being absorbed in Love for God is considered to be the perfection of life.^[56]

Yorum

Kuran insanlara tek bir inanış geldiği vurgusu dikkate alınınca, zaman içinde inanışlarda sosyal değişim olduğu ve çeşitli dinlerin oluştuğu dikkate alınmalıdır. Bu açıdan tüm inanışlarda aynı vurgu, sevgi olmalıdır. Sevgide ileri ve taşkın olmak, sevginin insan olmanın bir dayanağı olması gerçeği bulandırılmamalıdır. Yarattılan var ise yaratıcı da olmalı, inanışın bu ortak dayanağı ile sevgi ve dostluk boyutunda bağışlanma yapısı ile başka boyuta taşınmamalıdır.

Yahudi yaklaşımında; Yaratan ve yaratılanlara duyulan duygudur. Bunlar: a) komşunuzu kendiniz gibi sevin, tüm kalbiniz ve ruhunuzla, imkanlarınız kadar sevin, b) yaşamı eşinizi sevdiğiniz gibi sevin, c) sevgi, sevdiğinizize olan sevginiz gibi değil, başkasının diğer kişiye güvenmesi ve bunu göstermesi gibidir.

Hristiyan yaklaşımında: a) Üst düzey sevgi ile alt düzey insanların sevgisi olarak ayrılmaktadır, b) Tanrı insanı, kardeşçe sever görülmektedir, c) Tanrıyı, tüm kalbinizle, aklınızla ve gücünüzle sevin ve komşuları da sizin gibi sevin, d) Tanrıyı sevin, o da sizi sever, e) Tanrı çok sevdiği için oğlunu size feda etmiştir, f) sevmek sadece kendini değil, Tanrıyı da sevmek olmalıdır, g) sevginin anahtarı, aktivitenizde değil, en büyük aktivite, Tanrının uzaydaki gücü olmaktadır, h) düşman olduklarınızı da sevin, size af dilemesini isteyin, size Cennete Tanrının çocukları olabilir. Ancak İncil’de *God is Love* (1 John 4:8) sevin değil, Yaratan sevgidedir anlamındadır

Müslüman yaklaşımında: Tanrı affedici ve seven-dost/vedut olarak geçmektedir (Kuran; 11/90, 85/14). Sofizm de sevgi; sevgili olmak, sevmek, sevgi dolu olmak olarak tanımlanmaktadır.

Bahai yaklaşımında: İnsanın kendisi, Tanrıya ve insanlar arasındaki sevgi olarak sınıflanmaktadır.

Hint yaklaşımında: a) bireysel boyutta olan cinselliktir, b) bireyin kabul etmesine bağlıdır, bencillik olmamalıdır, c) en güçlü olan fedakârlık temelinde olan sevgidir, d) sevginin doruğuna ulaşmak temel olmalıdır, Tanrı bunu oluşturmaktadır.

Genel Yorum

Tanrı sevgisi olarak tanımlanma yerine, kendinden uzaklaştırarak, tanrıçalık ve tapınma boyutuna çekilmektedir. İncil’de “*God is love*” denilmesi (1 John 4:8, 16), Kuran’da da (Kuran’ın kelime anlamı öğüt, taktimdir) inanan, güvenen, dayananlar; sevgide ileri ve taşkıncılar denilmesi (2/165) yanında bazıları ise sevdiklerini tanrılaştırarak sevdikleri ve bunlar başka güce taparak, azap içinde olacakları vurgusu vardır. Bu açıdan İslam 47 Ayette Tanrı, İlah yoktur diyerek, sevginin tanrılaştırılmaması, ancak Yaratıcı şeklinde, insanın kendisi ile bütünleştirip oluşması belirtilmektedir, Çünkü Şah damarından yakın, içimizde bize bizden yakın ve bilen ifadeleri bunu ortaya koymaktadır. Eslemna ise müslüman demek olup, kurallara uyan anlamındadır, güvenen, dayanan olarak görülemez. Zalim olan, hak yiyenlerde, kısaca sevgileri olmayanların kurtulmayacakları açık ve net ifade edilmektedir.

Tanrıyı sev veya Tanrı sizi sever yaklaşımı yerine, *Sevgi Tanrıdır* İncil tanımı çok farklıdır. Bu tam olarak İncil’de vardır (1 John 4:8-16). Kavramlar soyut iken, somut kişilere yönlendirilmektedir.

Yahudi yaklaşımı da Hristiyan inanışına benzer olup, sevgi boyutu temel iken, bu daha sonra başkalaştırılmış, dışarı alınarak, yaratılan tanrı, oğlu ve kutsal ruh olarak belirtilmiştir. Kavramlardaki farklılıklar, papazların dediklerine uyum, onların sizi gütmesi, çobanız olması ile çözümlenmektedir. Sorumluluk üzerinizden alınmaktadır. Yahudilerde de gelenekler ile kalıplaşmaktadır.

Hindistan da her bir tanımın kendi içinde özelliği olup, Nirvana, mutluluğa erişmek için sevgi gerekli ve bunun için çaba harcanması beklenilmektedir.

Political views**Free love**

The term "free love" has been used^[57] to describe a [social movement](#) that rejects [marriage](#), which is seen as a form of social bondage. The Free Love movement's initial goal was to separate the state from sexual matters such as marriage, [birth control](#), and [adultery](#). It claimed that such issues were the concern of the people involved, and no one else.^[58]

Many people in the early 19th century believed that marriage was an important aspect of life to "fulfill earthly human happiness." Middle-class Americans wanted the home to be a place of stability in an uncertain world. This mentality created a vision of strongly defined gender roles, which provoked the advancement of the free love movement as a contrast.^[59]

The term "sex radical" has been used interchangeably with the term "free lover".^[citation needed] By whatever name, advocates had two strong beliefs: opposition to the idea of forceful sexual activity in a relationship and advocacy for a woman to use her body in any way that she pleases.^[60] These are also beliefs of [Feminism](#).^[61]

Philosophical views

The philosophy of love is a field of [social philosophy](#) and [ethics](#) that attempts to [explain](#) the nature of love.^[62] The philosophical investigation of love includes the tasks of distinguishing between the various kinds of personal love, asking if and how love is or can be justified, asking what the [value](#) of love is, and what impact love has on the [autonomy](#) of both the lover and the beloved.^[61]

Many different theories attempt to [explain](#) the nature and function of love. Explaining love to a hypothetical person who had not himself or herself experienced love or being loved would be very difficult because to such a person love would appear to be quite strange if not outright irrational behavior. Among the prevailing types of theories that attempt to account for the existence of love are: [psychological](#) theories, the vast majority of which consider love to be very healthy behavior; [evolutionary theories](#) which hold that love is part of the process of [natural selection](#); [spiritual theories](#) which may, for instance consider love to be a gift from a god; and theories that consider love to be an unexplainable mystery, very much like a [mystical experience](#).

Yorum

Serbest sevgi evlilik dışı ilişki olsa bile, hukuk bağı olmayan insan ilişkileri, zarar oluşturan ve insanları zedeleyen boyutun konu edilmemesi gereklidir.

Felsefe olarak, sosyal anlam yanında, insan ilişkilerinde sevginin boyutları olduğu, sevginin değerinin ise görüşler sunulmaktadır. Gelişimsel boyutta da bir seçicilik, mistik tecrübe yanında net tanımlanmayan duygu olarak sunulduğu da gözlenmektedir.

Kısaca sevgi konusunda çok konuşulabilir, ayrıca çok konuşanların gerçekten sevmedikleri de söylenebilir ki ben buna inanıyorum. Davranış, tutum ve yaklaşım ortaya koymalıdır. Köpekleri çok seviyorum diyen kişiden eğer köpekler kaçırırsa, ortada sevgi değil, sevgi adı altında bir güç kullanımı, bir zorbalık ve zulüm boyutu vardır.

1) Sevgi bilinmez, hissedilir

<p>Seni seviyorum diyene kuşku ile bakırım Seni seviyorum diyen kişide Bakışında sevgi olmalı Gülüşünde sevgi olmalı Sesinde nezaket ve yumuşak, incelik olmalı Gönülden gelmeli, gırtlaktan değil İfade değil, eylem, hareket ve tutum önemli Etik ilkelerde ve İnsan Hakları içinde olmayan Akli ve gönlü bütünleştirmeyen için Sadece bir örtüdür Altındaki sevgisizliği örtmek ister Ama en ufak bir davranış ile ortaya çıkar Sevgide olanda bir incir çekirdeği sevgisizlik olmaz</p>	<p>Love is not measurable, just feel it If you said, I love you There must be a smile at your face A soft looking form your heart Your voice be humanity indication Sound from the heart, with mind Thus, the act, the behavior is the prime Be on ethical principles and Human Rights Unification of heart and mind If not any indication of love Just at words All for covering the reality of not in love Even a slight act be indication of cruelty</p>
<p>Seviyorum deme bana sakın Bir gülücük gönder yeter Okşama, yumuşak davranma bana Gönlünü aç, aklınla kavra beni Yarattığı sevgi üzerinedir, yaratılışı kavra yeter MAA</p>	<p>Not said <i>I love you</i> to me Just sent an indication of love Just a smile Deep from your heart, unification with mind Creation and the love as natural is the fact MAA</p>

2. YATAKLI SAĞLIK TESİSLERİNDE YOĞUN BAKIM HİZMETLERİNİN UYGULAMA USUL VE ESASLARI HAKKINDA TEBLİĞ⁴

Resmî Gazete: 20.07.2011- 28000: *Son Güncelleme: Cuma, 24 Mart 2017 06:28 Çarşamba, 08 Şubat 2017 07:02*

BİRİNCİ BÖLÜM: Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar: Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı; yataklı sağlık tesislerinde sunulmakta olan yoğun bakım hizmetlerinin çağın gereklerine, günümüz ihtiyaç ve beklentilerine uygun olarak geliştirilmesi amacıyla, yoğun bakım servislerinin personel ve hizmet kıstaslarını, fiziki şartlarını, her türlü malzeme ve tıbbi teknolojik imkânları bakımından asgari standartlarını belirlemek, bünyesinde faaliyet gösterdiği yataklı sağlık tesisinin statüsü, hizmetin yoğunluğu ve hizmet verdiği bölgenin şartlarına göre yeniden seviyelendirilmelerini sağlamak ve bu birimlerde verilecek hizmetlere ilişkin uygulama usul ve esasları belirlemektir.

Yorum

Verilecek hizmetlere ilişkin uygulama usul ve esasları belirtmekte, ancak Tıbbi Deontoloji Nizamnamesinde belirtilen hususlara vurgu yapılmamaktadır. Bu yazıda sadece fiziksel koşulları dikkate aldığı gözlenmektedir.

ğ) Yenidoğan: Doğum sonrası 0-28 günlük dönemdeki bebekler ile erken doğanlar için düzeltilmiş yaşı elli iki hafta olan bebekleri, h) (Değişik:RG-16/8/2015-29447) Yoğun bakım servisi: Bir ya da daha fazla organ veya organ sistemlerinde ciddi işlev bozukluğu nedeniyle yoğun bakım gereksinimi olan hastaların iyileştirilmesini amaçlayan, fiziksel alt yapısı ve konumu itibarıyla hasta bakımı açısından özellik taşıyan, ileri teknolojiye sahip cihazlarla donatılmış, yaşamsal göstergelerin izlendiği, hasta takip ve tedavisinin 24 saat esasına dayalı olarak kesintisiz sağlandığı, fonksiyonel olarak, dahili yoğun bakım servisi, cerrahi yoğun bakım servisi, nörolojik bakım servisi, anestezi yoğun bakım servisi, kardiyovasküler cerrahi yoğun bakım servisi, koroner yoğun bakım servisi, genel yoğun bakım servisi şeklinde adlandırılan erişkin, çocuk ve yenidoğan hasta birimlerini,

ı) (EK: RG-18/2/2012-28208) Solunum izolasyon odası: Solunum izolasyonu gereken hastaların yatırılarak izlendiği üçüncü basamak yoğun bakım fiziki şartlarını taşıyan odayı,

i) (EK: RG-18/2/2012-28208) Temas izolasyonu odası: Temas izolasyonu gereken hastaların yatırılarak izlendiği üçüncü basamak yoğun bakım fiziki şartlarını taşıyan odayı, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM: (Değişik bölüm başlığı: RG-18/2/2012-28208)

Yoğun Bakım Servislerinin Fiziki Şartları ile Hizmet, Donanım ve Personel Asgari Standartları

Yoğun bakım servislerinin fiziki şartları (Değişik başlık: RG-18/2/2012-28208)

MADDE 5 – (1) Yoğun bakım servislerinde fiziki altyapı, konum ve sağlık tesisi içerisindeki diğer birimlerle olan fonksiyonel ilişkileri bakımından uyulması gereken genel şartlar şunlardır:

a) Yoğun bakım servisleri sağlık tesisindeki diğer birimlerden, hasta, ziyaretçi ve hastane personelinin genel kullanım alanlarından ayrı, tercihen asansör, ameliyathane, acil servis, laboratuvar ve görüntüleme birimlerine yakın olacak şekilde yapılandırılır.

b) (Değişik: RG-22/3/2017-30015) İkinci ve üçüncü seviye erişkin ve çocuk yoğun bakım servisleri ile ikinci, üçüncü ve dördüncü seviye yenidoğan yoğun bakım servislerinin girişinde ayrı bir ön geçiş alanı bulunur. Ancak aynı tür yoğun bakım servislerinin farklı seviyeleri için ön geçiş alanları ortak kullanılabilir.

c) Hastaların yoğun bakım servisi ile ambulans girişi arasındaki naklinin hızla ve kolaylıkla sağlanması için gerekli düzenlemeler yapılır.

ç) (Değişik: RG-16/8/2015-29447) Hastane içinde, tercihen servisin yakınında yeterli büyüklükte hasta yakınları için bilgilendirme, görüşme ve bekleme amacıyla uygun bir alan düzenlenir. Bu görüşmeler ilgili hekimin veya sağlık personelinin talebi üzerine bir güvenlik görevlisi refakatinde gerçekleştirilir.

Yorum

Verilecek olanlar “Yeterli büyüklükte hasta yakınları için bilgilendirme, görüşme ve bekleme amacıyla uygun bir alan düzenlenir”; bilgi ve görüşme denilmektedir. Ayrıca “Bu görüşmeler ilgili hekimin veya sağlık personelinin talebi üzerine bir güvenlik görevlisi refakatinde gerçekleştirilir” ifadesi ile bir korunma amacı, kısaca güvensizlik vurgusu da belirtilmektedir.

Tıbbi Deontoloji Nizamnamesinde Sağlık Personeli görevi: “İnsan sağlığı, hayatı ve şahsiyetine dikkat, özen ve saygı göstermektir” ifadesi vardır.

Bilgilendirme konusunda da;

a) Bilgi, hastanın anlayabileceği şekilde, sosyal ve kültürel düzeyine uygun, tıbbi terimler kullanılmadan, mümkün olduğunca sadeleştirilerek, tereddüt ve şüpheye yer verilmeden, hastanın ruhi durumuna uygun ve gerektiğinde soru sormasını teşvik edecek tarzda nazik bir ifade ile verilir.

b) Hasta, sağlık durumu konusunda sözlü olarak, tıbbi müdahaleyi yapacak sağlık çalışanı tarafından bilgilendirilir. Tıbbi müdahaleyi başka bir sağlık çalışanı yapacaksa -bu durumu da içeren- hususlar bilgilendirilmiş onay formuna yazılır ve şahitle birlikte imza altına alınır. Hastanın talep etmesi halinde, bizzat tıbbi müdahaleyi yapacak sağlık çalışanı tarafından bilgilendirilmesi ve soruların cevaplandırılması sağlanır.

c) Hasta, yapılacak tıbbi müdahale hakkında bilgilendirilerek, varsa kendisine tanınan müdahale seçenekleri arasından seçim yapabilmesine imkân tanınır.

ç) Hastaya anlatılanları anlayıp anlamadığı sorularak, kendi ifadesiyle tekrar ettirilir ve anlaşılmayan hususlar tekrar anlatılır.

d) Sağlık durumu ile ilgili gereken bilgi bizzat hasta tarafından istenebilir. Hastanın, küçük, ayırt etme gücünden yoksun veya kısıtlı olması halinde yakını veya kanuni temsilcisi tarafından bilgi istenir.

e) Hasta, sağlık durumu hakkında bilgi almak ve tıbbi müdahaleye Onay göstermek üzere bir başkasına da yetki verebilir. Verilen yetkinin belgelendirilmesi gereklidir.

f) Hasta, tedavisi ile ilgilenen hekim dışında bir başka hekimden de sağlık durumu hakkında ikinci bir görüş talep edebilir.

g) Sağlık çalışanı, hastayı bilgilendirirken uygun ortamı sağlar ve hastanın mahremiyetine riayet eder.

... vurgusu bulunmaktadır.

Sağlık Personelinin Yoğun Bakımlarda, özellikle Yenidoğan Yoğun Bakım konusunda özel psikolojik, sosyal ve empati yaparak sevgi yaklaşımı eğitimini alması önemini arttırmaktadır.

Bilgilendirmede de sadece “nazik bir ifade ile verilir” vurgusu vardır. Şahsiyet vurgusu rastlanmamaktadır.

d) (Değişik: RG-18/2/2012-28208) Yoğun bakım servislerinde kayıtların tutulması ve muhafazası, iletişim ve sekreteryaya hizmetlerinin yürütülmesi, personelin işesi ve kısa süreli dinlenmesi, kadın ve erkek personelin kıyafet değiştirmesi için uygun ve yeterli destek hizmet alanları ayrılabilir. Hastane içinde tüm personel için genel bir kıyafet değiştirme bölümü varsa servis içinde ayrıca bir kıyafet değiştirme bölümü düzenlenmesi zorunlu değildir.

e) (Değişik: RG-18/2/2012-28208) Atıkların uzaklaştırılacağı, kirli malzeme ve cihazların geçici muhafazası, gerekirse temizlenebilmesi için içerisinde bir tezgâh, lavabo, musluk, sabun, kâğıt havlu ve ayakla kontrol edilebilen çöp kovası ile atık giderinin bulunduğu bir malzeme odası bulundurulur. Bu odanın çıkışı, kirli malzemeler servis içerisinde geçirilmeyecek şekilde düzenlenir.

f) Hasta alanları dışında, hasta bakımı için sık kullanılan malzemeler ile lüzumlu ilaç ve serumların muhafaza edileceği, direk ışıktan korunacak şekilde düzenlenmiş uygun bir depo alanı ayrılır.

g) Eczaneden hazır olarak temin edilemeyen ve servis içerisinde hazırlanması gereken ilaç ve infüzyonlar için destek alanı içerisinde ayrı bir hazırlama alanı oluşturulur.

ğ) Servis içindeki tezgâh, dolap ve dolap kapakları, az ek yeri olan, kolay temizlenebilir, dış yüzeyleri yalıtılmış, nem geçirmez, hareketli cihaz ve eşyaların çarpmasına dayanıklı malzemeden seçilir.

h) (Değişik: RG-29/5/2013-28661) Yoğun bakım servislerinde hasta alanı içerisinde tuvalet bulundurulmaz. Birinci ve ikinci seviye yoğun bakım servislerinde hasta alanının hemen dışında, sadece personel eşliğindeki yoğun bakım hastalarının kullanımına tahsis edilmiş bir tuvalet bulundurulabilir. Kardiyoloji hastalarının takip edildiği yoğun bakım servislerinde ise tuvalet, hemşire gözetim alanı içerisinde bulundurulabilir.

ı) (Değişik: RG-22/3/2017-30015) Servis girişinde en az bir ve hasta alanında her altı yatağa kadar en az bir adet olacak şekilde suyun çevreye sıçramasını ve göllenmesini önleyecek genişlik ve derinlikte, sabun ve kâğıt havlu yeri mevcut olan lavabo ve sağlık çalışanlarının kolayca ulaşabileceği el antiseptiği bulunur.

i) Duvar ve tavan yüzeylerinde kolay temizlenebilir, aşağıya parçacık dökülmeyecek nitelikte malzeme veya boya kullanılır ve açık renk tercih edilir. Duvar yüzeyleri hareketli cihaz ve eşyaların çarpma noktalarında korumalı olacak şekilde yapılandırılır.

j) Zemin yüzeylerinde kolay kırılmaz, yüzeyi mat ve kaymayı önleyen, sık temizlemeye uygun ve mikroorganizma üremesini en aza indirgeyebilen, kimyasallara gerek duyulmadan ve kolayca temizlenebilir, anti-statik özellikte malzeme kullanılır.

k) (Değişik: RG-22/3/2017-30015) Merkezi havalandırma sistemi bulunan veya bulunması zorunlu olan her seviyedeki yoğun bakım servislerinde pencerelerin açılabilir özelliğinin bulunmaması kaydıyla, hasta alanlarının gün ışığı alması sağlanır. Penceresi bulunan yoğun bakım servislerinde; hastaların, damar içi (IV) sıvıların, monitör ve ekranların gün ışığından doğrudan etkilenmemesi ve hastaların mahremiyetini sağlamak için gerekli düzenlemeler yapılır.

l) Servis ışıklandırması hastanın cildini en iyi şekilde gösterebilecek, yansıma ve gölgeleme yapmayacak biçimde tesis edilir. Hasta başı ışıklandırma tercihen her yatak için ayrı ve ayarlanabilir nitelikte olmalıdır.

m) Yoğun bakım servisleri izolasyon odaları dahil, gürültü ve akustiği engelleyecek, arka plan gürültüyü en aza indirecek şekilde yapılandırılır.

n) Yoğun bakım servislerinde hastaların sürekli gözetim ve izlenmesine uygun, merkezi konumda bir alan ayrılır.

o) Her yatağın yanında hasta takip formlarının ve dosyalarının tutulduğu ve muhafaza edildiği bir düzenek bulunur.

ö) (Değişik: RG-22/3/2017-30015) İzolasyon odaları dâhil, yoğun bakım servislerinde her yatak için ayrı olmak üzere zeminde olmayan ve hasta başı en az oniki çıkışlı elektrik paneli bulunur. Ancak birinci seviye yoğun bakım servislerinde, en az dört çıkışlı elektrik paneli bulunması yeterlidir. Birinci seviye hariç, tüm yoğun bakım servislerinde en az iki basınçlı hava çıkışı, iki oksijen çıkışı ve iki vakum sistemi bulunur. Birinci seviye yoğun bakım servislerinde ise bir basınçlı hava çıkışı, bir oksijen çıkışı ve bir vakum sistemi bulunması yeterlidir. Erişkin, çocuk ve yenidoğan yoğun bakım servislerinde en az iki basınçlı hava çıkışı, iki oksijen çıkışı ve iki vakum sistemi bulunur. Ancak, birinci seviye yoğun bakım servislerinde basınçlı hava zorunlu değildir. Diğer sistemlerin ise en az bir çıkışlı olması yeterlidir.

p) (Ek: RG-18/2/2012-28208) Yoğun bakım servislerindeki muslukların dirsek veya ayakla kontrol edilmesi veya otomatik açılır kapanır olması tercih edilir.

r) (Ek: RG-29/5/2013-28661) Sağlık tesislerinde uzmanlık dallarına özgü hastalıklar için ilgili klinikler bünyesinde mevcut yoğun bakım servislerinden bağımsız ayrı yoğun bakım servisleri açılmaz. Ancak hasta yoğunluğu veya fiziki alan yetersizliği nedeniyle zorunlu olarak kurulan bu yoğun bakım servisleri hizmet seviyesine uygun asgari şartları taşır.

s) (Ek: RG-29/5/2013-28661) (Değişik: RG-16/8/2015-29447) Kardiyovasküler cerrahi yoğun bakım yatakları hariç olmak üzere koroner, dâhili ve cerrahi yoğun bakım yatakları; aynı seviyede olmak ve seviyesine uygun asgari şartları taşımak kaydıyla aynı yoğun bakım servisinin fiziki alanı içerisinde birlikte yapılandırılabilir. Bu şekilde yapılandırılan genel yoğun bakım servisindeki mevcut yataklar, toplam yatak sayısı olarak değerlendirilir ve buna göre tescil edilir.

Erişkin yoğun bakım servislerinin fiziki şartları

MADDE 6 – (1) Yoğun bakım servislerinde bulunması gereken genel özelliklerin yanı sıra:

a) (Değişik: RG-18/2/2012-28208) Erişkin yoğun bakım servislerinde destek alanları hariç, yataklar arasındaki mesafe en az 1,5 m olacak şekilde, her yatak için en az 12 m² alan ayrılır.

b) Yatak sayısı on ve altında olan yoğun bakım servisleri tek servis olarak düzenlenebilir. On'dan fazla yatağı olan yoğun bakım servisleri ise en fazla altı ila on yataktan oluşan birden fazla birime ayrılır.

c) (Değişik: RG-16/8/2015-29447) Yoğun bakım yatakları arasında gerektiğinde kullanılmak üzere kolay temizlenebilir bir ayırma düzeneği bulundurulur.

ç) Yoğun bakım servisinin bulunduğu katta, hasta alanı haricinde olmak kaydıyla, sürgü ve idrar kapları için temizleme ve muhafaza alanı ile tek kullanımlık malzemeler için kullanım öncesi muhafaza alanı ayrılır.

d) Koroner yoğun bakım ve birinci seviye yoğun bakım servisleri diğer yoğun bakım servislerinden ayrı mekânlarda düzenlenebilir.

e) (Değişik: RG-16/8/2015-29447) Bünyesinde ayrıca çocuk yoğun bakım servisi bulunmayan veya çocuk yoğun bakım servisi bulunup da boş yatak bulunmayan sağlık tesislerinde; dahili ve cerrahî branşlar dâhil, yoğun bakım gereksinimi olan tüm çocuk hastaların bakım ve tedavisinin, uygun çocuk yoğun bakım yatağı bulununcaya kadar erişkin yoğun bakım servislerinin uygun şekilde ayrılmış bölümlerinde yatırılarak sağlanması zorunludur.

f) Genel ışıklandırma tercihen, gündüz 150 fc veya 1614 lux, gece 100 fc ya da 1076 lux olacak şekilde ayarlanır.

Çocuk yoğun bakım servislerinin fiziki şartları

MADDE 7 – (1) Yoğun bakım servislerinde bulunması gereken genel özelliklerin yanı sıra:

a) Çocuk yoğun bakım servisleri, mümkün olduğunca, her hastaya ve yakınlarına özel bir ortam ayrılabilir şekilde düzenlenir.

b) Destek alanları hariç, yataklar arasındaki mesafe en az 2 m olacak şekilde, her yatak için en az 12 m² alan ayrılır.

c) Genel ışıklandırma tercihen 20 fc veya 215 lux, spot ışıklandırma 150 fc veya 1600 lux olacak şekilde ayarlanır.

Ç) Yoğun bakım yatakları arasında gerektiğinde kullanılmak üzere enfeksiyon kontrol ilkelerine uygun biçimde bir ayırma düzeneği bulundurulur.

d) Yoğun bakım servisinin bulunduğu katta, hasta alanı haricinde olmak kaydıyla, sürgü ve idrar kapları için temizleme ve muhafaza alanı ile tek kullanımlık malzemeler için kullanım öncesi muhafaza alanı ayrılır.

Yenidoğan yoğun bakım servislerinin fiziki şartları

MADDE 8 – (1) Yoğun bakım servislerinde bulunması gereken genel özelliklerin yanı sıra:

a) Çocuk sağlığı hastalıkları alanında faaliyet gösteren dal hastaneleri hariç, genel hastaneler bünyesindeki yenidoğan yoğun bakım servisleri, doğum yaptırılan birimlere yakın ve tercihen aynı katta olmalıdır. Aynı katlarda olması halinde süratli, kolay ulaşımı sağlayan ve transport kuvvüzü taşıyabilecek nitelikte bir asansör bulunmalıdır.

b) (**Değişik birinci cümle: RG-29/5/2013-28661**) Bünyesinde yenidoğan yoğun bakım servisi bulunan sağlık tesislerinde; özellikle prematüre bebeği olan annelerin, taburcu olmadan önce, bebekleriyle birlikte kalabilecekleri ve tercihen servis ile aynı katta, en az bir yatak olmak kaydıyla ve on kuvvözden sonraki ilave her on kuvvöz için bir yatak olacak şekilde anne uyum odaları tahsis edilir. (**Ek cümle: RG-29/5/2013-28661**) Bir anne uyum odasında en fazla üç yatak bulundurulabilir. (**Değişik cümle: RG-22/3/2017-30015**) Anne uyum odaları, normal hasta odaları ile aynı standartlara sahip olmalıdır. Bu odalarda, hasta başı oksijen ve vakum sistemi, hasta başı hemşire çağrı sistemi, telefon, lavabo, oda içinde veya dışında annelerin kullanabileceği banyo ve tuvalet bulunur.

c) Servis bünyesinde anne sütü ile emzirmenin desteklenmesi için uygun koltukları, lavabosu bulunan, görevli personel ile rahat iletişim kurma imkânı sağlayan ayrı bir alan düzenlenir. Bu alanda süt sağlamak ve saklamak için uygun ekipman bulunması sağlanır.

Ç) Yenidoğan yoğun bakım servisi ile diğer yoğun bakım servisleri birbirinden ayrı yapılandırılır. Ancak ön geçiş alanları ortak kullanılabilir.

d) (**Değişik: RG-18/2/2012-28208**) Destek alanları hariç, her yenidoğan yoğun bakım yatağı başına en az 6 m² alan ayrılır ve her kuvvöz için; birinci seviyede 60 cm, ikinci seviyede 90 cm ve üçüncü (**Ek ibare: RG-22/3/2017-30015**) ve **dördüncü** seviyede 120 cm yataklar arası mesafe bırakılır.

e) Yenidoğan yatakları radyan ısı kaybını ve artışını önlemek amacıyla servisteki pencerelerden en az 60 cm uzaklıkta bulunur ve havalandırma çıkışlarına yakın yerleştirilmez.

f) Gereksiz ultraviyole ve infrared radyasyondan korunmak için uygun lambalar, mercekler ve filtreler kullanılır. Işık sistemi yenidoğanın cildini en iyi şekilde gösterebilecek, yansıma ve gölgeleme yapmayacak biçimde tesis edilir. Yenidoğanın gelişmekte olan retinasının ışıktan zarar görmesini engelleyici düzenlemeler yapılır.

g) Serviste yenidoğan bakım ve diğer destek bölümlerinin yakın olduğu alanlarda görevli personel ile yenidoğanın gereksinimlerini karşılayabilecek nitelikte, çoklu ışıklandırma düzenlemeleri yapılır.

Ğ) Arka plandaki devamlı ve geçici gürültünün, izolasyon odaları dahil, yenidoğan yataklarının bulunduğu alanda saatte ortalama 50-55 dB'i, en fazla olarak da 70 dB'i geçmemesi sağlanır.

h) (**Değişik: RG-22/3/2017-30015**) Doğum salonu, ameliyathane gibi doğum yapılan alanlarda bir radyan ısıtıcılı Servo kontrollü açık yataktan oluşan, yeterli Neonatal resüsitasyon alanı ve resüsitasyon için gerekli donanımı bulunan bir bölüm oluşturulur. Buralarda görevli tüm hekim, hemşire ve ebelerin Neonatal Resüsitasyon (NRP) eğitimi almaları sağlanır.

ı) Yenidoğan cerrahi yoğun bakım servisleri de bu Tebliğin yenidoğan yoğun bakım servislerine ilişkin hükümlerine tabidir.

Bulundurulması zorunlu donanım, personel ve hizmet asgari standartları

MADDE 10 – (1) Erişkin, çocuk ve yenidoğan yoğun bakım servislerinin seviyelerine göre tanımları, verilmesi gereken hizmetin kapsamı, asgari yatak, personel, tıbbî cihaz ve donanıma ilişkin standartlar Ek-1, Ek-2 ve Ek-3'te gösterilmiştir.

(2) (**Ek fıkra: RG-29/5/2013-28661**) Sağlık tesisi yönetimleri, Acil Sağlık Hizmetleri Çağrı Kayıt ve Operasyon Yönetim Sistemine veri aktaracak yapıya sahip hastane otomasyon sistemini oluşturmak, İl Ambulans Servisi Komuta Kontrol Merkezi-Hastane Entegrasyon Programına dâhil olmak ve bilgileri anlık güncelleyerek hizmetin sürekliliğini sağlamakla yükümlüdür. Sağlık tesisleri tarafından yoğun bakım servislerinin seviyesi ile boş ve dolu yatak sayıları Acil Sağlık Hizmetleri Çağrı Kayıt ve Operasyon Yönetim Sistemi ve Bakanlık Hasta Bilgi ve Yönetim Sistemine girilir.

Güvenlik önlemleri

MADDE 13 – (1) Yoğun bakım servislerinde hastanın, hasta yakınlarının ve çalışanların emniyetini sağlamak için sağlık tesisi yönetimlerince aşağıdaki güvenlik önlemlerinin alınması zorunludur.

a) Servis girişi ve çıkışları mümkün olduğunca en az sayıda planlanır. Kontrol noktaları servis girişine yakın ve görülebilecek şekilde yapılandırılır.

b) Günün her saatinde görevli personel dışında ilgisi olmayan kişilerin servise girmesi kontrollü geçiş özelliği olan kapılar konarak engellenir ve gerektiğinde girişlerin yeterli sayıda güvenlik kamerası ile izlenmesi sağlanır.

c) Güvenlik önlemleri alınırken görevli personel, hasta, hasta yakını, aile ve bebeklerin rahatlığı ve mahremiyetinin korunması esastır.

Ç) Tüm elektrik çıkışları ortak bir zemine monte edilir. Kabul edilebilir kaçak miktarının, koruyucu uygulama standartlarına ve donanım kalitesi standartlarına uygun olması sağlanır. Personel muhtemel elektrik tehlikeleri konusunda bilgilendirilir.

d) Yangından korunma mevzuatı çerçevesinde gerekli önlemler alınır. Yoğun bakım servisleri hastaların acil ve afet durumlarında kolaylıkla ve süratle tahliye edilmesine imkân verecek katlarda yapılandırılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sorumlu Uzman Tabip ve Personel Görevlendirilmesi, Görev, Yetki ve Sorumluluklar ile Personelin Eğitimi

Sorumlu uzman tabip ve personel görevlendirilmesi

MADDE 17 – (1) (**Değişik: RG-16/8/2015-29447**) Yoğun bakım servisi sorumlusu uzman tabip üniversite hastanelerinde ilgili ana bilim dalı başkanının görüşü alınarak ilgili klinik hekimlerinden baştabip tarafından görevlendirilir. Eğitim ve araştırma hastanelerinde yoğun bakım servisi sorumlusu, ilgili kliniğin öncelikli olarak eğitim sorumlusu ihtiyaç halinde ise idari sorumlusu olacak şekilde hastane yöneticisi tarafından görevlendirilir. Eğitim verilmeyen sağlık kuruluşu ve kliniklerin yoğun bakım servisi sorumlusu hastane yöneticisi tarafından (a) bendinde belirtilen klinik hekimlerinden seçilir. Hastanın takip ve tedavisinden; tek branş yoğun bakım servislerinde yoğun bakım servisi sorumlusu hekim, birden fazla branşta hasta kabul edilen yoğun bakım servislerinde ise hastanın yoğun bakım servisine yatışını yapan hekim primer sorumludur. Görevlendirme, baştabibin belirleyeceği sürelerle, ilgili uzman tabipler arasında dönüşümlü olarak yapılabilir. Yoğun bakım sorumlusu olarak görevlendirilebilecek uzman tabipler şunlardır:

a) (**Mülga ibare: RG-16/8/2015-29447**) (...) Yoğun bakım servislerinde yoğun bakım uzmanı, bulunmaması durumunda genel cerrahi, iç hastalıkları, anesteziyoloji ve reanimasyon veya göğüs hastalıkları uzmanları arasından, branş yoğun bakım servislerinde ise ilgili uzmanlık dalındaki bir uzman görevlendirilir.

b) Çocuk yoğun bakım servislerinde çocuk yoğun bakım uzmanı, bulunmaması durumunda, tercihen Bakanlıkça düzenlenen çocuk yoğun bakım eğitimi almış bir çocuk sağlığı ve hastalıkları uzmanı veya bir çocuk cerrahisi uzmanı görevlendirilir.

c) (**Değişik: RG-22/3/2017-30015**) Birinci, ikinci ve üçüncü seviye yenidoğan yoğun bakım servislerinde Neonatoloji uzmanı tabip bulunmaması durumunda tercihen yenidoğan yoğun bakım konusunda deneyimi olan bir çocuk sağlığı ve hastalıkları uzmanı görevlendirilir. Dördüncü seviye (IV A ve IV B) yenidoğan yoğun bakım servislerinde Neonatoloji uzmanı tabibin görevlendirilmesi zorunludur.

(2) Yoğun bakım servislerinde Ek-1, Ek-2 ve Ek-3'te gösterilen uzman tabip ve hemşire asgari standardına ilave olarak, hizmetin yoğunluğu ve vakaların özelliğine göre yoğun bakım hizmetleri ihtiyacını karşılayacak nitelik ve sayıda personel baştabip tarafından görevlendirilebilir.

Sorumlu uzman tabibin görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 18 – (1) (Değişik cümle: RG-16/8/2015-29447) Sorumlu uzman tabip, hizmetin koordinasyonu ve organizasyonundan, bir bütün olarak planlanıp yürütülmesinden ve ekibinde görevli tüm personelden ilgili eğitim sorumlusu veya anabilim dalı başkanına, eğitim verilmeyen sağlık tesislerinde ise hastane yöneticisine karşı sorumlu olup görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

a) Hizmetlerin, kendisine bağlı personelin görev dağılımını, birbirleriyle olan iletişimlerini, iş akışı ve nöbet hizmetlerini bu Tebliğ hükümlerine ve ilgili sair mevzuata uygun olarak planlar, baştabibin onayına sunar ve ilgililere tebliğ edilmesini sağlar.

b) Yoğun bakım personeline hizmet ve uygulamalar konusunda hizmet içi eğitim verir veya verilmesini sağlar, periyodik toplantılar düzenler, aksaklık ve noksanlıkları tespit eder ve hizmetin geliştirilmesi, yeni tedavi yöntemleri ile teknolojik gelişmelerin takibi ve uygulanması konusunda kararlar alır ve uygular.

c) Lüzumlu ilaç, tıbbi cihaz, araç, gereç ve tıbbi sarf malzeme ihtiyacının tespiti ve temini, uygun koşullarda muhafazası ve kullanılmasını sağlar.

Ç) Sterilizasyon koşullarının sağlanması ve denetlenmesi, enfeksiyonlardan korunma, tıbbi atıkların toplanması ve depolanması ile ilgili iş ve işlemlerin mevzuatına uygun olarak yürütülmesini sağlar.

d) Olağan dışı durumlarda birime davet edilecek ilave personeli belirler, uygulama planlarını yapar ve baştabibin onayına sunar.

e) Yoğun bakım servislerine hastanın yatırılması, takip ve tedavi işlemleri ile konsültasyon hizmetlerinin verilmesi, taburcu edilmesi veya kurum dışına sevk edilmesine, lüzumu halinde ilgili dal uzmanı tabipler ile birlikte değerlendirerek karar verir.

f) Yoğun bakım hastalarının tedavilerinin etkin bir şekilde verilebilmesi için gerekli görülen branşlardaki uzman tabiplerin yoğun bakım servisine davet edilmesini ve konsültasyonlarının düzenli olarak sürdürülmesini sağlar.

g) Yoğun bakım servislerine yatışına karar verilen hastaların, ilgili klinikten çıkışı yapılarak yoğun bakım servisine girişinin yapılmasını ve sorumlusu olduğu servisin hastası olarak kayıt altına alınmasını, kliniklere alınacak hastaların yine aynı usulle çıkış işleminin yapılarak ilgili kliniğe yatış kaydının yapılmasını sağlar.

Ğ) Hasta yatışı, taburculuk veya kurum dışına sevk işlemlerinin yoğun bakım üzerinden doğrudan gerçekleştirilmesini sağlar.

h) Yoğun bakım hizmetlerinin hasta hakları mevzuatına, tıbbi deontolojiye, etik ilke ve kurallara uygun olarak yürütülmesini sağlar.

ı) Organ donör olabilecek hastalar hakkında organ nakli koordinatörünü önceden bilgilendirir. (**Ek cümle: RG-29/5/2013-28661**) Bu amaçla, Bakanlıkça belirlenen kayıt ve bildirim sistemlerinin kurulmasını ve merkezi sisteme entegrasyonunu sağlar.

i) Aile hekimliği uygulamasına ilişkin mevzuatta yer alan kendileri ile ilgili görevleri de yapmakla yükümlüdür.

Personelin eğitimi

MADDE 19 – (1) Yoğun bakım servislerinde görevlendirilen sorumlu uzman tabip, hemşire, sağlık memuru (toplum sağlığı) ve ebelerin Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda yoğun bakım ve resüsitasyon eğitimleri almaları sağlanır. (**Ek cümle: RG-22/3/2017-30015**) Ancak 17'nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen uzmanlık dallarında ve branş yoğun bakım servislerinde yoğun bakım sorumlusu olarak görevlendirilecek uzman tabipler için bu eğitimlerin alınması şartı aranmaz.

YEDİNCİ BÖLÜM

Denetim ve sorumluluk

MADDE 23 – (1) Yoğun bakım servislerinin, bu Tebliğ hükümlerine uygun olarak yapılandırılması ve işleyişinden ilgili sağlık tesislerinin baştabipleri, yoğun bakım sorumlu tabipleri birinci derecede ve müteselsilden; bu birimlerin denetim ve koordinasyonundan ise müdürlükler sorumludur.

(2) Müdürlükler işleyiş ile alakalı denetimleri yılda en az bir defa komisyon aracılığı ile yapar, sonuçları değerlendirir ve tespit edilen sorun ve aksaklıkları ilgili sağlık tesisi baştabibine bildirerek gerekli tedbirlerin alınmasını sağlar. Lüzumu hâlinde denetim sonuçlarını raporlayarak Bakanlığa bildirir.

(3) (**Ek: RG-18/2/2012-28208**) Komisyon üyeleri, Seviye Tespit ve Denetleme Formunun gerçeğe uygun olarak düzenlenmesinden sorumludur. Bakanlıkça yapılacak yerinde denetimlerde yoğun bakım servislerinin bu Tebliğde belirtilen standartlara göre seviyele dirilmediğinin tespit edilmesi halinde, ilgili Komisyon üyeleri hakkında idari işlem yapılır.

Yenidoğan temel bakım hizmetleri

MADDE 23/A – (Ek: RG-22/3/2017-30015)

(1) Her yenidoğan için anne yanında (kot/beşik/sepet) verilmesi gereken yenidoğan temel bakım hizmetleri şunlardır:

- Doğum sonrası yenidoğanın stabilizasyonu ve yenidoğanın ilk muayenesinin yapılması,
- Bebekte hipotermimin önlenmesi,
- Yenidoğanda K vitamini uygulaması,
- Yenidoğanda göz, göbük, cilt ve ağız bakımının yapılması,
- Doğumdan sonraki ilk otuz dakika içinde anne sütünü almaya başlamasının sağlanması,
- Anne eğitimi, emzirme desteği ve emzirme eğitiminin verilmesi,
- Taburculuk eğitiminin ve sık karşılaşılan sorunlarla ilgili aile bilgilendirmesinin yapılması,
- Topuk kanı örneği gönderilmesi, işitme taraması ve sair tarama testlerinin yapılması.

Tebliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin Tarihi: 20/7/2011: 28000

Tebliğde Değişiklik Yapan Tebliğlerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin Tarihi: 8/2/2017: 29973 ve 22/3/2017: 30015

Yorum

Yaklaşım hakkında yapılan vurgular; *a) özel bir ortam, b) emzirmenin desteklenmesi, c) görevli personel ile rahat iletişim kurma imkânı, d) rahatlığı ve mahremiyetinin korunması* yapılmaktadır. Personeli görevi: *İnsan sağlığı, hayatı ve şahsiyetine dikkat, özen ve saygı göstermektir*” ifadesi mahremiyet kavramının çok ötesindedir.

Bazı belirtilenler not edilmelidir. Bunlar;

- Her hastaya ve yakınlarına özel bir ortam ayrılabilir şekilde düzenlenir

- Servis bünyesinde anne sütü ile emzirmenin desteklenmesi için uygun koltukları, lavabosu bulunan, görevli personel ile rahat iletişim kurma imkânı sağlayan ayrı bir alan düzenlenir
- Güvenlik önlemleri alınırken görevli personel, hasta, hasta yakını, aile ve bebeklerin rahatlığı ve mahremiyetinin korunması esastır.
- Anne eğitimi, emzirme desteği ve emzirme eğitiminin verilmesi
- Uzman Hekimin Görevleri: Yoğun bakım hizmetlerinin hasta hakları mevzuatına, tıbbi deontolojiye, etik ilke ve kurallara uygun olarak yürütülmesini sağlar

Tıbbi Deontoloji Nizamnamesi temel alınması önemini arttırmaktadır. Etik ilkeler uluslararası bir boyut olarak, hukukta da yer alan bir prensiplerdir. İlk aşama da a) Doğru nedir, Etik nedir algısı yapılarak ilkeler irdelenmeli, ikinci aşamada da b) Bu bebeğe ne yapmalıyım boyutu gündeme gelmektedir. Bilim tarafında 1) veri, bilgi ve insana göre karar, insan, birey tarafında da 2) bilgilendirme ve rıza (onay değildir, ancak yaşam hakkı rızadan önce gelmektedir), empati, sosyal durum ile karar boyutu olmaktadır. Kısaca ilk aşamadaki karar ile ikinci aşamadaki karar uyusmalıdır. Uyuşmadığı durumda uzman görüşleri gerekebilir. Başlıca kararların yapısı; 1) kabul edilebilir olması, 2) bireye zarar vermemesi, 3) kişinin rızasının olması, 4) insancıl boyutu olmalı, 5) benzer durumlarda da aynısı uygulanabilir olmalıdır. Ancak ötenazi Ülkemizde suç olduğu için, benzer durum olarak Ülkemizde uygulanması suçtur.

Rıza şartı aranmayan durumlar

Aşağıda belirtilen durumlarda bilgilendirilmiş onaylar kabul edilemez, geçersizdir.

- a) Birinci fıkrada belirtilen Bilgilendirilmiş Onay Formundaki standartlara aykırı olarak alınan,
- b) Bilgilendirme yapılmadan alınan,
- c) Hasta haklarına ve yasalara uygun olmayacak şekilde alınan,
- ç) Belli bir süreyi aşmış gebeliğin, tıbbi zaruret olmadan sonlandırılması için verilen,
- d) Ötenazi, DNR (Do not Resüsite = Resüsitasyon yapmayın talimatı) için verilen,
- e) Baskı, tehdit, eksik bilgilendirme ya da kandırma yoluyla alınan onaylar.

Birçok rıza formunda, ameliyatı kabul ettiği şeklinde bir imza olmaktadır. Açıklama yazılı olmadan rıza usulüne uygun kabul edilemez. Bilgilendirme boyutunda hastalığın, tıbbi uygulama hakkında değil, işlemin, durumun bireye uyarlanması yapılmalıdır.

Bilgilendirmedeki Başlıca parametreleri:

Bilgilendirme Aşamaları

1. Sağlık durumunu
  1. HASTALIK/SORUN/BAŞVURU
  2. HASTALIĞIN OLASI SEBEPLERİ
2. TANI İÇİN GİRİŞİMLER
  1. Kendisine uygulanacak tıbbi işlemler (TEDAVİ)
  2. Tetkiklerde bilgilendirme ile yapılmalıdır
3. TEDAVİ ve GELİŞMELER HAKKINDA BİLGİLENDİRME (Devamlı Bilgilendirme)
  1. Ücret ödenmesi-sevk durumu
  2. Hasta yararına göre değişim (Dinamik TEDAVİ Yaklaşımı)
  3. Tedavi süresi, hedeflenenler (İZLENECEK YÖNTEM)
  4. Kendisine alternatif tedavi seçeneği sunulabileceği, ancak üzerinde deney yapılmayacağı
4. HASTA SORUMLULUKLARI
5. ÖNGÖRÜLEN RİSKLER VE RAHATSIZLIKLAR (RİSK TABLOSU AŞAĞIDA SUNULMAKTADIR)
  1. Faydaları ve muhtemel sakıncaları (UYARILAR, RİSKLER, KONTRAENDİKASYONLAR, SAKINCALAR-ÇEKİNCELER)
6. Tedavinin palyatif, semptom giderici veya tedaviye yönelik olmadığı konusunda bilgilendirme (Yaşam Kalitesi Kavramı)
  1. Alternatif tıbbi müdahale usulleri
  2. Alternatif yöntemlerin prognoz (süresi, seyri ve tahmini sonucu) ve rizikoları
7. Tedaviyi reddedebileceği
Tedavinin kabul edilmemesi halinde ortaya çıkabilecek muhtemel sonuçları

8. Gizlilik temel ilkelerdendir
9. İLAÇLARIN ÖZELLİKLERİ
10. Hastalığın olası seyri ve neticeleri
(KOMPLİKASYONLAR ve YAŞAMSAL SAĞKALIM)
11. TEDAVİ SONLANMASI
12. YENİDEN TIBBİ YARDIMA ULAŞACAĞI YER

Hukuksal Dayanak⁵

Bilgilendirme ve Rıza verilmesi konusundaki ULUSAL YASAL DAYANAK:

1. Anayasanın 17. Maddesi,
2. 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu,
3. 4721 Sayılı Medeni Kanun,
4. 1219 Sayılı Tababet ve Şua-batı Sanatlarının Tarzı İcrasına dair Kanununun 70. maddesi,
5. Tıbbi Deontoloji Nizamnamesi (Resmî Gazete: 19.2.1960, No: 10436); 13-14/2. Maddesi,
6. 2238 Sayılı Doku ve Organ Alınması, Saklanması, Aşılması ve Nakli Hakkındaki Kanununun 7. Maddesi,
7. Hasta Hakları Yönetmeliği, Resmi 1998, Sayı: 23420, 15, 18, 26, 30-31 Maddeleri,
8. 2827 Nüfus Planlaması Hakkındaki Kanununun 4-6 Maddeleri.

ULUSLARARASI DAYANAK:

1. 1981 Lizbon Bildirgesi: Hasta Hakları,
2. Amsterdam, 28-30 Mart 1994,
3. 1995 Dünya Tabipler Birliği, Bali/Endonezya Bildirgesi,
4. HASTA HAKLARINA İLİŞKİN AVRUPA STATÜSÜ (ANA SÖZLEŞMESİ) * Roma, Kasım 2002.

Bilmez misin her tıbbi uygulamada rıza almalısın, Yaşam Hakkı ise elbet gerekmez

<p>Her canlı, özellikle insanların hastalanmaları, yapıları gereğidir Hasta olunca insan, daha kırılgandır Canlının yaşam boyutu, yaşam kalitesi Doğrudan irdeleme edilmektedir İlaçların prospektüsünde sayısız bilgi vardır Bunların bireye özgü boyutları Sayısız bilim gibi sunulan bilim dışı bilgi Alternatif tedavi seçenekleri iken Placebo yaklaşımının alternatif olarak gösterilmesi Hasta, kirli bilgilerden arındırılmak istemektedir İnsan gibi yaklaşım arzu etmektedir Hasta Hakları Birimleri oluşturulmuş Bunlar, Yönetimin hasta sorunlarını ilk planda ulaşıp Buna göre örtme çabası içine girdiği Mükemmellik testleri ile yapıyı desteklemek amacıyla Kuvvet ayrılığı değil, yönetim gücünü kullanan yerler Kısaca, birey, sistem içinde yalnız kalmakta Sorunları iletecek bir başvuru yapamamaktadır</p> <p>Pırlantalar alır, kıymetlilerle donatırsın Bir gönülden sunulan papatya kadar değeri olmayabilir Sevgi dolu bir kucak, bebeğin/hastanın en kıymetlisidir</p>	<p>Disease and even death is the condition of living organism When you have a problem and disease More vulnerable of breaking The life and the quality of health The happiness and satisfaction criteria Grounding from the individual perspective Therefore, informative consent is the primum Medical science is the only reasoning Thus, tailoring the treatment, due to the person Alternative ways are also must be on medicine Phantasies have no way at the medical practice Placebo is placebo, some effects be noticed Not meaning any treatment, only may be reduced pain Statistically the biology, medicine is not on rule The perfection is not be seen at any case or circumstances Not the diversity of powers, there is only one person There is no best place, then medical staff, who is in love To be hold tight and even be cry at the shoulders</p> <p>Diamond is forever a gift to a person Thus not more than a single daisy Given from the lover, the warm of love is not in diamonds</p>
<p>Kitap bilgisi bugün internet ile ulaşılmaktadır Sorunların bireye özgü terzi gibi uyarlanması Tedavinin de buna göre yapılandırılmasını öğrenmek Kısaca insana insancıl yaklaşım, kişi kendi sağlığı açısından Hayatı ve şahsiyetine dikkat, özen ve saygı görmek ister MAA</p>	<p>To reach the knowledge is easy now Internet is only an information, past, the last recent source Thus, a lot of undesired and nonscientific aspects Full of trash, thus an expert be eradicated Form the benefit, by caring, humanity and by respect MAA</p>

3. HASTA VE YAKINLARININ HAKLARI⁶

<https://www.medicana.com.tr/hasta-ve-ziyaretci-rehberi/hasta-ve-yakinlarinin-haklari>

1. Sağlık Hizmetlerinden Faydalanma Hakkı

Hasta, adalet ve hakkaniyet ilkeleri çerçevesinde sağlıklı yaşamının teşvik edilmesine yönelik faaliyetler ve koruyucu sağlık hizmetleri de dahil olmak üzere, sağlık hizmetlerinden ihtiyaçlarına uygun olarak faydalanma hakkına sahiptir.

2. Bilgi İsteme Hakkı

Hasta, sağlık hizmetlerinden nasıl faydalanabileceği konusunda bilgi isteyebilir. Bu hak, hangi sağlık kuruluşundan hangi şartlara göre faydalanılabileceğini, sağlık kurum ve kuruluşları tarafından verilen her türlü hizmet ve imkânın neler olduğunu ve müracaat edilen kuruluştan verilen sağlık hizmetlerinden faydalanma usulüne öğrenme haklarını da kapsar.

3. Sağlık Kuruluşunu Seçme ve Değiştirme Hakkı

Mevzuatın öngördüğü usul ve şartlara uyulmak kaydı ile, sağlık kurum ve kuruluşunu seçme ve seçtiği sağlık kuruluşunda verilen sağlık hizmetinden faydalanma hakkına sahiptir. Mevzuat ile belirlenmiş sevk sistemine uygun olmak şartı ile hasta sağlık kuruluşunu değiştirebilir. Acil vak'alar dışında, herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olup da mevzuatın öngördüğü sevk zincirine uymayanlar aradaki ücret farkını kendileri karşılar.

4. Personeli Tanıma, Seçme ve Değiştirme Hakkı

Mevzuat ile belirlenmiş usullere uyulmak şartı ile hastanın, kendisine sağlık hizmeti verecek olan personeli serbestçe seçme, tedavisi ile ilgilenen tabibi değiştirme ve başka tabiplerin konsültasyonunu istemek hakkı vardır. Personeli seçme, tabibi değiştirme ve konsültasyon isteme hakları kullanıldığında, mevzuat ile belirlenen ücret farkı, bu hakları kullanan hasta tarafından karşılanır.

5. Öncelik Sırasının Belirlenmesini İsteme Hakkı

Sağlık kuruluşunun hizmet verme imkanlarının yetersiz veya sınırlı olması sebebiyle sağlık hizmeti talebi zamanında karşılanamayan hallerde, hastanın, öncelik hakkının tıbbi kriterlere dayalı ve objektif olarak belirlenmesini istemek hakkı vardır. Acil ve adli vak'alar ile yaşlılar ve özürhâller hakkında öncelik sırasının belirlenmesinde ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

6. Tıbbi Gereklere Uygun Teşhis, Tedavi ve Bakım Hakkı

Hasta, modern tıbbi bilgi ve teknolojinin gereklerine uygun olarak teşhisinin konulmasını, tedavisinin yapılmasını ve bakımını istemek hakkına sahiptir. Tababetin ilkelerine ve tababet ile ilgili mevzuat hükümlerine aykırı veya aldatıcı mahiyette teşhis ve tedavi yapılamaz.

7. Tıbbi Gereklilikler Dışında Müdahale Yasağı Hakkı

Teşhis, tedavi veya korunma maksadı olmaksızın, ölüme veya hayati tehlikeye yol açabilecek veya vücut bütünlüğünü ihlal edebilecek veya akli veya bedeni mukavemeti azaltabilecek hiçbir şey yapılamaz ve talep de edilemez. 8. Ötenazi Yasağı Hakkı Ötenazi yasaktır. Tıbbi gereklerden bahisle veya her ne suretle olursa olsun, hayat hakkından vazgeçilemez. Kendisinin veya bir başkasının talebi olsa dahil, kimsenin hayatına son verilemez.

9. Tıbbi Özen Gösterilmesi Hakkı

Personel, hastanın durumunun gerektirdiği tıbbi özeni gösterir. Hastanın hayatını kurtarmak veya sağlığını korumak mümkün olmadığı takdirde dahi, ıstırabını azaltmaya veya dindirmeye çalışmak zorunludur.

10. Sağlık Durumu ile İlgili Bilgi Alma Hakkı

Hastalığının nedeni, nasıl tedavi edileceği, diğer tedavi seçenekleri, riskleri, hastalığın ve tedavinin komplikasyonları, gerektiğinde tıbbi yardıma nasıl ulaşılabileceği konusunda bilgi alma hakkı vardır. Bu bağlamda kayıtlarını inceleyebilir. Hatalı olanların düzeltilmesini isteyebilir, Sağlık verilerinin bir kısmının saklanmasını talep edebilir. Sağlık verilerini görebilecek hasta yakını kendisi belirleyebilir.

11. Güvenliğinin Sağlanması Hakkı

Herkesin, sağlık kurum ve kuruluşlarında güvenlik içinde olmayı bekleme ve bunu istemek hakları vardır.

12. Dini Vecibeleri Yerine Getirebilme ve Dini Hizmetlerden Faydalanma

Hakkı Kurum hizmetlerinde aksamalara sebebiyet verilmemek, başkalarını rahatsız etmemek ve personelce düzenlenip yürütülen tıbbi tedaviye hiçbir şekilde müdahalede bulunulmamak şartı ile hastalara dini telkinde bulunmak ve onları manevi yönden desteklemek üzere talepleri halinde, dini inançlarına uygun olan din görevlisi davet edilir. Bunun için, sağlık kurum ve kuruluşlarında uygun zaman ve mekân belirlenir.

13. İnsani Değerlere Saygı Gösterilmesi, Ziyaret ve Refakatçi Bulundurma Hakkı

Hasta, kişilik değerlerine uygun bir şekilde ve ortamda sağlık hizmetlerinden faydalanma hakkına sahiptir. Hasta ziyaretçilerinin kabul edilmesi, kurum veya kuruluşça belirlenen usul ve esaslara uygun olarak ve hastaların huzur ve sükunlarını bozacak fiil ve tutumlara sebebiyet vermeyecek şekilde gerçekleştirilir ve bu konuda gereken tedbirler alınır. Sağlık kurum ve kuruluşunun çalışma usul ve esaslarını gösteren mevzuata uygun olarak hasta yakını olarak belirlenen kişi refakatçi olarak kabul edilir. 14. Hukuki Korunma Yolları Hakkı Hasta hakları uygulamalarının yürütülmesi amacıyla sağlık kurum ve kuruluşları bünyesinde Hasta Hakları Birimi oluşturulur.

15. Mahremiyete Saygı Gösterilmesi Hakkı

Hastanın, mahremiyetine saygı gösterilmesi esastır. Hasta mahremiyetinin korunmasını açıkça talep de edebilir. Her türlü tıbbi müdahale, hastanın mahremiyetine saygı gösterilmek suretiyle icra edilir.

Yorum

Bu Hasta Bakım Birimi hasta hakları ilkeleri benimsediğini ifade etmekte, ancak bu yapı Yönetmelik çerçevesine bulunmaktadır. Bu metinde "... hasta hakları mevzuatına, tıbbi deontolojiye, etik ilke ve kurallara uygun olarak yürütülmesini sağlar" vurgusu ile Tıbbi Deontoloji Nizamnamesindeki "İnsan sağlığı, hayatı ve şahsiyetine dikkat, özen ve saygı göstermektir" ifadeleri net görülmemektedir.

4. HASTA HAKLARI YÖNETMELİĞİ⁷

Resmî Gazete Tarihi: 01.08.1998 Resmî Gazete Sayısı: 23420

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve İlkeler

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmelik; temel insan haklarının sağlık hizmetleri sahasındaki yansıması olan ve başta Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda, diğer mevzuatta ve milletlerarası hukuki metinlerde kabul edilen "hasta haklarını somut olarak göstermek ve sağlık hizmeti verilen bütün kurum ve kuruluşlarda ve sağlık kurum ve kuruluşları dışında sağlık hizmeti verilen hallerde, insan haysiyetine yakışır şekilde herkesin "hasta haklarından faydalanabilmesine, hak ihlallerinden korunabilmesine ve gerektiğinde hukuki korunma yollarını fiilen kullanabilmesine dair usul ve esasları düzenlemek amacı ile hazırlanmıştır.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik; sağlık hizmeti verilen resmi ve özel bütün kurum ve kuruluşları, bu kurum ve kuruluşlarda veya bunların dışında hizmete katılan her kademedeki ve unvandaki ilgilileri ve hizmetten faydalanma hakkını haiz olan bütün fertleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (Başlığı ile birlikte değişik: RG-16/1/2019-30657) Bu Yönetmelik; 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununa ve 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 355 inci ve 508 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelik’te geçen deyimlerden;

a) Bakanlık: Sağlık Bakanlığı’nı,

b) Hasta: Sağlık hizmetlerinden faydalanma ihtiyacı bulunan kimseyi,

c) Personel: Hizmetin, resmi veya özel sağlık kurumlarında ve kuruluşlarında veya serbest olarak sunulmasına bakılmaksızın, sağlık hizmetinin verilmesine iştirak eden bütün sağlık meslekleri mensuplarını ve sağlık meslekleri mensubu olmasa bile sağlık hizmetinin verilmesine sorumlu olarak iştirak eden kimseleri,

d) **(Değişik: RG-8/5/2014-28994)** Sağlık kurum ve kuruluşu: Sağlık hizmeti verilen kamu veya özel bütün kurum ve kuruluşları ile tababet icra edilen bütün yerleri,

e) Hasta hakları: Sağlık hizmetlerinden faydalanma ihtiyacı bulunan fertlerin, sırf insan olmaları sebebiyle sahip buldukları ve T.C. Anayasası, milletlerarası andlaşmalar, kanunlar ve diğer mevzuat ile teminat altına alınmış bulunan haklarını,

f) **(Ek: RG-8/5/2014-28994)** Yeterlik: Yaşının küçüklüğü yüzünden veya akıl hastalığı, akıl zayıflığı, sarhoşluk ya da bunlara benzer sebeplerden biriyle akla uygun biçimde davranma yeteneğinden yoksun olmayan onay verenin önerilen tıbbi müdahalede karşılaşılabileceği ya da reddettiğinde doğabilecek sonuçları makul bir şekilde anlama ve değerlendirme yeteneğine sahip olma halini,

g) **(Ek: RG-8/5/2014-28994)** Tıbbi müdahale: Tıp mesleğini icraya yetkili kişiler tarafından uygulanan, sağlığı koruma, hastalıkların teşhis ve tedavisi için ilgili meslekî yükümlülükler ve standartlara uygun olarak tıbbın sınırları içinde gerçekleştirilen fizikî ve ruhi girişimi,

ğ) **(Ek: RG-8/5/2014-28994)** Bilgilendirme: Yapılması planlanan her türlü tıbbi müdahale öncesinde müdahaleyi gerçekleştirecek sağlık meslek mensubu tarafından kişiye gerekli bilginin verilmesini,

h) **(Ek: RG-8/5/2014-28994)** Rıza: Kişinin tıbbi müdahaleyi serbest iradesiyle ve bilgilendirilmiş olarak kabul etmesini, ifade eder.

İlkeler

Madde 5- Sağlık hizmetlerinin sunulmasında aşağıdaki ilkelere uyulması şarttır:

a) Bedeni, ruhi ve sosyal yönden tam bir iyilik hali içinde yaşama hakkının, en temel insan hakkı olduğu, hizmetin her safhasında daima göz önünde bulundurulur.

b) Herkesin yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkını haiz olduğu ve hiçbir merci veya kimsenin bu hakkı ortadan kaldırmak yetkisinin olmadığı bilinerek, hastaya insanca muamelede bulunulur.

c) Sağlık hizmetinin verilmesinde, hastaların, ırk, dil, din ve mezhep, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç ve ekonomik ve sosyal durumları ile sair farklılıkları dikkate alınmaz. Sağlık hizmetleri, herkesin kolayca ulaşabileceği şekilde planlanıp düzenlenir.

d) Tıbbi zorunluluklar ve kanunlarda yazılı haller dışında, rızası olmaksızın kişinin vücut bütünlüğüne ve diğer kişilik haklarına dokunulamaz.

e) Kişi, rızası ve Bakanlığın izni olmaksızın tıbbi araştırmalara tabi tutulamaz.

f) Kanun ile müsaade edilen haller ile tıbbi zorunluluklar dışında, hastanın özel hayatının ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Sağlık Hizmetlerinden Faydalanma Hakkı

Adalet ve Hakkaniyete Uygun Olarak Faydalanma

Madde 6- Hasta, adalet ve hakkaniyet ilkeleri çerçevesinde sağlıklı yaşamının teşvik edilmesine yönelik faaliyetler ve koruyucu sağlık hizmetleri de dahil olmak üzere, sağlık hizmetlerinden ihtiyaçlarına uygun olarak faydalanma hakkına sahiptir. Bu hak, sağlık hizmeti veren bütün kurum ve kuruluşlar ile sağlık hizmetinde görev alan personelin adalet ve hakkaniyet ilkelerine uygun hizmet verme yükümlülüklerini de içerir.

Bilgi İsteme

Madde 7- Hasta, sağlık hizmetlerinden nasıl faydalanabileceği konusunda bilgi isteyebilir. Bu hak, hangi sağlık kuruluşundan hangi şartlara göre faydalanılabileceğini, sağlık kurum ve kuruluşları tarafından verilen her türlü hizmet ve imkânın neler olduğunu ve müracaat edilen kuruluşta verilen sağlık hizmetlerinden faydalanma usulüne öğrenme haklarını da kapsar.

Bütün sağlık kurum ve kuruluşları, hastayı birinci fıkra uyarınca bilgilendirmek için yeterli teknik donanımı haiz birimi oluşturmak; bu birimde, hastaya kesin ve yeterli bilgi verebilecek nitelik ve ehliyete sahip personeli daimî olarak istihdam etmek ve hastanın ihtiyacı olan birimlere kolayca ulaşabilmesini temin etmek üzere, kuruluşun uygun yerlerinde bilgilendirici tabela, broşür ve işaretler bulundurmaya gibi tedbirleri almak zorundadırlar.

Sağlık Kuruluşunu Seçme ve Değiştirme

Madde 8- Hasta; tabi olduğu mevzuatın öngördüğü usul ve şartlara uyulmak kaydı ile, sağlık kurum ve kuruluşunu seçme ve seçtiği sağlık kuruluşunda verilen sağlık hizmetinden faydalanma hakkına sahiptir.

Mevzuat ile belirlenmiş sevk sistemine uygun olmak şartı ile hasta sağlık kuruluşunu değiştirebilir. Ancak, kuruluşu değiştirmenin hayati tehlikeye yol açıp açmayacağı ve hastalığının daha da ağırlaşıp ağırlaşmayacağı hususlarında hastanın tabip tarafından aydınlatılması ve hayati tehlike bakımından sağlık kuruluşunun değiştirilmesinde tıbben sakınca görülmemesi esastır.

Acil vak’alar dışında, herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olup da mevzuatın öngördüğü sevk zincirine uymayanlar aradaki ücret farkını kendileri karşılar.

Hastanın sağlık kuruluşunda kalmasında tıbben fayda bulunmayan veya bir başka sağlık kuruluşuna nakli gerekli olan hallerde, durum hastaya veya 15 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kişilere açıklanır. Nakilden önce, gereken bilgiler nakil talebinde bulunulan veya tıbben uygun görülen sağlık kuruluşuna, sevkeden kuruluş veya mevzuatla belirlenen yetkililerce verilir. Her iki durumda da hizmetin aksamadan ve kesintisiz olarak verilmesi esastır.

Personeli Tanıma, Seçme ve Değiştirme

Madde 9- Hastaya talebi halinde, kendisine sağlık hizmeti verecek veya vermekte olan tabiplerin ve diğer personelin kimlikleri, görev ve unvanları hakkında bilgi verilir.

Mevzuat ile belirlenmiş usullere uyulmak şartı ile hastanın, kendisine sağlık hizmeti verecek olan personeli serbestçe seçme, tedavisi ile ilgilenen tabibi değiştirme ve başka tabiplerin konsültasyonunu istemek hakkı vardır.

Personeli seçme, tabibi değiştirme ve konsültasyon isteme hakları kullanıldığında, mevzuat ile belirlenen ücret farkı, bu hakları kullanan hasta tarafından karşılanır.

Öncelik Sırasının Belirlenmesini İsteme

Madde 10- Sağlık kuruluşunun hizmet verme imkanlarının yetersiz veya sınırlı olması sebebiyle sağlık hizmeti talebi zamanında karşılanamayan hallerde, hastanın, öncelik hakkının tıbbi kriterlere dayalı ve objektif olarak belirlenmesini istemek hakkı vardır.

Acil ve adli vak'alar ile yaşlılar ve (**Değişik ibare: RG-16/1/2019-30657**) engelliler hakkında öncelik sırasının belirlenmesinde ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Tıbbi Gereklere Uygun Teşhis, Tedavi ve Bakım

Madde 11- Hasta, modern tıbbi bilgi ve teknolojinin gereklerine uygun olarak teşhisinin konulmasını, tedavisinin yapılmasını ve bakımını istemek hakkına sahiptir.

Tababetin ilkelerine ve tababet ile ilgili mevzuat hükümlerine aykırı veya aldatici mahiyette teşhis ve tedavi yapılamaz.

Tıbbi Gereklilikler Dışında Müdahale Yasağı

Madde 12- Teşhis, tedavi veya korunma maksadı olmaksızın, ölüme veya hayati tehlikeye yol açabilecek veya vücut bütünlüğünü ihlal edebilecek veya akli veya bedeni mukavemeti azaltabilecek hiçbir şey yapılamaz ve talep de edilemez.

Ötenazi Yasağı

Madde 13- Ötenazi yasaktır.

Tıbbi gereklerden bahisle veya her ne suretle olursa olsun, hayat hakkından vazgeçilemez. Kendisinin veya bir başkasının talebi olsa dahil, kimsenin hayatına son verilemez.

Tıbbi Özen Gösterilmesi

Madde 14- Personel, hastanın durumunun gerektirdiği tıbbi özeni gösterir. Hastanın hayatını kurtarmak veya sağlığını korumak mümkün olmadığı takdirde dahi, ıstırabını azaltmaya veya dindirmeye çalışmak zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sağlık Durumu ile İlgili Bilgi Alma Hakkı

Bilgilendirmenin Kapsamı

Madde 15- (Başlığı ile birlikte değişik: RG-8/5/2014-28994)

Hastaya;

- Hastalığın muhtemel sebepleri ve nasıl seyredeceği,
  - Tıbbi müdahalenin kim tarafından nerede, ne şekilde ve nasıl yapılacağı ile tahmini süresi,
  - Diğer tanı ve tedavi seçenekleri ve bu seçeneklerin getireceği fayda ve riskler ile hastanın sağlığı üzerindeki muhtemel etkileri,
  - Muhtemel komplikasyonları,
  - Reddetme durumunda ortaya çıkabilecek muhtemel fayda ve riskleri,
  - Kullanılacak ilaçların önemli özellikleri,
  - Sağlığı için kritik olan yaşam tarzı önerileri,
  - Gerektiğinde aynı konuda tıbbi yardıma nasıl ulaşabileceği,
- ... hususlarında bilgi verilir.

Kayıtları İnceleme

Madde 16- Hasta, sağlık durumu ile ilgili bilgiler bulunan dosyayı ve kayıtları, doğrudan veya vekili veya kanuni temsilcisi vasıtası ile inceleyebilir ve bir suretini alabilir. Bu kayıtlar, sadece hastanın tedavisi ile doğrudan ilgili olanlar tarafından görülebilir.

Kayıtların Düzeltmesini İsteme

Madde 17- Hasta; sağlık kurum ve kuruluşları nezdinde bulunan kayıtlarında eksik, belirsiz ve hatalı tıbbi ve şahsi bilgilerin tamamlanmasını, açıklanmasını, düzeltilmesini ve nihai sağlık durumu ve şahsi durumuna uygun hale getirilmesini isteyebilir.

Bu hak, hastanın sağlık durumu ile ilgili raporlara itiraz ve aynı veya başka kurum ve kuruluşlarda sağlık durumu hakkında yeni rapor düzenlenmesini isteme haklarını da kapsar.

Bilgi Vermenin Usulü

Madde 18- (Değişik: RG-8/5/2014-28994)

Bilgi, mümkün olduğunca sade şekilde, tereddüt ve şüpheye yer verilmeden, hastanın sosyal ve kültürel düzeyine uygun olarak anlayabileceği şekilde verilir.

Hasta, tıbbi müdahaleyi gerçekleştirecek sağlık meslek mensubu tarafından tıbbi müdahale konusunda sözlü olarak bilgilendirilir. Bilgilendirme ve tıbbi müdahaleyi yapacak sağlık meslek mensubunun farklı olmasını zorunlu kılan durumlarda, bu duruma ilişkin hastaya açıklama yapılmak suretiyle bilgilendirme yeterliliğine sahip başka bir sağlık meslek mensubu tarafından bilgilendirme yapılabilir.

Hastanın kendisinin bilgilendirilmesi esastır. Hastanın kendisi yerine bir başkasının bilgilendirilmesini talep etmesi halinde, bu talep kişinin imzası ile yazılı olarak kayıt altına alınmak kaydıyla sadece bilgilendirilmesi istenilen kişilere bilgi verilir.

Hasta, aynı şikâyeti ile ilgili olarak bir başka hekimen de sağlık durumu hakkında ikinci bir görüş almayı talep edebilir.

Acil durumlarda dışında, bilgilendirme hastaya makul süre tanınarak yapılır.

Bilgilendirme uygun ortamda ve hastanın mahremiyeti korunarak yapılır.

Hastanın talebi halinde yapılacak işlemin bedeline ilişkin bilgiler sağlık hizmet sunucusunun ilgili birimleri tarafından verilir.

Bilgi Verilmesi Caiz Olmayan ve Tedbir Alınması Gereken haller

Madde 19- Hastanın manevi yapısı üzerinde fena tesir yapmak suretiyle hastalığın artması ihtimalinin bulunması ve hastalığın seyrinin ve sonucunun vahim görülmesi hallerinde, teşhisin saklanması caizdir.

Hastaya veya yakınlarına, hastanın sağlık durumu hakkında bilgi verilip verilmemesi, yukarıdaki fıkrada belirtilen şartlar çerçevesinde tabibinin takdirine bağlıdır.

Tedavisi olmayan bir teşhis, ancak bir tabip tarafından ve tam bir ihtiyat içinde hastaya hissettirilebilir veya bildirilebilir. Hastanın aksi yönde bir talebinin bulunmaması veya açıklanacağı şahsın önceden belirlenmemesi halinde, böyle bir teşhis ailesine bildirilir.

Bilgi Verilmesini Yasaklama

Madde 20- (Değişik: RG-8/5/2014-28994)

İlgili mevzuat hükümleri ve/veya yetkili mercilerce alınacak tedbirlerin gerektirdiği haller dışında; kişi, sağlık durumu hakkında kendisinin, yakınlarının ya da hiç kimsenin bilgilendirilmemesini talep edebilir. Bu durumda kişinin kararı yazılı olarak alınır. Hasta, bilgi verilmemesi talebini istediği zaman değiştirebilir ve bilgi verilmesini talep edebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Hasta Haklarının Korunması

Mahremiyete Saygı Gösterilmesi

Madde 21- Hastanın, mahremiyetine saygı gösterilmesi esastır. Hasta mahremiyetinin korunmasını açıkça talep de edebilir. Her türlü tıbbi müdahale, hastanın mahremiyetine saygı gösterilmek suretiyle icra edilir.

Mahremiyete saygı gösterilmesi ve bunu istemek hakkı;

- Hastanın, sağlık durumu ile ilgili tıbbi değerlendirmelerin gizlilik içerisinde yürütülmesini,
- Muayenenin, teşhisin, tedavinin ve hasta ile doğrudan teması gerektiren diğer işlemlerin makul bir gizlilik ortamında gerçekleştirilmesini,
- Tıbben sakınca olmayan hallerde yanında bir yakınının bulunmasına izin verilmesini,
- Tedavisi ile doğrudan ilgili olmayan kimselerin, tıbbi müdahale sırasında bulunmamasını,

e) Hastalığın mahiyeti gerektirmedikçe hastanın şahsi ve ailevi hayatına müdahale edilmemesini,

f) Sağlık harcamalarının kaynağının gizli tutulmasını, kapsar.

Ölüm olayı, mahremiyetin bozulması hakkını vermez.

Eğitim verilen sağlık kurum ve kuruluşlarında, hastanın tedavisi ile doğrudan ilgili olmayanların tıbbi müdahale sırasında bulunması gerekli ise; önceden veya tedavi sırasında bunun için hastanın ayrıca rızası alınır.

Rıza Olmaksızın Tıbbi Ameliyeye Tabi Tutulmama

Madde 22- Kanunda gösterilen istisnalar hariç olmak üzere, kimse, rızası olmaksızın ve verdiği rızaya uygun olmayan bir şekilde tıbbi ameliyeye tabi tutulamaz.

Bir suç işlediği veya buna iştirak ettiği şüphesi altında bulunan kişinin işlediği suçun muhtemel delillerinin, kendisinin veya mağdurun vücudunda olduğu düşünülen hallerde; bu delillerin ortaya çıkarılması için sanığın veya mağdurun tıbbi ameliyeye tabi tutulması, hâkimin kararına bağlıdır.

Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde bu ameliye, cumhuriyet savcısının talebi üzerine yapılabilir.

Bilgilerin Gizli Tutulması

Madde 23- Sağlık hizmetinin verilmesi sebebiyle edinilen bilgiler, kanun ile müsaade edilen haller dışında, hiçbir şekilde açıklanamaz.

Kişinin rızasına dayansa bile, kişilik haklarından bütünüyle vazgeçilmesi, bu hakların başkalarına devri veya aşırı şekilde sınırlandırılması neticesini doğuran hallerde bilginin açıklanması, bunları açıklayanın hukuki sorumluluğunu kaldırmaz.

Hukuki ve ahlaki yönden geçerli ve haklı bir sebebe dayanmaksızın hastaya zarar verme ihtimali bulunan bilginin ifşa edilmesi, personelin ve diğer kimselerin hukuki ve cezai sorumluluğunu da gerektirir.

Araştırma ve eğitim amacı ile yapılan faaliyetlerde de hastanın kimlik bilgileri, rızası olmaksızın açıklanamaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tıbbi Müdahalede Hastanın Rızası

Hastanın Rızası ve İzin

Madde 24- (Değişik: RG-8/5/2014-28994)

Tıbbi müdahalelerde hastanın rızası gerekir. Hasta küçük veya mahcur ise velisinden veya vasisinden izin alınır. Hastanın, velisinin veya vasisinin olmadığı veya hazır bulunmadığı veya hastanın ifade gücünün olmadığı hallerde, bu şart aranmaz.

Kanuni temsilcinin rızasının yeterli olduğu hallerde dahi, anlatılanları anlayabilecekleri ölçüde, küçük veya kısıtlı olan hastanın dinlenmesi suretiyle mümkün olduğu kadar bilgilendirme sürecine ve tedavisi ile ilgili alınacak kararlara katılımı sağlanır.

Sağlık kurum ve kuruluşları tarafından engellilerin durumuna uygun bilgilendirme yapılmasına ve rıza alınmasına yönelik gerekli tedbirler alınır.

Kanuni temsilci tarafından rıza verilmeyen hallerde, müdahalede bulunmak tıbben gerekli ise, velayet ve vesayet altındaki hastaya tıbbi müdahalede bulunulabilmesi; Türk Medeni Kanunu'nun 346'ncı ve 487 inci maddeleri uyarınca mahkeme kararına bağlıdır.

Tıbbi müdahale sırasında isteğini açıklayabilecek durumda bulunmayan bir hastanın, tıbbi müdahale ile ilgili olarak önceden açıklamış olduğu istekleri göz önüne alınır.

Yeterliğin zaman zaman kaybedildiği tekrarlayıcı hastalıklarda, hastadan yeterli olduğu dönemde onu kaybettiği dönemlere ilişkin yapılacak tıbbi müdahale için rıza vermesi istenebilir.

Hastanın rızasının alınmadığı hayati tehlikesinin bulunduğu ve bilincinin kapalı olduğu acil durumlar ile hastanın bir organının kaybına veya fonksiyonunu ifa edemez hale gelmesine yol açacak durumun varlığı halinde, hastaya tıbbi müdahalede bulunmak rızaya bağlı değildir. Bu durumda hastaya gerekli tıbbi müdahale yapılarak durum kayıt altına alınır. Ancak bu durumda, mümkünse hastanın orada bulunan yakını veya kanuni temsilcisi; mümkün olmadığı takdirde de tıbbi müdahale sonrasında hastanın yakını veya kanuni temsilcisi bilgilendirilir. Ancak hastanın bilinci açıldıktan sonraki tıbbi müdahaleler için hastanın yeterliği ve ifade edebilme gücüne bağlı olarak rıza işlemlerine başvurulur.

Sağlık kurum ve kuruluşlarında yatarak tedavisi tamamlanan hastaya, genel sağlık durumu, ilaçları, kontrol tarihleri diyet ve sonrasında neler yapması gerektiği gibi bilgileri içeren taburcu sonrası tedavi planı sağlık meslek mensubu tarafından sözel olarak anlatılır. Daha sonra bu tedavi planının yer aldığı epikrizin bir nüshası hastaya verilir.

Tedaviyi Reddetme ve Durdurma

Madde 25- Kanunen zorunlu olan haller dışında ve doğabilecek olumsuz sonuçların sorumluluğu hastaya ait olmak üzere; hasta kendisine uygulanması planlanan veya uygulanmakta olan tedaviyi reddetmek veya durdurulmasını istemek hakkına sahiptir. Bu halde, tedavinin uygulanmamasından doğacak sonuçların hastaya veya kanuni temsilcilerine veyahut yakınlarına anlatılması ve bunu gösteren yazılı belge alınması gerekir.

Bu hakkın kullanılması, hastanın sağlık kuruluşuna tekrar müracaatında hasta aleyhine kullanılamaz.

Rıza Formu

Madde 26- (Başlığı ile birlikte değişik: RG-8/5/2014-28994)

Mevzuatta öngörülen durumlar ile uyumsuzluğa mahal vermesi tıbben muhtemel görülen tıbbi müdahaleler için sağlık kurum ve kuruluşunca 15 inci maddedeki bilgileri içeren rıza formu hazırlanır. Rıza formunda yer alan bilgiler; sözlü olarak hastaya aktarılarak rıza formu hastaya veya kanuni temsilcisine imzalatılır. Rıza formu iki nüsha olarak imza altına alınır ve bir nüshası hastanın dosyasına konular, diğeri ise hastaya veya kanuni temsilcisine verilir. Acil durumlarda tıbbi müdahalenin hasta tarafından kabul edilmemesi durumunda, bu beyan imzalı olarak alınır, imzadan imtina etmesi halinde durum tutanak altına alınır. Rıza formu bilgilendirmeyi yapan ve tıbbi müdahaleyi gerçekleştirecek sağlık meslek mensubu tarafından imzalanır. Verilen bilgilerin doğruluğundan ilgili sağlık meslek mensubu sorumludur. Rıza formları arşiv mevzuatına uygun olarak muhafaza edilir.

Alışılmış Olmayan Tedavi Usullerinin Uygulanması

Madde 27- Klinik veya laboratuvar muayeneleri sonucunda bilinen klasik tedavi metotlarının hastaya fayda vermeyeceğinin sabit olması ve daha evvel deney hayvanları üzerinde kâfi derecede tecrübe edilmek suretiyle faydalı tesirlerinin anlaşılması ve hastanın rızasının bulunması şartları birlikte mevcut olduğunda, bilinen klasik tedavi metotları yerine başka bir tedavi usulü uygulanabilir. Ayrıca, bilinen klasik tedavi metodu dışındaki bir metodun uygulanabilmesi için, hastaya faydalı olacağını ve bu tedavinin bilinen klasik tedavi usullerinden daha elverişsiz sonuç vermeyeceğinin muhtemel olması da şarttır.

Evvelce tecrübe edilmemiş bir tıbbi tedavi ve müdahale usulü, ancak zarar vermeyeceğinin ve hastayı kurtaracağını mutlak olarak öngörülmesi halinde yapılabilir.

Altıncı Bölüm 'de yer alan hükümler saklıdır.

Rızanın Şekli ve Geçerliliği

Madde 28- Mevzuatın öngördüğü istisnalar dışında, rıza herhangi bir şekle bağlı değildir.

Hukuka ve ahlaka aykırı olarak alınan rıza hükümsüzdür ve bu şekilde alınan rızaya dayanılarak müdahalede bulunulamaz.

Organ ve Doku Alınmasında Rıza

Madde 29- 18 yaşından küçük ve mümeyyiz olmayanlardan organ ve doku alınmaz. Bu şartları tamam olanlardan teşhis, tedavi ve bilimsel amaçlar ile organ veya doku alınması, 2238 sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması ve Nakli Hakkında Kanun'un

6'ncı maddesinde öngörülen yazılı şekil şartına tabidir. Ölüden organ ve doku alınma şartı ve cesetlerin bilimsel araştırma için muhafazası hususunda 2238 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesi hükümleri saklıdır.

Aile Planlanması Hizmetleri ve Gebeliğin Sona Erdirilmesi

Madde 30- İlgilinin rızası mevcut olsun veya olmasın, Bakanlık tarafından tespit edilmiş olanlar dışındaki ilaç ve araçlar aile planlaması hizmetlerinde kullanılamaz.

Gebeliğin sona erdirilmesi, 2827 sayılı Nüfus Planlaması Hakkında Kanun ile öngörülen şartlara tabidir.

Sterilizasyon ve gebeliğin sona erdirilmesi hallerinde, hastanın rızası ile evli ise eşinin de rızası gereklidir.

Rızanın Kapsamı ve Aranmayacağı Haller

Madde 31- (Başlığı ile birlikte değişik: RG-8/5/2014-28994)

Rıza alınırken hastanın veya kanuni temsilcisinin tıbbi müdahalenin konusu ve sonuçları hakkında bilgilendirilip aydınlatılması esastır.

Hastanın verdiği rıza, tıbbi müdahalenin gerektirdiği sürecin devamı olan ve zorunlu sayılabilecek rutin işlemleri de kapsar.

Tıbbi müdahale, hasta tarafından verilen rızanın sınırları içerisinde olması gerekir.

Hastaya tıbbi müdahalede bulunulurken yapılan işlemin genişletilmesi gereği doğduğunda müdahale genişletilmediği takdirde hastanın bir organının kaybına veya fonksiyonunu ifa edemez hale gelmesine yol açabilecek tıbbi zaruret hâlinde rıza aranmaksızın tıbbi müdahale genişletilebilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Diğer Haklar

Güvenliğin Sağlanması

Madde 37- Herkesin, sağlık kurum ve kuruluşlarında güvenlik içinde olmayı bekleme ve bunu istemek hakları vardır.

Bütün sağlık kurum ve kuruluşları, hastaların ve ziyaretçi ve refakatçi gibi yakınlarının can ve mal güvenliklerinin korunması ve sağlanması için gerekli tedbirleri almak zorundadırlar.

Tutuklu ve hükümlerin sağlık kurum ve kuruluşlarında muhafazaları ile ilgili özel mevzuat hükümleri saklıdır.

Dini Vecibeleri Yerine Getirebilme ve Dini Hizmetlerden Faydalanma

Madde 38- Sağlık kurum ve kuruluşlarının imkanları ölçüsünde hastalara dini vecibelerini serbestçe yerine getirebilmeleri için gereken tedbirler alınır.

Kurum hizmetlerinde aksamalara sebebiyet verilmemek, başkalarını rahatsız etmemek ve personelce düzenlenip yürütülen tıbbi tedaviye hiçbir şekilde müdahalede bulunulmaması şartı ile hastalara dini telkinde bulunmak ve onları manevi yönden desteklemek üzere talepleri halinde, dini inançlarına uygun olan din görevlisi davet edilir. Bunun için, sağlık kurum ve kuruluşlarında uygun zaman ve mekân belirlenir.

İfadeye muktedir olmayıp da dini inancı bilinen ve kimsesiz olan agoni halindeki hastalar için de talep şartı aranmaksızın, dini inançlarına uygun olan din görevlisi çağırılır.

Bu hakların nasıl ve ne zaman kullanılacağı ve bu konuda alınacak tedbirler, sağlık kuruluşunun çalışma usul ve esaslarını gösteren mevzuatta ayrıca düzenlenir.

İnsani Değerlere Saygı Gösterilmesi ve Ziyaret

Madde 39- Hasta, kişilik değerlerine uygun bir şekilde ve ortamda sağlık hizmetlerinden faydalanma hakkına sahiptir.

Sağlık hizmetlerinde görev alan bütün personel; hastalara, yakınlarına ve ziyaretçilere güler yüzlü, nazik, şefkatli ve sağlık hizmetleri ile ilgili mevzuat ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde davranmak zorundadır.

Sağlık hizmetlerinin her safhasında, hastalara, onların bedeni ve ruhi durumları dikkate alınarak, hangi işlemin neden ve nasıl yapıldığı, yapılacağı ve bekletilmeleri söz konusu ise, bekletilmenin sebepleri hususunda gerekli ve yeterli bilgi verilir.

Sağlık kurum ve kuruluşlarında, insan haysiyetine yakışır gereken türlü hijyenik şartların sağlanması, gürültünün ve rahatsız edici diğer bütün etkenlerin bertaraf edilmesi esastır. Gerektiğinde, bu hususlar hasta tarafından talep konusu yapılabilir.

Hasta ziyaretçilerinin kabul edilmesi, kurum veya kuruluşça belirlenen usul ve esaslara uygun olarak ve hastaların huzur ve sükunlarını bozacak fiil ve tutumlara sebebiyet vermeyecek şekilde gerçekleştirilir ve bu konuda gereken tedbirler alınır.

Refakatçi Bulundurma

Madde 40- Muayene ve tedavi sırasında hastaya yardımcı olmak üzere; mevzuatın ve kurum imkanlarının elverdiği ve hastanın sağlık durumunun gerektirdiği ölçüde, tedaviden sorumlu olan tabibin uygun görmesine bağlı olarak, refakatçi bulundurulması istenebilir.

Bu hakkın nasıl ve ne zaman kullanılacağı ve bu konuda alınacak tedbirler, sağlık kurum ve kuruluşunun çalışma usul ve esaslarını gösteren mevzuatta ayrıca düzenlenir.

Hizmetin Sağlık Kurum ve Kuruluşu Dışında Verilmesi

Madde 41- Hastalar, aşağıdaki hallerde sağlık hizmetlerinden buldukları yerlerde de faydalanabilirler:

- a) Koruyucu sağlık hizmetlerinin verilmesinde,
- b) Tıbbi sebeplerden dolayı sağlık kuruluşuna bizzat gidilemeyen veya götürülemeyen hallerde,
- c) Tabii afetler gibi olağanüstü hallerde.

Hizmetin sağlık kuruluşu dışında verilmesi ile ilgili usul ve esaslar, Bakanlık tarafından ayrıca düzenlenir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Sorumluluk ve Hukuki Korunma Yolları

Müracaat, Şikâyet ve Dava Hakkı

Madde 42- Hastanın ve hasta ile ilgili bulunanların, hasta haklarının ihlali halinde, mevzuat çerçevesinde her türlü müracaat, şikâyet ve dava hakları vardır.

Hastanın Uyması Gereken Kurallar

Madde 42/A – (Ek: RG-8/5/2014-28994)

Hasta sağlık hizmeti alırken aşağıdaki kurallara uyar:

- a) Başvurduğu sağlık kurum ve kuruluşunun kural ve uygulamalarına uygun davranır ve katılımcı bir yaklaşımla teşhis ve tedavi ekibinin bir parçası olduğu bilinciyle hareket eder.
- b) Yakınmalarını, daha önce geçirdiği hastalıkları, gördüğü tedavileri ve tıbbi müdahaleleri, eğer varsa halen kullandığı ilaçları ve sağlığıyla ilgili bilgileri mümkün olduğunca eksiksiz ve doğru olarak verir.
- c) Hekim tarafından belirlenen sürelerde kontrole gelmeli ve tedavisinin gidişatı hakkında geri bildirimlerde bulunur.
- ç) Randevu tarih ve saatinde uyar ve değişiklikleri ilgili yere bildirir.
- d) İlgili mevzuata göre öncelik tanınan hastalar ile diğer hastaların ve personelin haklarına saygı gösterir.
- e) Personele sözlü ve fiziki saldırıya yönelik davranışlarda bulunmaz.
- f) Haklarının ihlal edildiğini düşündüğünde veya sorun yaşadığında (**Değişik İbare: RG-23/12/2016-29927**) hasta hakları birimine başvurur.

Hasta Hakları Birimleri ⁽¹⁾ Hasta Hakları Kurulları, Sertifikalı Eğitim

Madde 42/B – (Ek: RG-8/5/2014-28994)

Hasta hakları uygulamalarının yürütülmesi amacıyla sağlık kurum ve kuruluşları bünyesinde (**Değişik İbare: RG-23/12/2016-29927**) hasta hakları birimleri oluşturulur.

İl sağlık müdürlüğü: üniversite hastaneleri, (**Mülga ibare: RG-16/1/2019-30657**) (...) özel sağlık kurum ve kuruluşları, kamu hastaneleri, ağız diş sağlığı merkezleri, aile sağlığı merkezleri ve toplum sağlığı merkezlerinden gelen başvuruları değerlendirmek, karara bağlamak, öneri sunmak ve düzeltici işlemleri belirlemek üzere Hasta Hakları Kurulu oluşturur.

Kurul, başkan dahil aşağıdaki üyelere oluşur. İl sağlık müdürü veya müdürlük temsilcisi Kurulun başkanıdır.

(**Değişik dördüncü fıkra:RG-16/1/2019-30657**) Diğer üyeler şunlardır: Şikayet edilen personelin varsa üyesi olduğu kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından bir temsilci, şikayet edilen personelin varsa üyesi olduğu işyeri sendika temsilcisi, şikayet edilen personelin görev yaptığı kurumun ildeki üst yöneticisi tarafından görevlendirilen bir kurum temsilcisi, özel sağlık kuruluşlarında ise kuruluşun üst yöneticisi tarafından belirlenen bir temsilci, hasta hakları derneklerinden yoksa tüketici derneklerinden bir temsilci, ildeki insan hakları kurulundan bir temsilci, valilikçe görevlendirilen bir vatandaş.

Birden fazla hasta hakları derneğinin veya tüketici derneğinin başvurusu durumunda, dernek temsilcisi il sağlık müdürlüğünce kura yoluyla belirlenir.

İl sağlık müdürlüğü ihtiyaç halinde birden fazla kurul oluşturabilir.

Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak sertifikalı eğitimler 4/2/2014 tarihli ve 28903 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

Kurulun Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları

Madde 42/C – (Ek: RG-8/5/2014-28994)

Kurulun görevleri ile çalışma usul ve esasları şunlardır;

a) Kurul, sağlık kurum ve kuruluşu tarafından yerinde çözülemeyen yazılı ve/veya elektronik başvuruları değerlendirir.

b) Hasta hakları uygulamalarına veya etik ilkelere aykırı davranış sebebiyle kurul tarafından verilen ihlal kararları, ilgili sağlık kurum ve kuruluşuna ve ilgili personele yazılı olarak tebliğ edilir. Son altı ay içerisinde ikiden fazla hak ihlali kararı verilen sağlık meslek mensubu hakkındaki dosya 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 23'üncü maddesinin yedinci fıkrasının (b) bendi hükmüne göre Sağlık Meslekleri Kuruluna gönderilir.

c) Kurul, gerek görürse hasta hakları ihlaline sebep olabilecek uygulamaları inceler ve hasta haklarının geliştirilmesi için öneri ve düzeltici işlem belirlenmesine karar verir. Sağlık kurum ve kuruluşu belirlenen süre içinde gerekli önlemleri alır, girişimlerde bulunur ve yapılan işlem hakkında kurulu bilgilendirir.

ç) (**Mülga Cümle: RG-23/12/2016-29927**) (...) Sekretarya hizmetleri il sağlık müdürlüğü hasta hakları koordinatörlüğünce yürütülür.

d) Kurul, başvurunun kurula ulaştığı tarihten itibaren otuz gün içerisinde başvuru hakkında karar verir.

e) Kurul, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğu ile karar alır. Karara itirazı olan üyelerin karşı oy gerekçeleri, kararın altına özet olarak yazılır.

f) Kararlar, üyeler tarafından imzalanarak dosyalanır. Kararlar ilgili sağlık kurum ve kuruluşu ile başvurana bildirilir.

g) (**Değişik İbare: RG-23/12/2016-29927**) Hasta hakları birimine yapılan başvurular ve kurulda görüşülen dosyalar gizlidir, hiçbir şekilde üçüncü kişilere bilgi verilemez. Bilgi ve dosyalar resmi olarak talep edilmesi kaydıyla idari soruşturma yapan incelemeciye ya da adli mercilere gizliliğe riayet edilerek verilir. Kurul üyeleri gizliliğe riayet etmekle yükümlüdür.

ğ) Kurul gerek gördüğünde ilgilileri kurula davet edebilir.

h) Sivil toplum temsilcisi ve sendika temsilcisi olan üyelerin görev süresi takvim yılıdır. Komisyon üyelerinin görev süresi iki yıldır. Süresi dolan üyeler tekrar görevlendirilebilir. Kurul toplantılarına mazeretsiz olarak üst üste üç defa katılmayan üyenin üyeliği sona erer ve bu kişiler üç yıl süreyle yeniden üye olarak seçilemez. Herhangi bir sebeple boşalan üyelik için kalan süreyi tamamlamak üzere yeni üye seçilir.

ı) Tıbbi hata iddialarına ilişkin başvurular kurul tarafından değerlendirilmez.

İl sağlık müdürlüğünce bu Yönetmelik uygulamalarına aykırı davranış tespit edilen kurul üyelerinin üyeliğine son verilir ve bunlar beş yıl süreyle yeniden üye olarak seçilemez.

Hasta hakları kurulu kararlarının özeti, şikâyet edilen kişi isimlerine yer verilmeksizin il sağlık müdürlüğünün internet sayfasında duyurulur.

Sağlık Kurum ve Kuruluşlarının Sorumluluğu

Madde 43- Hasta haklarının ihlali halinde, personeli istihdam eden kurum ve kuruluş aleyhine maddi veya manevi veyahut hem maddi ve hem de manevi tazminat davası açılabilir.

Ancak, aleyhine dava açılacak merciin kamu kurum ve kuruluşu olması halinde;

a) 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 12'nci maddesine göre; hakkın bir idari işlem dolayısı ile ihlal edilmesi halinde ilgililer, doğrudan doğruya tam yargı davası veya iptal ve tam yargı davalarını birlikte açabilecekleri gibi ilk önce iptal davası açarak bu davanın karara bağlanması üzerine dava açma süresi içerisinde tam yargı davası açabilirler.

b) Aynı Kanun'un 13'üncü maddesi uyarınca, zarar verici eylemin öğrenildiği tarihten itibaren en geç bir yıl içinde maddi ve manevi tazminat olarak istenilen tazminat miktarı ayrı ayrı gösterilerek idareye müracaat edilmesi ve talebin açıkça veya zımnen reddi halinde kanuni süresi içinde idari yargı mercilerinde dava açılması gerekir.

Devlet Memuru veya Diğer Kamu Görevlisi Personelin Sorumluluğu

Madde 44- Bu Yönetmelik'te gösterilmiş olan hasta haklarının fiilen kullanılmasına mâni olan veya bu hakları başka şekilde ihlal eden personelin, cezai, mali ve inzibati sorumluluklarının tamamı veya bunlardan bir kısmı doğabilir.

Birinci fıkrada belirtilen sorumluluklar haricinde, ihlalin durumuna göre, personeli istihdam eden kurum ve kuruluş tarafından personel hakkında uygulanacak idari tedbir ve müeyyideler saklıdır.

Kamu Personelinin Sorumluluğunu Tespit Usulü

Madde 45- Kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personelin, hasta haklarını ihlal eden fiil ve halleri, şikâyet halinde veya idarece kendiliğinden tespit edildiğinde, hadisenin takibi, soruşturulması ve gerekir ise müeyyideye bağlanması için doğrudan valiliklerce veyahut Bakanlık veya personelin görevli olduğu kurumlar tarafından müfettiş veya muhakkik görevlendirilir.

Kamu Personeli Hakkındaki Müeyyideler

Madde 46- Hasta haklarının Devlet memuru veya diğer kamu görevlisi personel tarafından görevleri sırasında herhangi bir şekilde ihlali halinde uygulanacak müeyyideler aşağıda gösterilmiştir:

a) Kamu görevlisi olan personelin fiilinin niteliğine göre, soruşturmacı tarafından hakkında disiplin cezası teklif edilmiş ise, mevzuatın öngördüğü disiplin cezaları yetkili amir veya kurullarca usulüne göre takdir edilir.

b) Hak ihlali aynı zamanda ceza hukukuna göre suç teşkil ettiği takdirde, memur olan personel hakkında, Memurin Muhakematı Hakkında Kanunu Muvakkat hükümlerine göre yapılan soruşturma sonucunda lüzum-u muhakeme kararı verilir ise, dosya cumhuriyet başsavcılığı'na gönderilerek ceza davası açılması ve böylece personel hakkında fiiline uygun bulunan cezai müeyyidenin tatbiki sağlanır.

c) Anayasa'nın 40'inci maddesinin ikinci fıkrası, 129 uncu maddesinin beşinci fıkrası ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 13'üncü maddesi ve ilgili diğer mevzuat uyarınca, memurların ve diğer kamu görevlilerinin hukuki sorumluluğu doğrudan doğruya

memur aleyhine açılacak dava yolu ile gerçekleştirilemez. Dava, 43'üncü maddede gösterilen usule göre, ancak idare aleyhine açılabilir. Bu personelin hukuki sorumluluğunun doğması, idare aleyhine açılacak dava neticesinde tazmin kararı verilmesine bağlıdır.

Kamu görevlisi personelin verdiği zarar, mahkeme kararı üzerine idare tarafından tazmin edildikten sonra, müsebbibi olan sorumlu personele rücu edilir.

d) Kamu görevlisi personelin mesleklerini resmi görevleri dışında serbest olarak icra etmekte iken işledikleri fiillerden dolayı haklarında 47'nci maddeye göre işlem yapılır.

Kamu Görevlisi Olmayan Personelin Sorumluluğu

Madde 47- Hasta haklarının Devlet memuru veya diğer kamu görevlisi olmayan personel tarafından herhangi bir şekilde ihlali halinde uygulanacak müeyyideler aşağıda gösterilmiştir:

a) Kamu görevlisi olmayan personel; hakları ihlal edilen hastanın doğrudan vaki olacak şikâyeti üzerine veya bu fiillerin başka şekilde tespiti halinde Bakanlık veya başka kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan bildirim üzerine, bunların özel kanunlara göre kurulmuş olan kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları haysiyet divanlarınca disiplin cezaları ile cezalandırılabilir.

b) Kamu görevlisi olmayan personelin hasta haklarını ihlallerinden doğan hukuki sorumlulukları, genel hükümlere göre doğrudan doğruya kendilerine veya bunları çalıştıran kurum ve kuruluşlara karşı veya hem kendilerine ve hem de çalıştıranlara karşı birlikte dava açılarak ileri sürülebilir.

c) Kamu görevlisi olmayan personel hakkında, ceza hukukuna göre suç teşkil eden fiilleri sebebiyle cezai müeyyideler tatbik edilmesi, genel hükümlere göre doğrudan doğruya cumhuriyet savcılıklarına yapılacak ihbar veya şikâyet yoluyla gerçekleştirilebilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Son Hükümler

Kurum ve Kuruluş Yetkililerinin Görevi

Madde 48- Sağlık kurum ve kuruluşlarının yetkilileri; bu Yönetmelik'te ve diğer mevzuatta belirtilen hasta haklarının lafzına ve ruhuna uygun olarak kullanılabilmesine yardımcı olmak amacı ile bu Yönetmelik'te gösterilen "hasta haklarını bir liste, tabela veya broşür haline getirerek, bunları sağlık kurum ve kuruluşunun, hastalar, personel ve ziyaretçiler tarafından kolayca ulaşılabilecek uygun yerlerinde bulundurmaya da dahil olmak üzere, gereken bütün tedbirleri almakla mükellef ve yetkilidir.

Saklı Olan Hükümler

Madde 49- Millî güvenliğinin, kamu düzeninin, kamu yararının, genel ahlakın ve genel sağlığının korunması maksatları ve kanun hükümleri ile getirilen özel düzenlemeler ve sınırlamalar saklıdır.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete: 1/8/1998, 23420

Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazete: 8/5/2014, 28994; 23/12/2016, 29927; 16/1/2019, 30657

Yorum

Çeşitli görüşler, yazılı olan vurguları kendilerine göre yorumlayarak, bunları bireyin hakları ve insanlık boyutuna karşı oluşturamazlar. Örf, adet ve gelenekler ve kurallar suç işlemenin yolunu açamaz. Başkası adına karar veremezsiniz. Yaşam Hakkı konusu da kişinin talebine bağlı değil, var oluşun doğal insanlık hakkıdır. Karıştırmamak gerekir. Sevgi her insanın alması gereken, bir insanlık iksiri, enerji, özellikle hastalar için yaşam boyutu olan dayanma gücüdür.

Başlıca özet olarak: DEONTOLOJİK ANA İLKELERE UYULMALIDIR⁵: **a) güven, b) sadakat ve c) sır saklama. UYGULAMALARDAKİ TEMEL İLKELEER⁵: a) Yararlılık, b) zarar vermeme, c) özerkliğe saygı ve d) adalet.**

Bir örnek ile bakış açısı sunulmaktadır. Dayanak (Türk Dil Kurumuna göre): destek alınacak şey, dayanma ayağı, yıkılmaması için bir şeyin herhangi bir yerine konulan destek eylemi, payanda söylenebilir. Bir başka anlamı da dayanın dövme eylemidir, ancak, suç olan bir boyut tercüme, lügat anlamı olarak alınamaz. Eğer siz dayak kavramını, dayanak sağlayan olarak görürseniz, kişiye sarılır, onu kucaklırsınız. Otorite sağlamak, bilgilendirme sonrası rıza ile olur, düzenleme ile yapılanlar, huzur sağlamak için yapılanlar, bireyin hakkına gasp edemez ve bu nedenle suç kapsamında değildir. Yasak, ancak suç olan bir şey veya eylem konulabilir. Protesto suç değil, ancak yakmak, yıkmak suçtur. Bu açıdan otorite, zorlama olursa, her zaman bir zorbalık ve şiddet konusu edilir ve suç kapsamındadır, diktanın iyisi ve kötüsü olmaz, suçtur. Dayak eylemini *Cennetten çıkma* eylem olarak görmek, diktanın kendini inanç olarak korumaya çalışmasıdır, ancak, tüm inançlarda (Kuran'da da) açık ve net zorbalık, zalimlik kabul edilemez bir boyuttur. Kelime anlamı olarak cennet bahçe demektir. Dayak, gerçek anlamı olarak (www.egrisidogrusu), bir nevi destek, asa, çubuk ise, dayak/destek bahçeden çıkar, sizden, sizle oluşur anlamında söylenen bir sözdür. Bir kelimeyi desteği, şiddet olarak tanımla ve sonra bunu gerekçe tut, bu tam dejenerasyona örnek olabilir. Bu açıdan, bizim ailede dayak, sevilme, kucaklaşma ve okşama anlamında, destek olma eylemi olarak görülmektedir.

Hasta Haklarındaki bazı insancıl vurgular:

- *Bedeni, ruhi ve sosyal yönden tam bir iyilik hali içinde yaşama hakkının, en temel insan hakkı olduğu, hizmetin her safhasında daima göz önünde bulundurulur*
- *Herkesin yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkını haiz olduğu ve hiçbir merci veya kimsenin bu hakkı ortadan kaldırmak yetkisinin olmadığı bilinerek, hastaya insanca muamelede bulunulur*
- *Sağlık hizmetinin verilmesinde, hastaların, ırk, dil, din ve mezhep, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç ve ekonomik ve sosyal durumları ile sair farklılıkları dikkate alınmaz. Sağlık hizmetleri, herkesin kolayca ulaşabileceği şekilde planlanıp düzenlenir*
- *Tıbbi zorunluluklar ve kanunlarda yazılı haller dışında, rızası olmaksızın kişinin vücut bütünlüğüne ve diğer kişilik haklarına dokunulamaz. Mevzuatın öngördüğü istisnalar dışında, rıza herhangi bir şekilde bağlı değildir. Hukuka ve ahlaka aykırı olarak alınan rıza hükümsüzdür ve bu şekilde alınan rızaya dayanılarak müdahalede bulunulamaz. Hastanın verdiği rıza, tıbbi müdahalenin gerektirdiği sürecin devamı olan ve zorunlu sayılabilecek rutin işlemleri de kapsar. Tıbbi müdahale, hasta tarafından verilen rızanın sınırları içerisinde olması gerekir. Hastaya tıbbi müdahalede bulunulurken yapılan işlemin genişletilmesi gereği doğduğunda müdahale genişletilmediği takdirde hastanın bir organının kaybına veya fonksiyonunu ifa edemez hale gelmesine yol açabilecek tıbbi zaruret hâlinde rıza aranmaksızın tıbbi müdahale genişletilebilir*
- *Kanun ile müsaade edilen haller ile tıbbi zorunluluklar dışında, hastanın özel hayatının ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz*
- *Personelin adalet ve hakkaniyet ilkelerine uygun hizmet verme yükümlülüklerini de içerir*
- *Verilen her türlü hizmet ve imkânın neler olduğunu ve müracaat edilen kuruluştaki verilen sağlık hizmetlerinden faydalanma usulüne öğrenme haklarını da kapsar*
- *Hastaya kesin ve yeterli bilgi verebilecek nitelik ve ehliyete sahip personeli daimî olarak istihdam etmek*
- *Sağlık kuruluşunun değiştirilmesinde tıbben sakınca görülmemesi esastır.*
- *Acil ve adli vak'alar ile yaşlılar ve engelliler hakkında öncelik sırasının belirlenmesinde, öncelik hakkının tıbbi kriterlere dayalı ve objektif olarak belirlenmesini istemek hakkı vardır*
- *Hasta, modern tıbbi bilgi ve teknolojinin gereklerine uygun olarak teşhisinin konulmasını, tedavisinin yapılmasını ve bakımını istemek hakkına sahiptir. Tababetin ilkelerine ve tababet ile ilgili mevzuat hükümlerine aykırı veya aldatıcı mahiyette teşhis ve tedavi yapılamaz*
- *Teşhis, tedavi veya korunma maksadı olmaksızın, ölüme veya hayati tehlikeye yol açabilecek veya vücut bütünlüğünü ihlal edebilecek veya akli veya bedeni mukavemeti azaltabilecek hiçbir şey yapılamaz ve talep de edilemez.*
- *Ötenazi yasaktır. Tıbbi gereklerden bahisle veya her ne suretle olursa olsun, hayat hakkından vazgeçilemez. Kendisinin veya bir başkasının talebi olsa dahil, kimsenin hayatına son verilemez. Personel, hastanın durumunun gerektirdiği tıbbi özeni gösterir. Hastanın hayatını kurtarmak veya sağlığını korumak mümkün olmadığı takdirde dahi, ıstırabını azaltmaya veya dindirmeye çalışmak zorunludur.*
- *Kayıtlarında eksik, belirsiz ve hatalı tıbbi ve şahsi bilgilerin tamamlanmasını, açıklanmasını, düzeltilmesini ve nihai sağlık durumu ve şahsi durumuna uygun hale getirilmesini isteyebilir*
- *Hastanın kendisinin bilgilendirilmesi esastır. Hasta, tıbbi müdahaleyi gerçekleştirecek sağlık meslek mensubu tarafından tıbbi müdahale konusunda sözlü olarak bilgilendirilir. Acil durumlar dışında, bilgilendirme hastaya makul süre tanınarak yapılır. Bilgilendirme uygun ortamda ve hastanın mahremiyeti korunarak yapılır. Tedavisi olmayan bir teşhis, ancak bir tabip tarafından ve tam bir ihtiyat içinde hastaya hissettirilebilir veya bildirilebilir. Hastanın aksi yönde bir talebinin bulunmaması veya açıklanacağı şahsın önceden belirlenmemesi halinde, böyle bir teşhis ailesine bildirilir.*
- *Hastanın, mahremiyetine saygı gösterilmesi esastır. Ölüm olayı, mahremiyetin bozulması hakkını vermez.*
- **Alışılmış Olmayan Tedavi Usullerinin Uygulanması:** *Klinik veya laboratuvar muayeneleri sonucunda bilinen klasik tedavi metotlarının hastaya fayda vermeyeceğinin sabit olması ve daha evvel deney hayvanları üzerinde kâfi derecede tecrübe edilmek suretiyle faydalı tesirlerinin anlaşılması ve hastanın rızasının bulunması şartları birlikte mevcut olduğunda, bilinen klasik tedavi metotları yerine başka bir tedavi usulü uygulanabilir. Ayrıca, bilinen klasik tedavi metodu dışındaki bir metodun uygulanabilmesi için, hastaya faydalı olacağı ve bu tedavinin bilinen klasik tedavi usullerinden daha elverişsiz sonuç vermeyeceğinin muhtemel olması da şarttır. Evvelce tecrübe edilmemiş bir tıbbi tedavi ve müdahale usulü, ancak zarar vermeyeceğinin ve hastayı kurtaracağı mutlak olarak öngörülmesi halinde yapılabilir.*
- *Hasta, kişilik değerlerine uygun bir şekilde ve ortamda sağlık hizmetlerinden faydalanma hakkına sahiptir. Sağlık hizmetlerinde görev alan bütün personel; hastalara, yakınlarına ve ziyaretçilere güler yüzlü, nazik, şefkatli ve sağlık hizmetleri ile ilgili mevzuat ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde davranmak zorundadır. Sağlık hizmetlerinin her safhasında, hastalara, onların bedeni ve ruhi durumları dikkate alınarak,*

hangi işlemin neden ve nasıl yapıldığı, yapılacağı ve bekletilmeleri söz konusu ise, bekletilmenin sebepleri hususunda gerekli ve yeterli bilgi verilir. Sağlık kurum ve kuruluşlarında, insan haysiyetine yakışır gereken her türlü hijyenik şartların sağlanması, güvültünün ve rahatsız edici diğer bütün etkenlerin bertaraf edilmesi esastır. Gerekteğinde, bu hususlar hasta tarafından talep konusu yapılabilir. Hasta ziyaretçilerinin kabul edilmesi, kurum veya kuruluşça belirlenen usul ve esaslara uygun olarak ve hastaların huzur ve sükunlarını bozacak fiil ve tutumlara sebebiyet vermeyecek şekilde gerçekleştirilir ve bu konuda gereken tedbirler alınır.

Ülkemizde Sağlık Mevzuatında geniş olarak hastanın hakları tanımlanmış ve yaklaşımlar bir zorunluluk olarak belirtilmiştir.

Hasta Hakkı, insanlık hakkı olarak bilinmeli ve tanımlanmalıdır

Hasta Hakları Tıbbi Deontoloji Nizamnamesi ile Yoğun Bakım Yönetmeliğinde belirgin vardır <i>İnsan sağlığı, hayatı ve şahsiyetine Dikkat, özen ve saygı göstermektir</i> Yoğun bakım hizmetlerinin Hasta hakları mevzuatına, tıbbi deontolojiye, etik ilkelere Bu esaslar üzerine oluşturulan kurallara uygun olarak Yapılandırılması ve yürütülmesini sağlamalıdır Civil liberties, eşitlik ve kardeşlik Birey hakkı, kamu, kurum ve kuruluşlardan Korunmalı ve gözetilmeli Suç olmayanlar, ceza dışında olana serbestlik sağlanmalıdır	Right of a person, is in law and legitimate indications For utmost care, precautions and respect to human For his/her personality, life, and health The main duty and aim of a physician and medical staff The structure, establishing of the medical act Especially at the intensive care The Human Rights of the individual Medical Deontology and medical ethical principles Under these perspectives The creating rules and procedures Considering civil liberties, equality and brotherhood Away for crime, informative consent is the utmost
İnsan tüm var oluşun temelidir, sevgi üzere olmalı Sosyal yapı, toplumlar insanlardan oluşur ama Arabanın da çeşitli mekanizmaları vardır ama Arabayı kullanan kişi sorumludur, yetkindir ve hesap verir İnsanın da yaptığı eylemleri ile insan olur veya dışına çıkar MAA	Human being is the evidence of human All be structured under love People is responsible, individually has consent Liberties and equality and brotherhood, is the fact Primum non nocere is, not do any harm is, the aim for all MAA

5. Tıbbi Gözlem Tedavi Nedir? ⁸

<https://www.tamamlayicisaqlik.com/sss/soru/tibbi-gozlem-tedavi-nedir/>

Ayakta veya yatarak gerçekleştirilmiş olmasına ve yapılan işlemin Sağlık Hizmet Tarifesindeki birimine bakılmaksızın, yatış süresi 24 saati aşmayan ameliyatsız tedavilere (gözlem/müşahede) ait sağlık giderleri poliçede belirtilen "Tıbbi Gözlem Tedavi" teminat limiti ve ödeme yüzdesi dahilinde karşılanır. Bu kapsamda yapılacak işlemlerde kullanılacak malzeme, ilaç, doktor ücretleri ile "Acil Durum" tanımına uygun olması ve uygulanacak tedavinin veya işlemin poliçe kapsamına dahil olduğu durumlarda ilgili tetkik giderleri "Tıbbi Gözlem Tedavi" teminatı kapsamında karşılanır.

Ancak, "Acil Durum" tanımına uymayan durumlarda, bu tedaviler ile ilgili olsa dahi; her türlü muayene, tahlil, röntgen, laboratuvar, ileri tanı gibi tetkikler ve/veya reçete edilecek ilaçlar veya başka nedenlerle münferiden uygulanacak her türlü ilaç giderleri poliçede varsa, "Ayakta Tedavi Teminatı" kapsamında karşılanır.

Omurga ve disk hastalıklarına yönelik olarak uygulanan (faset sinir denervasyonu, radyofrekans termokoagülasyon, transforaminal epidural enjeksiyon gibi) ağrı tedavilerine ait sağlık giderleri, "Sağlık Hizmet Tarife" birimi ile yatarak veya ayakta gerçekleştirilmiş olmasına bakılmaksızın, "Tıbbi Gözlem Tedavi" teminatı kapsamında karşılanır.

Ayakta Tedavi Teminatı kapsamında ilaç teminatı bulunması ve uygulanacak ilacın kapsam dahilinde olması kaydıyla her türlü enjeksiyon bu teminat kapsamında karşılanır.

Gözlem Odası Nedir?

- **Acil muayene kabinleri;** ayakta gelen hastaların muayenelerin yapıldığı yerdir.
- **Gözlem odası;** acil muayene odasında muayenesi yapıp tedavi ve gözlemlenmesi gereken hastaların yatış yaptığı yerdir.
- **Müdahale odası;** acil müdahale edilmesi gereken hastaların yatırıldığı yerdir.

Tıbbi Gözlem Neden Önemlidir?

Tıbbi gözlem, acil servise başvuran hastaların değerlendirilmesinde ve bakımında kaliteyi arttırmak için önemlidir. Tıbbi gözlem sayesinde hastaların %80'i hastaneye yatırılmadan taburcu edilebilmektedir.

Göğüs ve karın ağrısı, senkop, GIS kanama, delici kesici alet yaralanması, kafa travması gibi durumlar gözlem odalarında takip edilir. Acil servise başvuran hastalar bu süreç sonunda ya servise yatırılır ya da taburcu edilir. Tıbbi gözlem ile pnömoni, astım, koah, KKY, pyelonefrit, dehidratasyon gibi hastalıklarda tedavi edilebilir.

Karın ağrısı ile acil servise başvuranlar, 2-3 saatten 23 saate kadar değerlendirilmeleri gerekir. Hastalardan hamile olan, 65 yaş üstü ve 3 yaş altı immunsuprese olanlar sık aralıklarda gözlemlenmelidir. Apandisit olmayan hastalar bu gözlem sürecinde ağrılarında iyileşme hissedeceklerdir. İyileşme olmayan hastalar ise ilgili servislere yatırılmaktadır.

Yorum

Tıbbi Gözlem, Müşahede, olgusunda, işlemin Sağlık Hizmet Tarifesindeki birimine bakılmaksızın, izlenen hastaların ücretlerinin Devlet tarafından karşılanması konusu vurgulanmaktadır. Sorunu olarak gelen bir hastanın, tanısı konuluncaya kadar izlenmesi önemlidir. Serviste uygun yerin açılması açısından da bir süre izlem önemlidir.

Acilde çalışan ve nöbet tutan her hekim, her sağlık elemanının başından geçen hastalar açısından en önemli izlem yeri olmaktadır. Birçok hasta, hafif yakınma ile gelmiş ve bir saat içinde şiddetlenmesi ile acil akut batın nedeniyle ameliyata alındığı, enfarktüs oluşması ile By-Pass olduğu örnekleri karşılaşılan durumlardan bazılarıdır. Özellikle yenidoğan bebekler bulgusu olmasa bile, bir süre izlenmesinde yarar olmaktadır. Annenin, ben bebeğimi normal, sağlıklı görmüyorum demesi, emzirmeden bebeğin istememesi, kaçması önemli veridir. Kısaca bir hasta, yenidoğan için de aynı boyutta geçerlidir, mutsuz, sevgisiz ise bir süre gözlenmelidir.

Bir güler yüz, acile gelen hastanın ağrılarını hafifletici olmaktadır

<p>Bir çocuğun düşünce ağrısını kesen anne öpücüğüdür Tıbbi gözlem ile sağlığın, oluşumun gidişi belli olur Bir yolcu, köye ne kadar sürede varırım demiş Yürü bakayım demiş Bu yürüyüşle 3 saatte zor varırsın demiş</p> <p>İzlem, ağrı ve oluşumun oturmasını sağlar Hekimlikte hastalık yok, hasta vardır</p> <p>Hastanın yanında hekimde amaç ve güdüsünü İzlemeli, sonuca varmadan kararını güncellemelidir</p>	<p>A kiss, just a kiss form a mother, relieved the babies pain</p> <p>The follow up and evaluating the patient condition Like an event as; one person asked, When I reach the Town? He said, walk, and answered, by this walking at night The physician must not be sure, what will be happened Must be follow up, for the result The pain and the condition be on evidence fact First is the primary and later immune system be respond Physician must not say as; I know, only be say as; I am on</p>
<p>Bilmez misin, amacın güneye gitmek ise Kuzeyden de Dünyayı dönerek varabilirsin Önemli olan amaç ve güdü ise Tümünde temel olan sevgi ve insanlık üzere olmaktadır Başka bir boyutta, sevgiden başka olamaz zaten MAA</p>	<p>The aim is for health at the method with love No one knows the target, the result The physicians foremost aim is protect and healthy status All be at humanity, by ethical principles There will be no way to go, just love, loving MAA</p>

6. Gereksiz görülen tıbbi tedavi yöntemleri⁹

<http://www.milliyet.com.tr/pembenar/gereksiz-gorulen-tibbi-tedavi-yontemleri-2360872>

İngiltere’de tıp okulları akademisyenleri doktorlar, gereksiz tedavi yöntemlerini açıkladı.

Ufak tefek kemik çatlamlarından ölümcül olan kanser hastalıkları tedavisine kadar işe yaramayan veya çok az etki yaratan tedavi yöntemleri listesi yapıldı.

Listede yer alan işe yaramayan ve çok az etki gösteren tedavi yöntemlerinden bazıları ise şunlar,

- Çocuklarda meydana gelen ufak tefek kemik çatlakları için alçı gerekli değil
- Kesikleri temizlemek için ılık su ve temiz bez yeterli. Günlerce yara bandıyla yarayı kapalı tutmak enfeksiyonlara neden oluyor ve yaranın iyileşme sürecini yavaşlatıyor.
- Kemoterapi, kanserin olumsuz etkileriyle savaşılabile de hastalığı tamamen iyileştirme konusunda çözüm değil. Eğer hastalığın son evrelerinde ise daha fazla soruna neden olduğu belirtiliyor.
- **Prostat** rahatsızlıklarının, rutin kontrollerinde kullanılan testlerin ömrü uzatmadığı ve daha fazla strese ve endişeye neden olduğu belirtilmektedir.

Tıp Okulları Akademisi sözcüsü Susan Bailey, “ Bu tür yöntemler boşa zaman kaybı olabiliyor. Durup düşünmeli, güvenli ve en iyi tedavi yöntemini bulmaya çalışmalıyız” diyor.

Hastalar ve doktorlar arasındaki iletişim de oldukça önemli

İngiltere’de, Akıllıca seçmek kampanyası adı altında yapılan etkinlikte hastayla doktor arasındaki iletişimin kuvvetlendirilmesi hedefleniyor. Bu etkinlikte, hastalara doktorların önerdiği tedavilerle ilgili sorular sormaları öneriliyor.

O sorulardan bazılarını şu şekilde sıralayabiliriz,

- Bu tedaviye veya teste gerçekten ihtiyacım var mı?
- Bu tedaviye ihtiyacım varsa eğer alacağım tedavinin bende ne gibi yan etkileri ya da avantajları olur?
- Vereceğim tedaviden daha basit veya daha güvenilir bir tedavi yöntemi var mı?
- Önerilen tıbbi tedavileri kabul etmezsem gelecekte beni neler bekliyor?

Yorum

Tedavi yapılacak veya yapılmayacak bir yaklaşım olamaz, hekimlik etik ilkelerine uygun olmalıdır, gelenin dinlenmesi, irdelenmesi önemlidir. Verilen örnekler söz edilecek olunursa;

- **Alçı zaten alınmaz, atel uygulanır.** Çocuklarda kemik çatlağı, ayrılmamış kırık demektir ve şekil bozukluğu yapabilir. Ayrıca ağrı açısından atel uygulanması, rahatlatıcı yanında, yumuşak doku ile toparlanmasını sağlar. Kırık 6 hafta gerekirken, 2 hataya yakın atel sorunu çözücüdür.
- **Hatalı kullanım boyutu ile gereksiz tedavi kapsamında ele alınamaz.** Yaralar dezenfektan ile temizlenir ve mikrop kapmasını diyerek kapatılır. Bu kapatma kan alma yeri ise 5-7

dakika, diğerler için 7-8 saat yeterlidir. Günlerce yarayı kapatma zaten hatalı kullanıma girer.

- Dolayısıyla hekimlik tedavi garantisi zaten vermez. Kemoterapi tedavi için verilmez, bu sadece bir seçenektir. Ağrıyı azaltma, rahat yaşama gibi birçok nedenle uygulanmaktadır. Bunların verilmemesi, kanserli hastaların çok şiddetli ağrılar içinde ölmesine neden olabilir. Verilmemesi daha fazla soruna neden olur, veren kişi uzman olup, hastayı değerlendirilerek verilir. Tolere etmeyecek olana niye verilsin ki?
- Prostat tetkiklerinde, ultrason varken, niye rektal tuşe eskisi gibi yapılınsın? Belirtilenler anlamsız sözler olmaktadır. Kanser tedavisi gerekir, artık insanlar 80 yaşında ölmüyorlar.
- Kitap bilgisi hastaya doğrudan değil, bireye göre terzi gibi uyarlayarak, ölçülüp, biçilerek yapılır. “Bu tür yöntemler boşa zaman kaybı olabiliyor. Durup düşünmeli, güvenli ve en iyi tedavi yöntemini bulmaya çalışmalıyız” ifadesi ile bir hekimin yaklaşımının bu yapıda olmadığı belirgindir.

Sevgisiz yaklaşım sonucu olan durumları belirtmektedir. Hekim elbet kitapta yazılanları sırasına göre değil, hastasına göre seçici ve ona göre yaklaşım yapar. Bunu yaparken etik ilkeler, öncelikle zarar dokunmamaya bakar. *İnsan sağlığı, hayatı ve şahsiyetine dikkat, özen ve saygı göstermektir* ilkesi öne çıkmalıdır.

Sevgide gereksizlik olmaz

Tıbbi Tedavi kavramı üzerinde önce anlaşalım Sevgi bir tıbbi yaklaşımdır Sevmek bir tıbbi uygulamadır Sevginin yansımaları da sağlık boyutudur Bir kişinin sorunlarını uzman kişiye, hekime anlatması Ondan danışmanlık alması Hekimi dost olarak görmesi ve ona iletmesi Bilim üzere, tıp üzerine gerekenleri öğrenmesi İnternet ile gelen bilgilerin yorumlanması Gelecek ve düşüncesini tıp bilimi üzere yapılandırması En güçlü ve en doğru tıbbi yaklaşım, tıbbi tedavi Değil midir?	We must be agree the fact; medicine is loving the human being The grounding of medical approach Personality, respect and beneficence Civil liberties, equality and brotherhood Thus, be on Right of personal demands and acts Informative consent is the leading factor All are the reasoning of relation t and on humanity All leads to love, love of humanity Love of the creation, by being on science, medicine Who will be the close friend, to discuss Even not only the conditions, evidences, thus, the secrets Physician, the medical staff, who is in love, on love
Hekimlik bir arabayı tamir eden bir mühendislik Matematik gibi bir rakamsal Ekonomik olarak irdelenen bir konu değil Hekimlik bir insanlık, varlık ve birey haklarıdır Temelinde, yapısında ve çatısında da sevgi vardır ancak MAA	The medicine is not engineering a machine Not a mathematical number is the patient Not an economical concept for discuss Medicine is a Humanity act and right to a person Grounding and reasoning only by love MAA

7. Mukaddes Kitabın Görüşü¹⁰

<https://wol.jw.org/tr/wol/d/r22/lp-tek/102001011>

Tıbbi Tedavi Konusundaki Seçiminiz Önemli mi?

RAHATSIZLIKLAR, hastalıklar ve yaralanmalar. İnsanların başına bunların hepsi çok sık gelir. Birçok kişi sağlığını tehlikeye sokan bu durumlarla karşı karşıya geldiğinde, tıbbi tedavi yoluyla yardım arar. ‘Sağlam olanların değil ancak hasta olanların hekime muhtaç’ oldukları gerçeğini kabul eden İsa Mesih, bu tür çabaların olası yararlarını takdir etti. —[Luka 5:31](#).

Bu sözleri kaleme alan Mukaddes Kitap yazarı Luka’nın kendisi de bir doktordu. ([Koloseliler 4:14](#)) Resul Pavlus, belki de birlikte yaptıkları yolculuklar sırasında, Luka’nın tıbbi bilgilerinden yararlanmıştı. Ancak, Kutsal Yazılar İsa’nın takipçilerinin hangi tür tıbbi bakımı kabul edebilecekleri konusunda rehberlik sağlar mı? Tıbbi tedavi konusundaki seçiminiz önemli mi?

Kutsal Yazıların Rehberliği

Mukaddes Kitap bir kişinin tıbbi tedavi konusunda hikmetli kararlar vermesine rehberlik edebilir. Örneğin, [Tesniye 18:10-12](#) falcılık ve büyü gibi uygulamaların Yehova’ya “mekruh” olduğunu açıkça gösterir. Pavlus’un hakkında uyarıda bulunduğu “sihirbazlık (ruhçuluk)” da bu yasaklanmış eylemleri içeriyordu. ([Galatyalılar 5:19-21](#)) Bu nedenle, İsa’nın gerçek takipçileri açıkça ruhçuluk içeren herhangi bir teşhis ve tedavi yönteminden kaçınırlar.

Mukaddes Kitap aynı zamanda, Yaraticı’nın, yaşamın ve kanın kutsallığına verdiği yüksek değeri de ortaya koyar. ([Tekvin 9:3, 4](#)) ‘Kandan çekinin’ uyarısına dikkat etmeye kararlı olan Yehova’nın Şahitleri Mukaddes Kitabın kandan çekinmekle ilgili emrini çiğneyen tıbbi yöntemleri kabul etmezler. ([Resullerin İşleri 15:28, 29](#)) Bu, tüm tıbbi tedavileri reddettikleri anlamına gelmez. Tersine onlar, kendileri ve çocukları için mümkün olan en iyi tedaviyi araştırırlar. Bununla birlikte, dinsel inançlarına uygun tedaviler yapan sağlık uzmanlarına başvurlar.

Atacağınız Adımları Düşünün

Kral Süleyman şöyle uyardı: “Bön adam her söze inanır; fakat basiretli adam kendi gidişine dikkat eder.” ([Süleymanın Meselleri 14:15](#)) Tıbbi bir karar Mukaddes Kitap ilkeleriyle doğrudan çelişirse de bir kişi ‘gidişine dikkat etmelidir.’ Tıbbi tedavi türlerinin

tümü yararlı değildir. İsa “hasta olanlar hekime muhtaçtırlar” derken, kendi günlerinde var olan tüm tıbbi tedavi yöntemlerini onaylamıyordu. Bazı tıbbi uygulamaların güvenilir, bazılarının ise temelsiz olduğunu biliyordu.* Aynı şekilde günümüzde de bazı tedaviler yararsız, hatta hileli olabilir. Yanlış bir karar kişiyi gereksiz risklere maruz bırakabilir. Bir kişiye yararlı olan bir tedavinin başkası için etkisiz, hatta zararlı olabileceği de kabul edilmelidir. Sağduyulu bir kişi sağlığıyla ilgili bir karar verme durumuyla karşı karşıya kaldığında, iyi niyetli dostlarının tavsiyesi bile olsa, ‘her söze inanmak’ yerine seçeneklerini dikkatle tartacaktır. Bilgiye dayalı bir seçim yapabilecek durumda olmak için, güvenilir bilgileri araştırıp ‘sağduyu’ gösterecektir. —[Titus 2:12](#), Müjde.

Gerçekçi ve Makul Olun

Bir kişinin sağlık durumuyla ilgilenmesi uygundur. Bedensel sağlığa dengeli şekilde özen göstermek, yaşam armağanına ve onun Tanrısal Kaynağına duyulan takdiri gösterir. ([Mezmur 36:9](#)) İsa’nın takipçileri uygun bir tıbbi tedavi görmek için araştırma yaparlarken bile, sağlık konusunda dengeli olmak isteyeceklerdir. Örneğin, oldukça sağlıklı bir kişinin zihni, sağlıklı ve bedensel zindellemeyle saptantı halinde meşgul olursa, bu durum onun ‘daha önemli şeylerle’ ilgili görüşünü kaybetmesine neden olabilir.—[Filipililer 1:9; 2:3,4](#).

İsa’nın günlerinde ağır hasta olan bir kadın, kronik rahatsızlığının tedavisi için doktorlardan yardım umarak ‘tüm varını yoğunu harcamıştı.’ Sonuç ne oldu? İyileşeceği yerde durumu daha da kötüleşti; bu, onu çok büyük bir düş kırıklığına uğratmış olmalı. ([Markos 5:25, 26](#)) Kadın rahatsızlığından kurtulmak için her şeyi yaptı; ancak hiçbir şey işe yaramadı. Onun yaşadıkları kendi günlerindeki tıp biliminin sınırları olduğunu vurgular. Bugün bile, tıbbi araştırmalardaki ve teknolojideki ilerlemelere rağmen, birçok insan kendini benzer bir durumda buluyor. Bu nedenle, tıp biliminin neleri başarabileceğine ilişkin gerçekçi bir görüşe sahip olmak önemlidir. Şimdiki durumda kusursuz sağlık elde edilemez. İsa’nın takipçileri Tanrı’nın “milletlerin şifası” için belirlediği zamanın henüz gelmediğini kabul ederler. ([Vahiy 22:1, 2](#)) Bu nedenle, tıbbi tedavi konusunda dengeli bir görüş geliştirmeliyiz. —[Filipililer 4:5](#).

Seçimlerimizin önemli olduğu açıktır. Bu nedenle, tıbbi tedavi konusunda kararlar verme durumuyla karşı karşıya olduğumuzda, seçimimiz hem sağlıklı olma arzumuzu hem de Tanrı’yla sağlıklı bir ilişki sürdürme isteğimizi yansıtmalıdır. Böyle yaparak, Yehova’nın “orada oturan: Hastayım, demeyecek” vaadinin gelmekte olan muhteşem yeni dünyada gerçekleşmesini güvenle beklemeye devam edebiliriz. —[İsaya 33:24](#).

Yorum

İnanç yapısı ilk insan var olması ile oluşan boyuttur. Her bireyin kendisine göre yapılandığı bir inanç vardır, sorgulanamaz, yapılandırılmaz. Konu bireyin değil, sosyal yapının oluşumları sıklıkla gündeme gelmektedir. Sosyal ve bilim dışı olan konularda inanç temelinde ele alınmamalıdır. Kuran Arap Harfleri ile değil, ezber ile de öğrenilmektedir. Mukabele ile, karşılıklı okunarak, devamlı sözleri günlük olarak düzeltilmektedir. Eklenenler saptanınca, toplanmış ve yakılmıştır. En son Hz. Osman zamanında yazılı formata toplu dökülürken, zaten yazılı nüshaların kontrol edilmesi yapılarak yazılmıştır. Bu açıdan diğer sözler Peygamberin ölümünden 170 yıl sonra toplanmıştır ve Kuran temelli değil, varsayımlara göre yazılmıştır.

Tarihsel olarak bakalım; a) *Sağlam olanların değil ancak hasta olanların hekime muhtaç’ oldukları gerçeğini kabul eden İsa Mesih, bu tür çabaların olası yararlarını takdir etti, (sağlığın devamı sağlıklı iken olasıdır, o zamanlar için geçerli olan, bugün kabul edilemez yaklaşım), b) falcılık ve büyü gibi uygulamaların Yehova’ya “mekruh” olduğunu açıkça gösterir. Pavlus’un hakkında uyarıda bulunduğu “sihirbazlık (ruhçuluk)” da bu yasaklanmış eylemleri içeriyordu (geleceği kimse bilemediği için, büyü ve masal anlamsızlaşmaktadır), c) Mukaddes Kitap aynı zamanda, Yaratıcı’nın, yaşamın ve kanın kutsallığına verdiği yüksek değeri de ortaya koyar, (kutsallık inançta olsa bile, kabul edilemez boyuttur, kutsallık kabul görülemez), d) Tıbbi tedavi türlerinin tümü yararlı değildir. İsa “hasta olanlar hekime muhtaçtırlar” derken, kendi günlerinde var olan tüm tıbbi tedavi yöntemlerini onaylamıyordu. Bazı tıbbi uygulamaların güvenilir, bazılarının ise temelsiz olduğunu biliyordu (zarar olmaması temel ilke ise, fayda da hekimlikte tedavi gereksesi değil, rıza olarak yaklaşımlarda birey kendisi yön vermektedir), e) Bir kişinin sağlık durumuyla ilgilenmesi uygundur. Bedensel sağlığa dengeli şekilde özen göstermek, yaşam armağanına ve onun Tanrısal Kaynağına duyulan takdiri gösterir (yeterli ve dengeli olmak anlamlıdır, ancak bu her yaratılan olarak Yaratıcı elbet katkısı olsa da objektif boyut olarak Tanrısal kaynak değil, Yaratıcı yaratıcılığıdır), f) Seçimlerimizin önemli olduğu açıktır. Bu nedenle, tıbbi tedavi konusunda kararlar verme durumuyla karşı karşıya olduğumuzda, seçimimiz hem sağlıklı olma arzumuzu hem de Tanrı’yla sağlıklı bir ilişki sürdürme isteğimizi yansıtmalıdır. Böyle yaparak, Yehova’nın “orada oturan: Hastayım, demeyecek” vaadinin gelmekte olan muhteşem yeni dünyada gerçekleşmesini güvenle beklemeye devam edebiliriz (sağlıkta beklemek değil, aktif tıbbi yaklaşımlarda, eylemde bulunulması gerekir).*

Kısaca bilimsel boyutlarda inanç verileri, bir destansı ve kişisel düşünce boyutu olarak ele alınmalı, gerçek olarak görülmemelidir.

İnançlar soyut kavramlar iken, somut olarak irdelenmemelidir

<p>Bilim, doğanın kanunları olarak ortaya konulur İnanışlarda doğal boyut varken Bunları birisinin sözü ve görüşü olarak Sanki doğru ve gerçek olarak algılamak İnanışların zayıflatan neden olmaktadır. Sağlıklı olmak, sağlığın devamı, hekime gereksinimle olur Falcılık, geleceği kimse bilemez ve yanlıtır İnsanın bedensel boyutlarına kutsallık vermemelidir Tedavinin tümü yararlı değil, insanlık hekimlikdir Bedensel sağlık dengeli ve yeterli, etkin olmalıdır Bilim, zaten Yaratıcı olanın kanunları ise Bunun inanış ile yorumlanmamalıdır Bilim kanıta dayalıdır Sevgi bunu işleyiş şeklindedir</p>	<p>Beliefs are abstract Beliefs will not be distinguished There is an estimation, 60 billion people is lived and living This means 60 billion specific believes is past and present So, no one has right for questioning True, right or wrong is not our judgment fact We only consider the behavior If it is crime we must be respond If it is not criminality, we cannot react, just be give advice Medicine is an informative, for health status Considering not only body, in all the parameters Science is the Creational law, not changed and diminished We born, one day be passed out, died Not have any time for believe, be on science, medicine</p>
<p>Yaratının yarattıkları belirli sistem içindedir Bu doğa kanunları şeklindedir İnançlar soyut kavramlar olarak Geleceği bilen, bilgin gibi davranan, söz söyleyenler Yanılmaktan başka bir şey yapmazlar MAA</p>	<p>The creation has some rules, not changed The natural law is a scientific fact, life is not gambling The believes are abstract and giving advices to individual No one knows the future, what is going on, what will be The reality, they will be wrong, even be true are some MAA</p>

8. Tıbbi Müdahale Nedir? ¹¹

19 Haziran 2017 Gültekin Can Gökalp <https://cangokalp.com/2017/06/19/tibbi-mudahale-nedir/>

Tıbbi müdahale, tıp mesleğini icraya yetkili bir kişi tarafından, doğrudan veya dolaylı tedavi amacına yönelik olarak gerçekleştirilen her türlü faaliyettir (AYAN, Mehmet; Tıbbi Müdahalelerden Doğan Hukuki Sorumluluk, Ankara, 1991, s.5).

1219 Sayılı Tababet ve Şuabat'ı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'da tıbbi müdahaleyi yapmaya yetkili olan kişiler numerus clauses (sınırlı sayıda) biçimde sayılmıştır. Buna göre; hekimler, diş hekimleri, ebeler, sağlık memurları, sünnetçiler, hasta bakıcı hemşireler ve diş protez teknisyenleri tıbbi müdahale noktasında kanunen yetkili kılınmış kişilerdir. Bu açıklamalardan hareketle, bir girişimin tıbbi müdahale olarak isimlendirilebilmesi için üç şartın varlığı gerekmektedir. Birincisi; müdahalenin resmi ehliyetli bir kişi tarafından yapılmış olması. İkincisi; doğrudan doğruya veya dolaylı olarak hastayı tedavi amacına yönelik olması ve son olarak; müdahalenin, hastanın rızası dâhilinde olması gerekmektedir. Bunlar yanında öğretilerde bir kısım yazarlar "endikasyon" şartını da aramaktadır. Ancak, biz bu görüşte değiliz.

İlk şart olan müdahalenin resmi ehliyetli kişiler tarafından yapılmasına gelirse; şüphesiz bir tıbbi müdahalenin sağlık personeli tarafından yapılması gerekir. Burada hedeflenen amaç kuşkusuz tıbbi müdahalelerin bireyler üzerinde yaratabileceği muhtemel olumsuz etkilerdir. Bireylerin tıbbi müdahale konusunda -acil durumlar hariç- hekim veya sağlık personeli dışında bir kimseye yetki vermesi geçersizdir (BAYRAKTAR, 112).

İkinci şart olan doğrudan doğruya veya dolaylı olarak hastayı tedavi amacına yönelik olmasını iki şekilde anlamak gerekir. Öncelikle, tıbbi müdahale, tıp bilimine göre zorunlu olmalıdır ki buna endikasyon şartı denilmektedir. İkinci olarak, müdahale, tıp biliminin gereklerine uygun bir biçimde, özenli yapılmalıdır. Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi fikrimizce endikasyon tıbbi müdahalenin olmazsa olmaz unsurlarından değildir. Endikasyondan anlamamız gereken temel gaye olan tedavi için tıbbi müdahaleyi zorunlu kılan somut gerekliliktir. Endikasyonu tıbbi müdahalenin unsurlarından biri olarak sayarsak o halde estetik amaçlı yapılan müdahaleleri "tıbbi" sayamayacağız. Hâlbuki orada da uzman bir hekim, hukuka uygunluk şartı olan rıza ve hastanın ruhunu/psikolojisini iyileştirdiğinden hareketle tedavi amacından söz edebiliyoruz. Tabii bu konuda doktrinde çok kıymetli hocalarımızın aksi yönde fikirleri yer almaktadır. Bunların da incelenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Sonucusu ise müdahalenin hukuka uygunluk şartıdır. Hastanın kendi vücudu üzerindeki hakları Medeni Hukuk'ta yer bulan kişilik hakları dolayısıyla. Buna göre, vücut üzerinde yapılacak durumunda olan tıbbi müdahalenin, ancak hastanın rızasıyla yapılabilmesini gerekli kılmaktadır. Bu rıza hem özel hukuk hem de ceza hukuku bakımından önemli bir hukuka uygunluk sebebidir. Hastanın açık ve doğrudan rızası olmasa dahi muhtemel rızası, kanuni temsilcisinin veya mahkemenin rızası bulunmalıdır. Ancak hastanın rızasının da geçerli olabilmesi için, hastanın neye rıza gösterdiğini bilmesi gerekir (Sard v. Hardy, 1977).

Yorum

Tıbbi Müdahale yaklaşımının gerekçesi sunulmaktadır; a) Yetkili kişi tarafından yapılmalı, b) Doğrudan doğruya veya dolaylı olarak hastayı tedavi amacına yönelik olmasını ve c) Hukuki uygunluk şartı belirtilmektedir.

Burada bazı vurguların yapılması önemsenmektedir.

a) Sağlık hizmetleri bir ekip ve donanım konusu olduğu için, bu yaklaşım belirli bir inceleme ve izin ile olmaktadır. Sadece yetkili kişi olması değil, bir yetkin ve etkinlik konusunda olursa aktive edilmektedir. Kanunen yetkili kılınan değil, kanun ile bunlara izin verilebilir denilmektedir. Eğer uygun değilse yapamazlar, diploma tek başına yeterlilik taşımamaktadır.

Ayrıca iletilen "Burada hedeflenen amaç kuşkusuz tıbbi müdahalelerin bireyler üzerinde yaratabileceği muhtemel olumsuz etkilerdir. Bireylerin tıbbi müdahale konusunda -acil durumlar hariç- hekim veya sağlık

personeli dışında bir kimseye yetki vermesi geçersizdir” olumsuz etkiden daha önemlisi olumlu etkidir. Kırıkçı ve çıkıkçılar ile pansumancılar daha etkin olabilmektedirler. Burada sorun bilimsellik konusudur. Bu konuda bilim ile bilimsel tecrübe kazanmamış olan kişilerin yapmamasıdır. Komplikasyon, her tıbbi işlemde gözlenebilir, ancak dikkat, özen, ihmal ve izlem ötesi tıp bilimi ve tıbbi temel bilimselliğe uygunluğa bakılır. Yetkili olsa bile ceza alır ve meslekten men cezası, özellikle bilimden uzaklaşmış ise yapılmaktadır.

- b) Sağlık yaklaşımın %1-3 oranı, tedavi amaçlıdır. Bu açıdan hekimlik tedavi üzerine yapılandırılmaz ve hekimler tedavi garantisi verilemez. Öncelikle koruyucu sağlık hizmetleri, aşılama, önlemler, ilk, öncü yaklaşım ve plandadır. Doğum eyleminde hastalanma, ancak gebelik ve doğumda sorunlara önemli yaklaşım yapılmadığında görülür. Kısaca doğumların %10 oranından azı tedaviye gereksinim duyar. Eğer gereken yaklaşım yapılmaz ise ölüm oranı %1-3 arasında gözlenmektedir.
- c) Hukuk, belirli bir düzen sağlamak değil, bireyin hakkını korumak, gözetmek ve sağlamak üzere, civil liberties, equality ve kardeşlik üzere yapılandırmaktır. Düzenlemelere uymamak ceza unsuru değildir. Bu açıdan hukuki yapı, kanunla yasaklar saptanmış ise, yasaklara uymak olarak tanımlanabilir, yasaklara uymamak ise zaten ceza almak demektir. Hastanın rızası yeterli değildir. Ötenazi, yaşam hakkı gibi birey kendisi ve kendi yaşamı aleyhine yaklaşımı hukuk düzeni içine kabul edilemez, çünkü temel olan canlının var oluş hakkı vardır, insanlık hakkı vardır. Kişinin neye rıza gösterdiğini bilmesi konusu, o konuda bireyin karşı sorusu ve kendi ifadesi olmalıdır. Sizin anlattığınız veya yazılı sunduğunuz değil, onun soruları ve anladıklarının not edilmesi önemlidir.

ÖZET: Tıbbi Müdahale sadece bir yapı, sistem ve düzen olarak değil, canlıların canlı olması, varlığı, yaşam hakkı olarak bir felsefe, bir varlığın oluşumu olarak görülmeli. Önemli olan birey, kişi merkeze alınarak, tüm sosyal yapının bunu çekirdek alarak yapılandırması, bunu koruyup, gözetmesi ile olmalıdır.

Tıbbi müdahalenin az bir oranı tedavidir

<p>Sağlık hizmetleri sevgi temelinde oluşmalıdır Hekimliği bedensel ve fiziksel sanıyorsanız yanılırsınız İnsan fizik ötesi, ruhsal ve sosyal yapısı vardır Onu oluşturan bireysellik, kişiliktir Civil liberties, eşitlik ve kardeşlik temelinde olması Özel, özgün ve ayrıcalıklı olduğu bir gerçektir Sevgi de buna göre, kişiye göre yapılanmalıdır İnsanı insan olarak sevmelidir Hekimliğin temeli de zaten sevgide yatmaktadır</p>	<p>Treatment is the least part of medical acts If you consider the patient only by body This is a great mistake, what about soul and social status? At ethical considerations; respect the personality Civil liberties, equality and brotherhood Grounding from Human Rights As, special, unique and sole, responsibility be taken Love the person, because he/she is Human being Physician item is grounding is this fact, love of the human</p>
<p>Hekimlik bu konuda uzmanlaşmış ekip tarafından olmakta Sağlığın temeli korunma üzerindedir, tedavi değil Kurala uyum değil Zarar oluşturmama temelinde Bireye özgü yaklaşım, sevgi içinde saygı yapılmalıdır MAA</p>	<p>Medicine is qualified expert actions, by education gained Main duty is not for treatment, for saving the healthy status Not by rules, by personal conditions and demands Not causing and leading any harm Individual approach by love in respect, is medical act MAA</p>

9. Tıbbi bakım sürecinde hasta rolünün etkinleştirilmesi¹²

Prof. Dr. Tefvik ÖZLÜ: <https://www.medimagazin.com.tr/authors/tevfik-ozlu/tr-tibbi-bakim-surecinde-hasta-rolunun-etkinlestirilmesi-72-45-643.html>

Sağlık hizmetlerinin sunumunda, hekimi merkeze koyan ve hastaya odaklanan iki farklı felsefi arka plan (paradigma) söz konusudur. Bunlardan daha yaygın olan hekim merkezli tıp uygulamalarında teşhis-tedavi sürecinde aktif olan, yönlendirici, hatta belirleyici olan hekimdir. Bu modele göre, hekim daha önceden edindiği bilgi ve birikimlerinin ışığında kendisine başvuran hastasını muayene eder, tanı ve tedavi için gerekli gördüğü girişimleri planlar ve hastadan bunlara tam bir itaat ister. Hasta, hekimle karşılaştığı andan itibaren bütün inisiyatifi hekime verir ve tamamen edilgen bir konuma itilir. Soruları hekim sorar. Kararları o verir. Hekimin otoriter pozisyonu, çoğu kez yüz ifadesine ve ses tonuna bile yansımıştır. Genellikle emirler vererek konuşur, zaten pek fazla da konuşmaz. Hastasının, her dediğine itirazsız ve mutlak olarak itaat etmesini bekler. Onun soru sormasını bile, mesleğine müdahale ve otoritesine başkaldırı gibi algılar. “Geç şuraya!” “Aç sırtını!” “Git bu tahlilleri yaptır” “Al bu ilaçları kullan” üslubu çok alışılmıştır. Hastanın bu direktiflerinden birine karşı tereddütlü davranması durumunda, hekim sinirlenir veya hastasını refüze eder.

Hasta merkezli tıp pratiğinde ise, hasta, hekim otoritesi gölgesinde kalmaktan korunmuştur. Hastalara sorunlarını rahatça ifade edebilmeleri için yeterli süre verilir; kafalarındaki her türlü soruyu sormaları için cesaretlendirilir; yakınmaları ve sağlığı hakkında ayrıntılı sorularak hastanın hastalığıyla ilgili tüm algı, düşünce ve yorumları öğrenilir. Hekim bir taraftan hastalığın ne olduğu sorusuna yanıt ararken; diğer taraftan hastalığın hasta tarafından nasıl algılandığı ve hastanın yaşamında ne tür değişiklikler meydana getirdiği, onun için ne anlam taşıdığını öğrenmeye çalışır. Çünkü, hasta merkezli tıpta, hekimin görevi hastalığı tedavi etmek değil, hastayı tedavi etmektir. Sadece sorunu gidermekle yetinilmez; sorunun yol açtığı tüm olumsuz sonuçların ortadan kalkması için çaba sarf edilir. Bu bakımdan, hekim öncelikle hastanın dünyasında sorunun boyutlarını tüm ayrıntılarıyla tespit etmelidir. Tanı tedavi sürecinde hastayla ilgili her türlü karar, hasta tarafından verilmelidir. Hekim hasta yerine karar vermek yerine; hastanın doğru kararı verebilmesi için onu bilgilendirmeli, farklı seçenekleri, alternatif yaklaşımları getirisi götürüsüyle birlikte ona açıklamalıdır.

Hasta odaklı yaklaşım daha insancıl olandır. Kişinin, vücudu, yaşamı ve geleceği ile ilgili karar sürecinde, tamamen dışlanması kabul edilemez. Yaşamsal sonuçlar doğuran tıbbi kararlar, bundan yarar veya zarar görebilecek konumdaki hasta tarafından verilmelidir. Hastaların adeta nesneleştirildiği hekim baskın yapılanmada, hastalar çok mağdur olabilirler.

Geçmişteki bire bir insani ilişkiye kıyasla, günümüzde hekim ile hasta arasındaki ilişki, hasta açısından çok daha zor, karmaşık, akıl ermez ve güç yetirilemez durumdadır. İleri ve pahalı tıp teknolojisi, sermaye kontrolünde ve para kazanmaya dönük sağlık organizasyonu; harcamaları minimize etmede ustalaşmış özel sigorta şirketleri ve aşırı uzmanlaşma karşısında hastalar, kendi çıkarlarını koruyamayacak konuma itilmişlerdir. Hasta, bilgisi, becerisi olmayan bir konumda, vazgeçilemez, ertelenemez gereksinimlerini karşılamak zorundadır. İhtiyaç duyduğu hizmeti verecek olan hekim karşısında boynu büküktür, muhtaçtır, edilgendir.

Tıp, doğası itibarıyla otoriter bir meslektir. Hastanın sosyal, ekonomik, politik veya hiyerarşik konumu ne kadar yüksek olsa da hekime başvurduğunda, otoritesini kabullenmiş olarak ondan yardım istemektedir. Yaşamsal öneme sahip; tüm değerlerini uğruna tereddütsüz harcayabileceği, vazgeçilemez, ertelenemez durumdaki sağlık gereksinimini, hekimin dışında bir yerden karşılaması da mümkün değildir. Bu konuda eşi, dostu, yakınları ona yardım edemeyecek konumdadırlar. Hekim, onu hiç hoşlanmadığı tedavilere, cerrahi işlemlere zorlar, vücut bütünlüğüne müdahale eder. Keyif aldığı şeyleri yasaklar, nefret ettiği şeylere zorlar, özel yaşamını sorgular, sınır tanımaz. Fakat hasta, bu otoriteye karşı çıkamaz. Tam aksine, "baş üstüne" der gönüllülükle kabullenir.

Fakat hekimler, mesleklerinin buyurgan yapısına tıp etiğinin ilkeleri ile karşı koyarak teraziye dengelemelidirler. Aksine, "güç bende!" psikozuyla hareket edilirse, hastanın hekim karşısında haklarını koruması imkansızlaşır. Bundan dolayı hekim-hasta arasındaki ilişki, geçmişte olduğu gibi sadece tıbbi etiğin konusu olmaktan çıkmış ve günümüzde hukuki düzenlemelere konu olmuştur. Ülkemizin de dışında kalamayacağı hasta hakları ve malpraktis ile ilgili uluslararası hukuki normlar, sadece hastalar için değil; hekimler açısından da tıbbi bakım sürecinde hasta rolünün artırılmasını gerekli kılmaktadır. Tıbbi kararların hastaların katılımıyla verilmesi, hekimin ortaya çıkabilecek komplikasyon ve diğer olumsuz sonuçlar karşısında kendisini hukuk önünde savunabilmesi için şarttır. Bu bakımdan, günümüz hekim, geleneksel baskın rolünden vazgeçmek, hastasının tıbbi bakım sürecinde daha etkin bir rol üstlenmesini teşvik etmek konumundadır.

Yorum

Tıp doğası gereği otorite bir meslek değildir. Bilim tek seçenekli değildir, çoklu seçenekler vardır. Bu seçeneklerin seçimi bireyin tercihinine bağlı denilemez, birey uzman olmadığı için kendisine yararlı ve etkin olanı seçmesi olanaksızdır, bilgilenmeli, aydınlatılmalıdır. Ancak Yaşam Hakkı söz konusu olduğunda, acil yaklaşımlarda da belirli basamaklar vardır. Bu otorite değil, belirli bir sistem gereklidir. Güç hekimde değil, bilimdedir, bunun için yaklaşımlar izlenmeli ve takip edilmelidir.

Geleneksel hekimlik, **hastalık yok hasta var** ise, bunun temeli tıbbi bilim olduğuna göre gelişen, oluşan boyuta göre yaklaşım esas, bunu tanımlayan da bireyin kendisi olmaktadır.

Yönetim modelleri değişti, birey hakkı çekirdek oldu

<p>Karar kime aittir? Bir hasta olduğunda Hastaya yaklaşımın kararını kim verecektir? Eğer kitap temelinde iseniz, karar kitaba aittir Sisteme dayanarak yaparsanız, hekimler karar verir Birey Hakkı merkezde ve esastır dersiniz, hasta karar verir Hasta sadece bilgilenme değil, rızası alınması değil Kişinin tıbbi durumu ile boyut tanımlanmaktadır Hastalık YOK, hasta VAR ise Merkez hasta, veriler, bulgular kanıt Kanıta dayalı yaklaşım ve izlem olmaktadır Otorite denilecek olunursa Otorite bilim, Tıp Bilimidir Hastadaki duruma göre yaklaşım esastır</p>	<p>Who make the judgment? In case of medicine, health Who make the decision; physician or patient? If you are on knowledge, then books make it If you are grounding the system, then administrative one If informative consent, then individual demand Who makes the explanation by which method is using? Be care the patient not the disease; is it the fact? If you consider the medicine as an authority Is it really, there is an authority? Medical science is the one for the consideration So taken as love and empathy and love affairs Behave what the case requirement, not the system, rules Let be the authority of heart and by mind</p>
<p>Bilim varken, Tıp Bilimi ortada iken Kişiyi özgü sorunlar oluştuğuna göre Kitap değil, olgu, hastaya bakılmalıdır Bu açıdan karar, bir otorite değil, veriye bağlı olmalı Kişiyi göre terzilik yapılarak, uygun olan seçilmelidir MAA</p>	<p>When there is medical science Not direct finding the answers at books Even at the disease assessment and valuation Look at the person, consider the evidences Follow and evaluate the decision, by individually MAA</p>

10. Medical Treatment Planning And Decisions Act 2016 (Vic)¹³

<https://www.lawyersalliance.com.au/opinion/medical-treatment-planning-and-decisions-act-2016-vic>

Catherine Sim is a Lawyer at [Adviceline Injury Lawyers](#) and is an expert in personal injury law, in particular the WorkCover system: 29th Jun 2017

New legislation will come into effect on 12 March 2018 that will repeal the [Medical Treatment Act 1988 \(Vic\)](#), and amend the [Mental Health Act 2014 \(Vic\)](#). The new Act will allow people to give binding instructions or express preferences and values in relation to medical treatment that may be required in the future when they are no longer in a position to consent or refuse treatment. It will also allow people to nominate another person as a 'decision-maker', who will be able to make decisions if the nominator themselves lacks decision-making capacity.

Both adults and children can be held to have decision-making capacity as long as they can understand the information relevant to the decision, and also the consequences of the decision. It is also important to note that patients may be in possession of decision-making capacity for some decisions, but not others.

Instructional directives, which are express statements regarding consent or refusal of treatment, and values directives, which suggest overall preferences as to treatment options, can be made by those with decision-making capacity. However, doctors are not obliged to provide futile or non-beneficial treatment, regardless of any directives that exist.

Medical treatment decision-makers can be appointed if the appointor has decision-making capacity. More than one decision-maker can be appointed, and these decision-makers are required to make decisions on behalf of the appointor taking into account their values and preferences, and must make the decision that they reasonably believe the appointor would have made. Support persons can also be appointed, and their role is to represent the appointor, and to help the appointor make, communicate and give effect to medical treatment decisions.

Doctors have an obligation to locate directives or medical treatment decision-makers as far as reasonably possible, with an exception that applies to emergency situations. A contravention of the section that dictates that reasonable efforts must be made to locate either advance care directives or medical treatment decisions-makers will be considered unprofessional conduct. Doctors are also permitted to provide palliative care regardless of any advance care directives or decision by a medical treatment decision-maker. It is also important to note that the Act does not address physician-assisted dying.

Victorian and Civil Administrative Tribunal (VCAT) and the Public Advocate are the avenues for any disputes or contests in relation to decisions or directives made under the Act. The Act also deals with administering medical research procedures to those lacking decision-making capacity. The requirements for undertaking and detailing such procedures are located in the Act, and we encourage those who may encounter this to ensure that they are aware of their responsibilities.

This Act will encourage people to think about potential end-of-life planning, along with formalising instructions in advance. It allows the community to engage with and take responsibility for future medical decisions, and provides a structure and a system in which one can exercise autonomy in relation to potential medical decisions that are required. .

Yorum

Ülkemizde ötenazi yasak olması ve deneysel yaklaşım yapılmasının belirli Etik Kurul, Bakanlık gibi şartları olması ile kararda bunlar meşgul edenler içinde bulunmamaktadır. İnsancıl kullanım boyutunun bulunması ile, yaşam hakkı kavramı nedeniyle hekimler daha fazla rıza şartı dışında düşünmeleri gerekmektedir. Yenidoğan Yoğun Bakım yaklaşımlarında bu açıdan ailenin rızası minimal olmakta, bebeğin yaşam hakkı öne çıkmaktadır. Bazı ailelerin savcılığa bebeklerin ventilatörden çıkarılmasını istedikleri, hekimlerin kabul etmediği, aletle bağımlı yaşamasına rıza göstermediklerini yazılı sunmaları ile tutuklanarak, nezarete alındığı, hatta Çocuk Koruma Kanunu 5. Maddesi ile aileden alındığı bilinmektedir.

Karar oluşturma boyutu temel olarak irdelenmektedir. 2003, 2008 ve 2013 yıllarında California Üniversitesi, Davis Hastanesi Etik Kurulunda 3 aylık periyodlarla konuk Hastane Etik Kurul üyesi olarak çalıştım. Bu toplantılardaki evraklar toplantı salonunda kalarak, imha edilmekte idi, yanımızda bulundurmamaktaydık. Özellikle karar verme konusu gündeme gelmekteydi. Bir örnek verilecek olunursa; bir Down sendromlu 22 yaşında erkek bir hasta, orta kulak ameliyatı olacak, ancak anestezi rıza verme yetkisi olmadığı için vermemiş, ameliyat olamamıştı. Tek başına yaşayan, zekâsı da geri boyutta olmayan, ameliyat olmaz ise, önemli sağlık sorunu, menenjit gelişebileceği vurgusu ile Etik Kurula fikir vermek üzere danışılmıştır. Yaşamında kendi kararı olan kişi, sağlık açısından olması gereken bir ameliyatın engellenmesi ile oluşacak sağlık sorununda bu eylemi yapmayanlar sorumlu olabilecektir, kararı verilince, sorumlu olmak istemedikleri için Kulak, Burun Boğaz ile Anestezi uzmanı olan hekimler kendi aralarında anlaşarak hasta ameliyat edilmiştir.

Acil yaklaşımlarda ve Yaşam Hakkı durumlarında rıza şartı aranmayacağı dikkate alınmalıdır. Açlık grevi yapanların, öneri olarak şekerli, tuzlu su içmeleri, süreci uzatmaktadır, ayrıca bilinç yitirilince ve Korsakov sendromu gelişince ancak hekimler yardım edebilmektedirler.

Tıbbi Tedavi Planlaması, bireye özgü yapılmalıdır

Hekimler aldıkları eğitimlerde, olguya göre yorum yapmayı öğrenirler Ben bilirim veya hasta bilir Sorumluluktan bir bakıma kaçma değil midir?	The decision of the physician grounding on the case, not on the patient knowledge Who knows the best; patient or the physician? The answer is; you cannot escape as this reasoning
--	---

<p>Yaşam Hakkı esas ise İnsan Hakları temelinde olduğuna göre Etik İlkeler üzerinde olmak Zarar vermeme temelinde olan boyut Ötenazi ve tüm sorunlar Kısaca zarar suç kapsamında ise Dikkat ve özen eksikliği ile ihmal olmaması Hekimlerin her olguda eğitimini derinleştirilmesi Karar, bireye özgü ve özel, özgün, kişiseldir</p>	<p>The meaning is not known or not The fact in medicine be on medical science Follow the case, and be discussed Always be on precautions Not to make any harm Crime is written at Law articles They are known, not need any information Not intended to do any harm, care and serve Aim on medical ethical principles, and take responsibility</p>
<p>Tıbbi ilkeler temelinde olan yaklaşımlar Güven, sadakat ve sır saklama yaklaşımlarda Uygulamada; Yararlılık, zarar vermeme, özerkliğe saygı Adalet, bireyin hak edişine göre yaklaşım esastır Tıbbi Yaklaşım bireye özgü, özel ve özgündür MAA</p>	<p>The medical ethical principles; first primum non nocere Thrust, confidence, saving the secret, respect personality Beneficence, informative consent, justice Justice, is; do, what the person demands, not the common Medical procedures, according requirement, not for wishes MAA</p>

11. Authorised Version No. 046: Medical Treatment Act 1988; No. 41 of 1988. Authorised Version incorporating amendments as at 17 May 2012¹⁴

[http://www.legislation.vic.gov.au/domino/Web_Notes/LDMS/LTObject_Store/LTObjSt6.nsf/DDE300B846EED9C7CA25761600A3571/6D329679B5FA4D17CA2579FE001CD4EE/\\$FILE/88-41aa046%20authorised.pdf](http://www.legislation.vic.gov.au/domino/Web_Notes/LDMS/LTObject_Store/LTObjSt6.nsf/DDE300B846EED9C7CA25761600A3571/6D329679B5FA4D17CA2579FE001CD4EE/$FILE/88-41aa046%20authorised.pdf)

Authorised Version No. 046 Medical Treatment Act 1988 No. 41 of 1988 Authorised Version incorporating amendments as at 17 May 2012 TABLE OF PROVISIONS Section Page

PART 1—PRELIMINARY

1 Purpose

2 Commencement

3 Definitions

4 Other legal rights not affected 4

PART 2—REFUSAL OF TREATMENT

5 Refusal of treatment certificate

5A Agents and guardians

5AA When can an alternate agent act?

5B Refusal of treatment certificate by agent or guardian

5C Tribunal may suspend or revoke authority

5D Revocation or suspension of refusal of treatment certificate

5E Copies of refusal of treatment certificate

5F Penalty for obtaining certificate by fraud etc.

6 Offence of medical trespass

7 Cancellation or cessation of certificate

8 Effect of certificate or notice issued under this Part

PART 3—PROTECTION OF REGISTERED MEDICAL PRACTITIONERS

9 Protection of registered medical practitioners

Yorum

Ötenazi hangi gerekçe olursa olsun suç kapsamındadır. Doku nakilleri için, beyin ölümü gerçekleşmiş ve özel komisyonca bu durumun saptanması ile ancak nakiller olabilmektedir. Bu ötenazi kapsamında da değildir. Ötenazi suç kapsamında olduğu için burada söz edilmemektedir.

Bilmez misin, yaşam canlılardaki varlık nedenidir

<p>Hiçbir kişinin başkasının yaşamını bitirme hakkı olamaz Yaşamın ne olduğu, nasıl sonlandığı bilinmez Hiçbir kişi, mahkeme bile yaşam hakkını alamaz Bu ceza verilirse, o zaman insanlar birbirini yok eder Gerekçe hazırır, bakamıyorum, zaten yaşamayacak Avrupa Konseyi bu gerekçe ile Yaşam Hakkını güvenceye almış, idamı yasaklamış Ülkemiz bunu suç, kasıtlı öldürme olarak görmektedir</p>	<p>We called living organisms as existence and alive Who know the beginning and ending the life period? Who has right to start and even stopped the life? Who will sentence the person to death, by intended to do? Not give the reason, he/she will not survive You cannot legitimate Eutenasia European Council is even not give a way to this approach It is not medical, social and grounding on believes</p>
<p>Varlığımızın oluşması, yaşamak ile oluyorsa Hangi gerekçe ile bunu sonlandırma hakkı olamaz Hekimlik, şifa olmayacak durumlarda bireyi öldürme değil Onun sorunları ve yaşam kalitesini arttırmalı Etik ilke olarak yaşatılması, toplumu ölümüne hazırlar MAA</p>	<p>The existence is only by to be, by living, vivid acts No reasoning for finishing the life, let informally get ready Even by consent, the act name is self-killing, suicide Not make any difference who is killing you The futile treatment is the treatment for overcome the pain MAA</p>

Son Söz

İnsan söz konusu olduğunda, fiziksel ölçekler, veriler öne çıkarılmakta ve buna göre yapılandırılmaktadır. Ancak Ekonomi biliminde, sadece ucuz olması değil, a) Effective: etkisi, kullanılmasına uygun olmalıdır, b) Eligibility: bulunabilir ve kullanılabilir olması, c) Efficient: verimli ve amaca yönelik olmalıdır. Bir araba aldığınızda, sizi her an taşıyabilecek şekilde kullanışlı, verimli, az tüketimi olan ve alabileceğiniz ücrette olmalıdır. Bunun ötesinde sizde mutluluk, memnuiyet oluşturmaldır. Bugün için ekonomide d) dördüncü güç, Enchantment/ memnuiyettir.

Sağlık hizmetlerinde de en önemli boyut memnuiyette yatmaktadır. Hastaların sorunları, sıkıntıları, yaşam tedirginlikleri olduğu için, her boyutu olumlu değil, olumsuz olarak görmeleri daha kolaydır. Birileri de savunma değil, açıklamada bulunması onları daha rahatlatıcı olmaktadır. Ancak bu birileri, sevgi ve nazik dil ile, insanca yaklaşımları önemlidir. Bunun için bu kişiler yönetimin adamı değil, gerçekten hastaların haklarını koruyan olmalıdırlar.

Yazarın başından geçen bir örnek: 15 yıl önce, bir trafik kazasında, arabayı görünce korkudan yere düşen kişiyi, kenardaki diş protez laboratuvarına alarak incelemek istedim. Diş laboratuvarı ruhsatsız imiş ve akrabası beni dışarı çıkmamı istedi, hasta ile ilgileniyorum dedim, beni arkadaşları ile ellerine sopa alarak kovmaya çalıştılar, ben boynuna sarıldım, hepimiz kardeşiz, kızmaya ne gerek var dedim, yumuşadı, çevreden gelenler oldu. Bu arada, birden arabayı görüp kendini yere atan kişi, hastanın herhangi bir bedensel sorunu saptanmadı, psikosomatik stresini de yumuşak, sevgi dolu yaklaşım ile düzeldi. Dövmek isteyen sonra benden özür diledi.

Sevgi ile yaklaşım en temel boyut olduğu açık ve nettir. Ancak bu gönülden gelmeli, akıl ile desteklenmeli, eylem ile de pekişmelidir.

S. CELLİOĞLU, son vurgusu: Yaşamın anlamı, bizlere de hep sevgi ve saygı ile yaklaşmayı görmek, göstermektir, Hepimiz bunları gördük ve yaptık, umarız birçok kişinin yüreğine dokunmuşuzdur.

1) Bilmez misin?

<p>Sevgi dili dışında başka iletişim olamaz Hangi lisansı konuşursanız konuşun İletişimin temel unsuru sevgidir İnsanı, insan olarak sevmektir İnsanı eşit olarak ele almak Cins, ırk, sosyal boyut ile gruplandırmadan İnsanı insan olarak sevmektir Tüm barışın yıkılması ve mücadelenin kaynağı Sevgi dili yerine, ben, benlik kurulması değil mi? İnsanı insan olarak değil, bir kavram, grubunu almak Ben ve sen diyerek sınıflandırmaktan geçmiyor mu? Hayvanlar ve bitkiler ile aynı gezegeni paylaşıyoruz Yok aslında onlardan farkımız, Üstünlüğümüz de yok bilesin</p>	<p>Don't you know? There is only one way for communication, love Whatever you are talking about Whom you are in connection Who you are; whom you are speaking Even giving lectures to students There is only one way Love Love the person as a member of Human being One of the creation evaluation, an individual Liberties, equality and brotherhood Not discriminate as you and me No classifications as gender, race, social status We all equal, in all aspects</p>
<p>İletişim kurabilmek için gereken sevgidir İletişim kurduğunuz bitki, hayvan veya insan olsun Konuştuğu dil ve durumu değil, sizin yaklaşımınız önemli Sevgi dili ile yaklaşıma hayır diyen olma Yılanı kovuğundan tatlı dil çıkarır deriz, ama uygulama? MAA</p>	<p>For communication, only one way; love Even the statement with animals and plants Not important your language, and position The love and love affections are so easily to perform Do whatever your heart impulse you, basic human instinct MAA</p>

2) İnsan yaptığı kanıtlı zarar fiili üzerine yargılanır, kişiliği yargılanamaz

<p>Sosyal Kültürel varlık bir değerdir İnsanların giydiği kıyafet değerlidir, değerlendirme Sosyal yapı önemli değildir Dayandığı gerekçe ancak insanlık olmalı</p>	<p>Social, cultural marks are worth, value of a person The external clothes are not indication of evaluation Social structure has no effect on the court The groundings must be on humanity</p>
---	---

Kültürel farklılıkları dayanak tutmamalı Bizler insanın dışına göre yargılayamayız İç düşünce ve benliğini de bilemeyiz Zarar, ziyan yoksa, kendisi bilir Kanıtı zarar varsa karşı çıkarız Suçlu demek bize ait değil Mahkemelerin kararındadır Bizlere düşen görev ancak ihbar etmede kalır Tüm yaklaşımların insanlık, sevgi üzerine saygı olmalıdır	The cultural differences are just a value Judgement is not our duty Particularly on regarding the social status Internal moods, cannot be even predictable Thus, harm is objective and be evidence based We can only accused by evidences to court Only court by judging can noted as crime We can only be on legitimate Be on understanding, and be on humanity by love
Yargılama ancak özel yetişmiş uzmanların işidir Kanıtı dayalı zarar olması ile muhakeme edilir, yargılanır Sorumluluk bireyseldir, suçlar ise yazılı, bilinendir Biz içini ve dışını bilemeyiz, yapılan somut eyleme bakarız İnsanlık, terbiye, ıslah amacı ile sevgi üzerinde bakarız MAA	Judgement is a job of a professional person Not be as reciprocal or other yield on it The responsibility is an individual accountability We can only be at outside on verdict Only be notify to law, for surrogate MAA

Annemin Mirası

Rahmetli Annemin söylediği bir vurgu vardır, bana miras olarak kalan. **“Bir varlık sevgi ile varlığını sağlar, sevgi ile büyür, sevgi ile gelişir, sevgi ile insanlık, ile varoluşu algılar”** demiştir.

- Lise ikinci sınıfta iken, yuvadan düşen ve kedinin kovaladığı kumru yavrusunu eve aldım, Annemin söylediği aynı şey oldu ve düşündüm nasıl olur diyerek. Bulguru yemedi, ağzımda çiğnedim, parmağım ile yol vererek besledim, büyüttüm uçu, eş buldu ve taşınmamıza karşın buldu beni, balkonumdan devamlı ziyaret etti.
- Köpeğimiz Carmen, yaş günümde doğum yaptı, aynı vurgu ile sevdik, okşadık, 10 canlı yavrusu oldu. Sevdik ve tüm bebekleri besledi, büyüttü. Bir yorgunluk olur, sevince birden canlanır ve doğuma devam eder, aynı şekilde beslemeye de devam ederdi.
- Çiçekler sevince açar, büyür ve gelişir.
- Yenidoğanda eskiden cihazlar yok iken ağızdan nefes verirdik, ben sanki öper gibi yapar, bebek gevşer, trakeasını açar, Epiglot spazmı açılırdı.
- Eğitim severek verilir, öğrenci ile birlikte olup yapılır, tahta ve masaya çıkıp, öğrenci karşısında anlatılmaz. Sunumları öğrenci okur, o anlatır, anlamıyorsa ben tamamlarım.
- Protein, kalori ve beslenme ile ilgili eğitim, ortak bir pide oluşturma ve bunun içine özel katılanların hesaplanması ile, kısaca muhallebi yaparak ve her bireyin farklı yaklaşımı ile öğrenilir, kitaptan okumak ile muhallebi yapılmaz. Pirinç ununun pişirilmesi ve sindirilebilir olması özel maharet ister, şeker katılması ile tatlandırma ile oluşmaz.

Her işin başı ve sonu; **sevgi ile varlığını sağlar, sevgi ile büyür, sevgi ile gelişir, sevgi ile insanlık, varoluşu algılar, yeniden yapılanır, ilerler ve devamlılığını sürdürür. Sevgi sözel değil, karşılıklı mutlu olmayı sağlar, tanımlı yapılamaz, hissedilir, bilim üzere olan akıl ile desteklenir.**

Karar

Bir konu hakkında karar oluşturmada; Türk Ceza Kanunu¹⁵ 61. Madde de Hakimin karar vermesi gibi; a) somut olay olmalı, yorum, kanaat ve kıyasa kapalı, varsayımlar üzerine olmamalıdır, b) olayın gelişimi, bireyin durumu ve kişiye etkisi, c) oluşan araçlar, veriler, d) geçen süre, oluşumun süreçleri, e) sorunların boyutu, f) oluşturduğu zararlar, etkileri, tehlikenin ağırlığı, klinik durum, g) sağlık sorununun oluşma amacı, bireye etkisi, oluş mekanizması, gerekçesi ve dayanağı ile h) bireyin bu gelişen durumdaki rolü ortaya konularak karar oluşturulmaktadır.

Verilen kararın ideal gözlem yapısı ile, 1) Omniscience: Karar, tanı her kesim tarafından kolay kabul edilebilir olmalıdır, 2) Omnipercipiencie: Karar, tanı, ilgili kişilerce empati yapar gibi değerlendirilmeli, benimsenmelidir, 3) Disinterest: Karar, tanı, kabul görmeyen veya ilgi duyulmayan temellere dayandırılmamalıdır. Bilim dışı dayanak kabul edilemez., 4) Dispasion: Karar, tedavi şekli, aşırı gergin ve ruhsal sıkıntılı dönemde alınmamalı, sağlıklı düşünebilecek ortamda alınmalıdır ve 5) Consistency: Etik olarak, benzer durumlarda kararlar aynı veya uyum içinde olmalıdır.

Sonuçta sevgi, insanlık sevgisi en üstte yönlendiren, yol gösteren ve inana insan olmayı sağlayan bir durum olmaktadır.

Kaynaklar

1. Tıbbi Deontoloji Nizamnamesi
2. www.VibioTV
3. Wikipedia, Love
4. YATAKLI SAĞLIK TESİSLERİNDE YOĞUN BAKIM HİZMETLERİNİN UYGULAMA USUL VE ESASLARI HAKKINDA TEBLİĞ. Resmî Gazete: 20.07.2011- 28000: *Son Güncelleme: Cuma, 24 Mart 2017 06:28 Çarşamba, 08 Şubat 2017 07:02.*
5. Bilgilendirme/Aydınlatma ve Onam Formu: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Etik Kurul Formu, 2011.
6. HASTA VE YAKINLARININ HAKLARI. <https://www.medicana.com.tr/hasta-ve-ziyaretci-rehberi/hasta-ve-yakinlarinin-haklari>
7. HASTA HAKLARI YÖNETMELİĞİ. Resmî Gazete Tarihi: 01.08.1998 Resmî Gazete Sayısı: 23420.
8. Tıbbi Gözlem Tedavi Nedir? <https://www.tamamlayicisaglik.com/sss/soru/tibbi-gozlem-tedavi-nedir/>
9. Gereksiz görülen tıbbi tedavi yöntemleri. <http://www.milliyet.com.tr/pembenar/gereksiz-gorulen-tibbi-tedavi-yontemleri-2360872>
10. Mukaddes Kitabın Görüşü. <https://wol.jw.org/tr/wol/d/r22/lp-tk/102001011>
11. Tıbbi Müdahale Nedir? [19 Haziran 2017 Gültekin Can Gökalp](https://cangokalp.com/2017/06/19/tibbi-mudahale-nedir/)
<https://cangokalp.com/2017/06/19/tibbi-mudahale-nedir/>
12. Tıbbi bakım sürecinde hasta rolünün etkinleştirilmesi. Prof. Dr. Tevfik ÖZLÜ:
<https://www.medimagazin.com.tr/authors/tevfik-ozlu/tr-tibbi-bakim-surecinde-hasta-rolunun-etkinlestirilmesi-72-45-643.html>
13. Medical Treatment Planning And Decisions Act 2016 (Vic).
<https://www.lawyersalliance.com.au/opinion/medical-treatment-planning-and-decisions-act-2016-vic>
14. Authorised Version No. 046: Medical Treatment Act 1988; No. 41 of 1988. Authorised Version incorporating amendments as at 17 May 2012¹⁴.
[http://www.legislation.vic.gov.au/domino/Web_Notes/LDMS/LTObject_Store/LTObjSt6.nsf/DDE300B846EED9C7CA257616000A3571/6D329679B5FA4D17CA2579FE001CD4EE/\\$FILE/88-41aa046%20authorised.pdf](http://www.legislation.vic.gov.au/domino/Web_Notes/LDMS/LTObject_Store/LTObjSt6.nsf/DDE300B846EED9C7CA257616000A3571/6D329679B5FA4D17CA2579FE001CD4EE/$FILE/88-41aa046%20authorised.pdf)
15. Türk Ceza Kanunu, Madde 61.

Hayatı Yakalama Refleksi *

Özlem Mutlu ÇELİK

“Sevgi; Bebek Ancak Sevilir” makalesi üzerine Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi Süpervizörü olan Ö. Mutlu Çelik tarafından yazılan son söz olmaktadır. Ancak önemi açısından ayrıca Makale olarak eklenmiştir.

*** Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşiresi, Süpervizör, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi

Hayatı Yakalama Refleksi

Hayatı Yakalama Refleksi

Neden yapıyorsunuz bunu?

Bu tutunma refleksiniz neden var?

Minicik bedenimle nasılda kavradın parmağımı
Söylemek istediğin her şeyi bu kavrayışla anlattım
İnce şeffaf parmakların, buruşmuş
Pembe-eflatun tırnakların var
Güçsüz görünüyor
Buna rağmen çok kuvvetli
Ruhun ne hissetmem gerektiği hakkında
Hüküm kuruyor üzerimde
Oluşturduğun bu bağdaki kuvvet çok güçlü
Hayata attığın bu ilk zincir
İlk adım, ben varım, ben savaşçıyım
Buradayım ve sandığınızdan (daha) çok güçlüyüm
Anlamına gelir

“Burada demirleyeceğim” diye haykırır bu tutunuş
Anında insanı sarmalayan dalgaları hissediş
Bu dokunuşun dilsiz konuşması
Beklenenden haftalarca erken doğdun
Ama bu farkı birlikte kapatabiliriz,
Çünkü sen yalnız değilsin
Hepimizin ortak bir vücudu yoktur
Ama ortak büyüme yolumuz vardır

İnsanlıkla aramızdaki bağ
Kendimizle aramızdaki bağdan çok daha kuvvetlidir
Asıl yaşatan, koruyan ve gözeten sevgidir
Sevgi öyle bir yoldur ki, bambaşkadır, samimidir
Ruhsal bir hayal gücü vardır
Bu güç hastalıkları oluşturabileceği gibi
Var olan rahatsızlıkları da ortadan kaldırabilir
“Beden, ruhsal hayal gücünün emirlerine uymak
İtaat etmek zorundadır” diyor İbni Sina
Ama bu küçük bedende hayal gücü var mı?
Bilmiyorum
Bunun için sana yardım edeceğim
Senin yerine senin hayalini ben kuracağım
Haydi şimdi yakala benim parmağımı ve
Sana olan sevgimi hisset
Senin için kurduğum hayal ile bağlan hayata
Refleksin senin hayata tutunman olsun!

Ö. M. Çelik

Catching the Life impulse

Why are you at these act?

Why have you such holding reflex?

How you can grasp my finger, by your thinly build
Signifying all what you are going to say, by greedy
Thin transparent fingers, wrinkly
Pale, pink, magenta colored nails are seen
So, incapability noticed
Thus, the powerful on
So, your soul, what we have to be perceived
Confirm a verdict on me
The supremacy on bond on me so influential
The first step, you perform, the first chain
First step, I am, to be, meaning I am a warrior
Here I am, and more authoritative than you adopt
This is the meaning

Anchored here, that he shouted, by their hold
Just a moment of feeling of holding the humanity waves
By deaf talking, jus by touch
You was born, several weeks before
Thus, we will cover the deficit, altogether
So, you are not alone
We have not common body
By common growth way, altogether

At humanity, the relationship
The connection between we are most powerful
He basic and main, serving and protecting one is love
Love is such way, so familiar and special
Has a special supremacy of visions by passion
This imagination can be from ailments
Can be overcome the problems, be gone out
“The figure, is be on the order of the soul
Be obey on their way to” said Ibn Sina
Thus, not inquiring whether there is an imaginations or not
At that tiny body. As, I don’t know
Therefore I must help, take care of you
I approve the visions for you
Now, clench my finger
Feel my love to you
Be connect to life, with my fancies
Your reflex, be meaning a connection to life

M. A. Akşit

Son Ö M Çelik vurguları MAA tarafından İngilizce 'ye anlamsal tercümesi yapılmıştır.